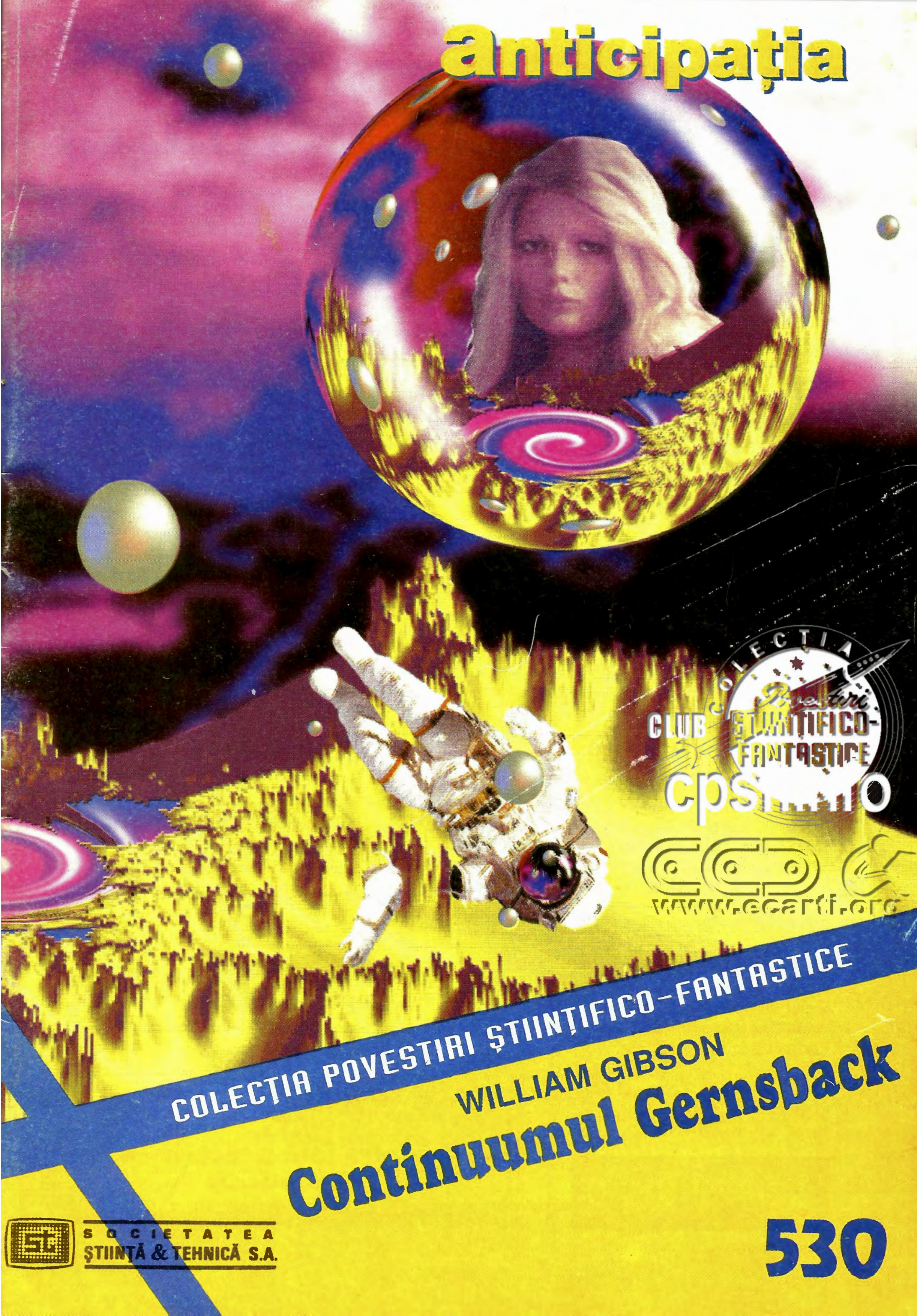

anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

WILLIAM GIBSON

Continuumul Gernsback

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

530

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J 40/6775/1991

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU - director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta
VICTOR SFÎRLEA

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU
(telefon: 617 58 33 sau 223 15 30, 223 15 40, int. 1151)
Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti, cod 79781
Telefon: 617 58 33
Fax: 222 84 94
Tiparul
Tipografia **"INTERGRAPH"**
Telefon: 220 49 35
Abonamentele se pot face la oficiile poştale, precum şi direct la redacţie. Cititorii din străinătate se pot abona prin Rodipet SA, PO BOX 33-57. Fax: 004-1-312 9432 sau 004-1-312 9433. Telex: 11995 Piaţa Presei Libere nr.1, sect. 1, Bucureşti, ROMÂNIA.

Lei 1000

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 530/ianuarie/1996)
editată de Societatea "Ştiinţă & Tehnică" S.A.

SUMAR

Politique Fiction

Alte României

Pornesc de la un titlu de microantologie – total neinspirat! –, apărută într-unul din numerele trecute ale CPSFA.

Spun "neinspirat", pentru că tocmai "negociasem" cu ministrul Învăţământului posibilitatea unor abonamente (zeci de mii!) în bibliotecile de şcoală şi a deschiderii unor minilibrării (tot zeci de mii!) în interesul şcolilor, asigurând astfel distribuirea atât a Colecţiei, cât şi a revistelor Ştiinţă şi Tehnică, Modelism, Tehnium, Gazeta Matematică, Start 2001 etc. Este clar însă că, prezentând în paginile sale povestiri "rele", de fapt, sumbre (selecţionate de prietenul Voicu Bugariu), CPSFA nu are cum pătrunde pe porţile şcolilor...

Mai amânăm.

Vreau însă să propun alternative la tonul exagerat pesimist – stă în firea mea să încerc să fiu constructor (social) şi nu cred că ţara mea este un loc uitat de civilizaţie (vezi microantologia...).

Deci, "alte Românii" – în ideea că oameni tineri, înalt ştiutori de carte, capabili de proprie schimbare – şi generatori de schimbare în jurul lor – vor lansa idei către ziua de mâine, pentru lumea de mâine.

Iată un exemplu, din Franţa, îl ofer ca soluţie pentru o uriaşă problemă ridicată într-o recentă şedinţă de guvern, aceea a stopării dezagregării social-economice a Ţării Moţilor.

Locuitorii pleacă, drumurile se deteriorează, structurile economice, foarte firave, se prăbuşesc cu totul. Ce ne facem?

Problema nu este nouă, încă din 1919 guvernul vremii şi-a propus să se implice în planuri de corectare a situaţiei, alte două guverne – ne spunea domnul ministru Liviu

Maior, istoric de meserie – au mai "coafat" nişte planuri... şi moţii tot acolo sunt, tot săraci, tot fără speranţe de viitor...

Francezii, proprietari de munţi, s-au trezit şi ei în faţa acestor probleme, cam prin aceeaşi perioadă. S-au apucat să le rezolve imediat după cel de-al doilea război mondial – şi iată ce-au pus la cale...

...Au pornit, în primul rând, o campanie naţională de "înnobilare" a muntelui, explicându-se întregii populaţii ce virtuţi extraordinare au sporturile de iarnă – mai ales schiul; dar şi alpinismul, bobul, sania, orientarea sportivă, speologia, expediţiile turistice montane.

Au fost apoi pregătiţi, în şcoli speciale, instructori şi ghizi pentru Pirinei, Alpi, Masivul Central.

S-a pus apoi în lege – invenţie mare! – obligativitatea desfăşurării "claselor de zăpadă": fiecare învăţător, fiecare profesor de educaţie fizică din Franţa este obligat să-şi ducă *toate clasele* de elevi la schi, în fiecare an!

Evident, părinţii n-au avut încotro şi au trebuit să cumpere copiilor echipamente de schi (pentru cei mai săraci s-au achiziţionat schiuri, clăpari, hanorace chiar de către şcoli)

– ceea ce a dus la naşterea unei adevărate industrii, foarte prosperă şi astăzi.

Pasul următor: construirea unor cabane şi hoteluri pentru tineri, pe care studenţii, dar mai ales elevii – le-au populat, iarnă de iarnă (dar şi, foarte adesea, vara), câte 4-6 în cameră, în paturi suprapuse, dotate cu restaurante-cantină, cu cameră-depozit pentru echipamentul sportiv, cu atelier de reparaţii şi întreţinere a acestui echipament. Dar şi cu consecinţele: sute de mii de persoane din zonele montane au fost angajate pentru serviciile oferite de aceste hoteluri şi restaurante; fermele din jurul staţiunilor şi-au reluat activitatea, furnizând produsele alimentare necesare.

A început să devină interesant şi avantajos pentru locuitorii munţilor *să rămână acasă şi să lucreze muntele.*

Mai târziu s-au construit autostrăzi şi linii ferate pentru trenuri de mare viteză; un locuitor al Parisului poate ajunge la Chamonix, în Alpi, în doar 3-4 ore. De-a lungul şoselelor, în apropierea gărilor, s-au construit moteluri, restaurante, benzinării, magazine – locuri de muncă pentru alte zeci de mii de oameni.

S-a creat, aşadar, un sistem socio-economic cu propriul său metabolism, foarte activ.

Iar Franţa a rămas la ea acasă, pe întreg teritoriul ei.

Cine, totuşi, finanţează sistemul?

Simplu: fiecare francez, *toţi* francezii. S-a creat, s-a indus o nevoie, din care au rezultat: sănătate, robusteţe, loisir, plăcere de viaţă – *pe banii fiecărui utilizator al sistemului.*

Nu avem nimic, cred eu, a inventa pentru Ţara Moţilor. Trebuie doar să fim coerenţi în elaborarea unor legi care să încurajeze oamenii să părăsească urâtele şi aglomeratele noastre oraşe şi să meargă să-şi construiască, în sate, case elegante – evident, folosind credite preferenţiale, cu dobânzi mici. În case vor fi invitaţi să-şi petreacă zilele de odihnă activă locuitori ai oraşelor, români sau străini, doritori să respire – ici pe-un picior de plai, dincolo pe-o gură de rai – cum numai România asta superbă are.

Pe pârtii de schi simple, amenajate de primăriile localităţilor, turiştii vor schia; în hotelurile şi restaurantele alăturate vor bea laptele şi vor mânca bucatele "fabricate" de gazdele lor.

În zonă este nevoie, bineînţeles, de drumuri moderne – statul le va construi sau va garanta creditele externe, pe care le vor utiliza societăţi-locale-specializate în construcţii de drumuri, ş.a.m.d, ş.a.m.d. Vom avea, astfel, ce oferi concetăţenilor europeni, în eventualitatea că Statele Unite ale Europei vor funcţiona, şi pentru noi, prin 2005-2010.

...Şi sunt premise pentru o asemenea ipoteză, căci, iată, ajunsă la conducerea Uniunii Europene, Italia doreşte să lanseze punerea în ecuaţie a unei strategii cuprinzătoare, care să susţină creşterea şi să ne pregătească pentru Europa celui de-al treilea mileniu: un "spaţiu juridic comun", folosind, să sperăm, o monedă comună tuturor părţilor financiare competente, cu o circulaţie liberă a indivizilor, fără barierele comerciale ale taxelor vamale (aducând foarte la zi lucrurile, aflăm, de pildă, că U.E., sub conducerea Italiei – timp de 6 luni, cum este regula! – va milita pentru implementarea unei strategii care are în vedere redresarea Iugoslaviei, pentru continuarea parteneriatului Euro-mediteranean, implicarea Uniunii în dezvoltarea procesului de pace din Orientul Mijlociu, în dialogul structurat cu ţările din Europa Centrală şi de Est – şi cu noi! –, cu Ţările Baltice, Malta, Cipru, dar şi cu marea necunoscută care este uriaşa Rusie şi celelalte ţări din fosta Uniune Sovietică, va "lega" mai bune dialoguri trans-atlantic şi cel dintre Europa şi Asia etc....).

Acestor State Unite ale Europei viitorului vom avea ce oferi numai dacă vom gândi corect şi orientativ.

Dacă nu, nu vom fi.

Alexandru Mironov

Două romane

de Voicu Bugariu

Două romane apărute în 1995 ne amintesc că autorul SF nu se poate limita la cunoaşterea literaturii SF. Dacă doreşte să iasă din mediocritate, el trebuie să exceleze şi într-un alt domeniu. Doar astfel poate să depăşească recombinarea manieristă a unor prefabricate.

Fizicianul Gregory Benford o dovedeşte. Romanul său din 1980 (*Natură moartă cu timp. Premiile Nebula şi John W. Campbell*, traducere de Gabriel Stoian, postfaţă de Susan Stone-Blackburn, Editura Nemira, Bucureşti, 1995) dezvoltă o energie speculativă ieşită din comun, deloc micşorată de trecerea timpului. Un autor familiarizat în mod superficial cu avangarda fizicii teoretice n-ar fi reuşit o asemenea performanţă. Informarea în materie de trucuri temporale SF nu i-ar fi fost suficientă. Autenticitatea se naşte din plasarea credibilă a naratorului în interiorul lumii descrise, dar şi din tensiunea persistentă a ideii centrale, întreţinută cu multă abilitate.

Traducerea este bună, scutindu-l pe cititor de hârtoapele stilistice atât de numeroase în traducerile SF din ultimii ani. Gabriel Stoian merită un loc fruntaş în topul traducătorilor SF din România. Eforturile sale se întrevăd încă din transpunerea creatoare a titlului.

Reuşita traducătorului atrage atenţia asupra relaţiei dintre calitatea transpunerii şi cea a originalului. Nu puţine dintre tălmăcirile eşuate sunt pornite de la texte mediocre sau, în unele cazuri, de-a dreptul slabe. În asemenea împrejurări, traducătorii au scuze. Este dificil şi chiar imoral să te străduieşti, când ai de tradus un text de proastă calitate.

Semnificativ este şi romanul lui Bernard Werber (*Ziua furnicilor. Furnicile contraatacă!*, traducere de Nicolae Baltă, Editura Nemira, Bucureşti, 1995). El continuă *Furnicile*, apărut tot în 1995 la Nemira, într-o traducere semnată de Nicolae Constantinescu.

Bernard Werber este un entomolog de forţă şi nu un simplu interesat de viaţa insectelor. În plus, el se dovedeşte informat în câteva alte domenii, ba chiar capabil de-o bună eseistică gnomică. Romanele sale s-au ivit dintr-o acumulare culturală impresionantă. Ca şi în cazul cărţii lui Gregory Benford, cititorul simte că parcurge literatură autentică şi nu nişte înşăilări mai mult sau mai puţin ingenioase pornite de la o anumită recuzită. De menţionat traducerea fluentă, favorizată de stilul jurnalistic al originalului. În general, se poate constata că transpunerile din limba franceză sunt mai reuşite decât cele din engleză, statistic vorbind. Faptul se explică nu numai prin raritatea traducătorilor profesionişti din engleză, ci şi prin facilităţile oferite traducătorilor români de spiritul limbii franceze.

Un alergic la SF

Este instructiv să citeşti opiniile alergicilor la SF. Îi poţi astfel înţelege mai bine pe sprijinitorii necondiţionaţi.

La noi, după câte ştiu, n-au existat contestări demne de luat în seamă. Cele câteva inflamări polemice de după 1989 au fost simple gesticulaţii jurnalistice, prea uşor de combătut. Un text semnat Dan Stanca (*SF-ul ca diversiune*, în volumul *Simbol sau Vedenie*, Editura Rosmarin, Bucureşti, 1995, pag. 24-31) este mai consistent, în ciuda unei anumite anemii speculative. Diversiunea ar consta în desacralizarea practicată de autorii SF. Consecinţele atitudinii lor profane ar fi incapacitatea de a simţi şi de a construi mistere, dar nu şi enigme. Explicaţia: literatura SF este rodul mentalului şi "nu provine din trăire, din experienţa autentică a vizionarismului". Lipsiţi de acces la mister, spre deosebire de autorii de literatură fantastică, autorii SF îşi văd barat drumul către marea literatură. Literatura SF manifestă dorinţa de "a răsfăţa vulgul", "obsesia de-a stârpi adevăratele elite şi de-a le uzurpa (...) prin crearea unei categorii de aşa-zişi cunoscători «iniţiaţi» care, bineînţeles, nu au nici o legătură cu iniţierea

spirituală şi chiar o abolesc". Apogeul retoric este atins prin folosirea strunei inchizitoriale: "Şi oare nu artificialul, mentalul, convenţionalul sunt vicleşugurile Satanei pentru a nu crede în existenţa sa şi, implicit, nici în viaţa de dincolo de viaţă a Tatălui Ceresc?".

Avem în faţă discursul intolerant al unui propagandist religios din alte vremuri. Literatura SF este privită ca o erezie şi afurisită. Autorii şi cititorii SF sunt consideraţi o sectă şi certaţi de poziţia intransigentă a "bisericii-mamă". Cum textul şi lectura SF formează, într-adevăr, ceva asemănător unei gnoze, este de înţeles modul global în care D. S. priveşte lucrurile. Nu este de înţeles, în schimb, felul desuet în care ignoră evoluţiile moderne în materie de ecumenism. În condiţiile unei accentuări a pluralismului religios şi cultural pe plan mondial, mai obiectivă ar fi recunoaşterea faptului că există diferite tipuri de literatură, fiecare cu publicul său. Cât priveşte obiecţiile pur literare, D. S. nu este prea informat. El nu ştie, de pildă, că există o pleiadă de autori SF care cultivă ambiguitatea, străduinţa auctorială de a explica totul ţinând în bună măsură de o epocă încheiată acum vreo două decenii.

SF jockeys

Cititorii rubricii de faţă au putut observa că lămurirea conceptului de sefultură a dus la o schimbare de orientare. Astfel, colecţionarea reprobativă a unor carenţe de meşteşug literar a lăsat tot mai mult locul descrierii neutre a unui fenomen social. Această comutare a fost trudnică, fiindcă este realmente foarte dificil să citeşti un text aparent literar într-o cheie ce pune, în bună măsură, literaritatea între paranteze.

La fel de dificilă a fost şi interpretarea unor texte ţinând în aparenţă de critica literară, dar nepreocupate de valoarea literară. În această ultimă privinţă, o recentă traducere este deosebit de semnificativă. Este vorba despre o carte apărută în Colecţia Cyborg: Philip Mann, *Seniorul Paxwax*, traducere din limba engleză de Carmen Valy Mucuţa, Editura Pygmalion, Ploieşti, 1995. Volumul este prefaţat de Ştefan Ghidoveanu, consilierul colecţiei. Redactor de carte este Cătălin Ionescu.

Literar vorbind, traducerea este situată la un nivel valoric scăzut. Textul lui Philip Mann, foarte bogat în elemente plastice, ar fi pretins o transpunere capabilă să construiască şi apoi să întreţină atmosfera unei lumi de basm, unde se înfruntă fiinţe de o fascinantă diversitate fizică şi psihică. Nu este cazul actualei versiuni. Textul nu reuşeşte decât să fie reprezentativ pentru româna de plastic a multor traduceri apărute la noi în ultimii ani. Din grabă sau din inexperienţă literară, traducătoarea comite nenumărate greşeli, de la incoerenţe la dezacorduri, de la umor involuntar, la nonsensuri. Lectura este obositoare, chinuitoare chiar. Un cititor obişnuit, fie el şi adolescent, trebuie să fie foarte generos şi tenace pentru a o duce la bun sfârşit. Vâscozitatea scriiturii este ieşită din comun, nutrindu-se nu numai din erori evidente, ci şi din periodice şi dese stângăcii stilistice. Iată câteva exemple, fără comentarii: "La bordul unei mici ambarcaţiuni de gheaţă..." (pag. 281). "În mod deliberat bărbatul o împuşcă în cap..." (pag. 282); "Atacurile, după o staţionare iniţială, secretă, deveneau ţipătoare." (pag. 294); "Cu simţămintele care îi conduceau mâna în carneţel." (pag. 304); "Această familie s-a menţinut puternică atât de mult timp deoarece sunt şirete şi nemiloase." (pag. 256); "— Quaamii maturi sunt folosiţi adesea în tocăniţe..." (pag. 227); "Tăie linia apei şi plecă spre casă." (pag. 236); "...nu ezită nici o secundă la gândul că-şi va continua planurile." (pag. 165); "Treptat, noaptea se sfârşi, dar multe părţi ale casei fremătau." (pag. 180); "Suntem îndrăgostiţi unul de celălalt." (pag. 141); "Stârnit de mânie, spiritul ei caustic se opunea cu lipsa ei de grosolănie, creând confuzie." (pag. 127). De remarcat şi greşelile de traducere, apărute prin folosirea unor echivalente inadecvate. Una dintre marile familii se numeşte "Conspiraţia Shell-Bogdanovich". Cuvântul *conspiracy* a fost folosit în sensul cel mai evi-

dent, deşi contextul ar fi impus un înţeles secundar şi anume cel de înţelegere, de pact licit. O găselniţă nefericită este şi noţiunea de "vivantă", ce denumeşte un dispozitiv capabil să transmită imagini tridimensionale şi sunete. Sintagma "maşinărie vivantă" este caraghioasă, cunoscând faptul că vivant înseamnă viu, animat. În text se află şi alte exemple din aceeaşi categorie. Probabil că o confruntare cu originalul ar lungi lista lor.

Eşecul literar este mai puţin interesant decât anumite conotaţii ale lui. Trei persoane foarte cunoscute amatorilor de SF sunt legate, în diverse feluri, de *Seniorul Paxwax*. Prefaţatorul, Ştefan Ghidoveanu, este considerat unul dintre cei mai avizaţi sefişti români ai momentului. Aflat în faţa textului său introductiv, un cititor obişnuit de literatură se aşteaptă să parcurgă realmente o prefaţă, adică un text de susţinere ţinând de critica literară. Lucrurile nu stau aşa. Două treimi din prefaţă sunt ocupate de citate, iar comentariile propriu-zise sunt absolut plate. Să admitem, însă, că textul introductiv este adresat unor cititori foarte tineri. Să trecem peste semnarea unei colecţii de citate. Rămân câteva întrebări. Ştefan Ghidoveanu n-a băgat de seamă că prefaţează un text de slabă calitate literară? N-a citit cartea decât în original? A apreciat că greşelile pot fi trecute cu vederea? A considerat că versiunea românească este bună? Aceleaşi întrebări îi pot fi puse şi redactorului de carte, Cătălin Ionescu, una şi-aceeaşi persoană, presupun, cu prolificul autor al unor articole de sinteză despre SF-ul românesc contemporan. De ce nu şi-a făcut meseria şi n-a redactat textul? Nu s-a priceput s-o facă? A considerat că greşelile pot fi trecute cu vederea? Nu şi-a dat seama că valoarea traducerii este scăzută? Întrebări întrucâtva asemănătoare îi pot fi puse şi lui Liviu Radu, semnatar al unei recenzii la cartea lui Phillip Mann (*O carte mai aparte*, în *Jurnalul S.F.*, nr. 146; 29 noiembrie - 4 decembrie, f.a.). De ce se limitează la interesante sugestii lingvistice şi nu spune nici un cuvânt despre valoarea literară a traducerii?

Aceste nedumeriri n-au nici-un substrat reprobativ. Ele ţin de încercarea de-a afla motivaţiile sefiştilor şi ale sefulturii. De ce nişte persoane avizate în ale SF-ului ocolesc actul critic? De ce pun literaritatea pe un plan secund? Ce urmăresc, de fapt, prin textele lor pornite de la opere literare?

Desigur, răspunsul cel mai la îndemână constă în invocarea unor raţiuni comerciale. Prinşi într-o reţea de interese, sefiştii nu-şi prea pot permite să supere pe cineva. Dacă o fac, riscă să rămână nepublicaţi, nesponsorizaţi, fără colaborări etc. Totuşi, lucrurile nu sunt atât de simple. În afară de regulile supravieţuirii în *fandom*, există şi o mentalitate distinctă, ce interzice atitudinea critică. Aidoma unui *disck jockey*, comentatorul SF se simte chemat să sprijine necondiţionat textele SF. Stăpânit de o anume euforie invidiabilă, el are psihologia unui propagandist entuziast. Este tentat să nu dea atenţie literarităţii, dar este, în schimb, foarte atent la specificul SF. Astfel se explică lipsa judecăţilor de valoare negative, prezente în critica literară. În asemenea condiţii, o carte este importantă pentru că face parte dintr-o anume categorie a SF-ului şi contează mai puţin dacă este propriu-zis valoroasă ca literatură. Iată de ce comentatorii SF nu sunt critici literari sau eseişti, ci SF *jockeys*.

Acest ultim concept nu este defel ironic sau depreciativ. Ca şi conceptul de sefultură, el face parte din încercarea de-a înţelege o realitate socială.

NAVETISTUL

de Philip K. Dick

Mărunţelul era obosit. Încet, îşi făcu loc prin aglomeraţie, de-a lungul sălii de aşteptare, spre casa de bilete. Se aşeză la rând, nerăbdător. Umeri căzuţi, pardesiu bej şi şifonat; istoveala se citea în fiecare cută.

“Următorul”, se răsti Ed Jacobson, vânzătorul de bilete.

Mărunţelul împinse pe tejghea cinci dolari. “Dă-mi un abonament nou. Cel’lalt a expirat.” Privi dincolo de Jacobson, la ceasul de pe perete. “E chiar aşa târziu?”

Jacobson luă banii. “În regulă, şefule. Un abonament pentru navetă. Până unde?”

“Macon Heights”, spuse mărunţelul.

“Macon Heights.” Jacobson cercetă un tabel. “Macon Heights. Nu există un astfel de loc.”

Chipul celuilalt se încruntă bănuitor. “Asta vrea să fie un banc?”

“Şefule, nu este nici un Macon Heights trecut aici. Nu pot să-ţi fac abonament pentru o localitate inexistentă.”

Ochii bărbatului cel scund se holbară neîncrezători. “Da’ acolo-i casa mea. Fac naveta în fiecare seară. Eu...”

“Poftim.” Jacobson îi întinse tabelul staţiilor. “Găseşte-l mata.”

Mărunţelul trase tabelul de-o parte. Îl cercetă febril, parcurgând lista oraşelor cu degetul tremurător.

“L-ai găsit?” întrebă Jacobson, sprijinindu-se de ghişeu. “Aşa-i că nu e?”

Bărbatul scutură ameţit din cap. “Nu înţeleg. E ilogic. Ceva în e-n neregulă. Trebuie să fie...”

Brusc dispăru. Tabelul căzu pe cimentul sălii de aşteptare. Mărunţelul nu mai era – într-o clipită se ştersese.

“Sfinte Duh ocrotitor”, murmură Jacobson. Deschise gura, apoi o închise. Pe pardoseala de ciment nu rămăsese decât tabelul.

Tipul cel scund încetase să mai existe.

“Şi pe urmă?” întrebă Bob Paine.

“Am ieşit şi am ridicat tabelul.”

“Chiar dispăruse?”

“Dispăruse mie-n sută.” Jacobson îşi şterse fruntea. “Tare-aş fi vrut să-l fi văzut şi dumneavoastră. S-a dus de parcă nici n-ar fi fost. Complet. Fără zgomot. Fără mişcare.”

Paine îşi aprinse o ţigară, lăsându-se pe spate în scaun. “L-ai mai văzut vreodată până acum?”

“Nu.”

“Când a venit?”

“Cam pe la ora asta. Aproape de cinci.” Jacobson se duse spre ghişeu. “Tocmai acum apar şi navetiştii.”

“Macon Heights.” Paine răsfoi paginile Ghidului Urban Districtual. “Nu figurează nicăieri. Dacă apare tipul, vreau să-i vorbesc. Să-l aduci înăuntru.”

“Sigur. Nu ţin să mai am de-a face cu el. E nefiresc.” Jacobson se întoarse. “Da, doamnă.”

“Două bilete dus-întors pentru Lewisburg.”

Paine îşi stinse ţigara, apoi aprinse alta. “Am senzaţia c-am mai auzit numele ăsta.” Se ridică şi se apropie de harta de pe perete. “Dar aici nu e trecut.”

“Nu e trecut pentru că nu există un astfel de loc”, spuse Jacobson. “Tocmai eu, care sunt angajat de-atâţia ani să vând bilete, să nu ştiu nimic de el?” Se întoarse la ghişeu. “Da, domnule.”

“Aş dori un abonament pentru navetă până la Macon Heights”, spuse mărunţelul, privind nervos la ceas. “Şi cât mai repede, vă rog.”

Jacobson închise ochii. Strânse tare pleoapele. Când îi deschise din nou, mărunţelul era tot acolo. Faţa mică şi ridată. Părul rar. Ochelari. Pardesiu învechit, şifonat.

“Un moment.” Jacobson se apropie de Paine. “El e.” Înghiţi în sec; pălise. “Îl recunosc.”

Ochii lui Paine sclipiră. “Adu-l imediat înăuntru.”

Jacobson aprobă şi reveni la ghişeu. "Domnule, vreţi să intraţi vă rog o clipă? Arătă spre uşă." Directorul adjunct doreşte să vă vorbească."

Faţa mărunţelului se întunecă. "Da' ce se-ntâmplă? Trenul e gata să plece." Deschise uşa şi intră, bombănind. "N-am mai pomenit aşa ceva. Atâta tevatură pentru o hârtie... Dacă pierd trenu', compania asta..."

"Luaţi loc", spuse Paine, oferindu-i un scaun. "Dumneavoastră doriţi un abonament pentru Macon Heights, aşa-i?"

"Şi ce, e ceva-n neregulă cu asta? Da' ce naiba se-ntâmplă aici? Nu-mi mai puteţi vinde abonamentul, aşa ca şi până-acum?"

"Ca şi *până*-acum?"

Bărbatul cel scund se stăpâni cu un efort vizibil. "În decembrie trecut, m-am mutat cu soţia la Macon Heights. Fac naveta cu trenu' ăsta de zece ori pe săptămână, de două ori pe zi, de şase luni încoace. Şi-mi reînnoiesc abonamentul în fiecare lună."

Paine se aplecă spre el. "Mai precis, care din trenurile noastre le folosiţi, domnule..."

"Critchet. Ernest Critchet. Trenul B. Nu vă ştiţi propriile orare?"

"Trenul B?" Paine luă un grafic al trenului B, urmărind traseul cu creionul. Nicăieri nu apărea Macon Heights. "Cât de lung e drumul? Cât de mult vă ia să-ajungeţi acasă?"

"Fix patruş'nouă de minute." Critchet privi spre ceas. "Dacă prind trenu'."

Paine socoti în minte. Patruzeci şi nouă de minute. Cam treizeci de mile de oraş. Se ridică şi se apropie de harta cea mare de pe perete.

"Care-i problema?" se interesă Critchet, vădit neîncrezător.

Paine trasă un cerc de treizeci de mile pe hartă. Cercul întretăie câteva oraşe, dar niciunul din ele nu era Macon Heights. Iar pe linia B nu se afla absolut nimic.

"Ce fel de loc e Macon Heights?" întrebă Paine. "Cam câţi locuitori, după părerea dumneavoastră?"

"Nu ştiu. Poate cinci mii. Eu toată ziua mi-o petrec la oraş. Sunt contabil la Bradshaw Insurance."

"Macon Heights este o localitate relativ nouă?"

"Păi, cred că da. Avem o căsuţă cu grădină, n-are mai mult de doi ani." Critchet se foi nerăbdător. "Cum rămâne cu abonamentul meu?"

"Mi-e teamă", rosti încet Paine, "că nu vi-l pot elibera."

"Şi de ce mă rog?"

"Nu există o staţie numită Macon Hieghts."

Critchet sări de pe scaun. "Ce vreţi să spuneţi?"

"Nu există un astfel de loc. Uitaţi-vă şi dumneavoastră la hartă."

Critchet căscă gura, muşchii feţei zvâcnindu-i. După care se răsuci furios spre hartă, fixând-o concentrat.

"Este o situaţie foarte curioasă, domnule Critchet", murmură Paine. "Localitatea nu figurează pe hartă şi nici în Registrul Districtual. Nu avem curse care s-o includă. Nu există abonamente pentru ea. Nu..."

Se întrerupse. Critchet dispăruse. Acum o secundă era acolo, studiind harta agăţată. În secunda următoare, nu mai era. Dispărut. Fără urmă.

"Jacobson!" strigă Paine. "A dispărut!"

Ochii lui Jacobson se măriră. Pe frunte îi apărură broboane de sudoare. "Aşa e", bâigui el.

Paine privi îngândurat la locul gol rămas în urma lui Ernest Critchet. "Ceva se întâmplă", murmură el. "Ceva al naibii de ciudat." Îşi luă brusc pardesiul şi porni spre uşă.

"Nu mă lăsaţi singur!" se rugă Jacobson.

"Dacă ai nevoie de mine, sună-mă acasă la Laura. Numărul îl găseşti pe biroul meu."

"Vă duceţi la distracţie?!"

Paine deschise uşa spre sala de aşteptare. "Mă cam îndoiesc", spuse el sumbru, "să fie vorba de aşa ceva."

Urcă scările către apartamentul Laurei Nichols, câte două trepte deodată. Ţinu soneria apăsată până la deschiderea uşii.

"Bob!" Laura clipi surprinsă. "Cărui fapt datorez această..."

Paine intră, ocolind-o. "Sper că nu deranjez."

"Nu, dar..."

"Probleme. Am nevoie de ajutor. Pot conta pe tine?"

"Pe mine?" Laura închise uşa în urma lui. Apartamentul, elegant mobilat, se afla în penumbră. Pe noptieră, la capul unei canapele verde-închis, era aprinsă o veioză. Draperiile grele stăteau trase în dreptul ferestrei. Radioul cânta încet într-un colţ.

"Poate înnebunesc." Paine se trânti pe canapea. "Dar măcar să fiu sigur."

"Cum să te ajut?" Laura i se alătură, languroasă, cu braţele încrucişate, o ţigară între buze. Îşi suflă părul lung din ochi. "Ce-ţi trece prin cap?'

Paine o privi, zâmbind absent. "E o surpriză. Vreau să te duci în centru mâine dimineaţă, la prima oră şi..."

"Mâine dimineaţă! Eu lucrez, mai ţii minte? Şi săptămâna asta primesc o serie întreagă de noi dosare."

"Dă-le-ncolo. Învoieşte-te. Du-te în centru la biblioteca municipală. Dacă nu găseşti nimic acolo, du-te la tribunalul districtual şi răscoleşte fişetele de taxe. Caută până găseşti."

"Ce să găsesc?"

Paine îşi aprinse meditativ o ţigară. "O localitate numită Macon Heights. Precis am mai auzit numele ăsta. Acum mulţi ani. E clar? Caută prin atlase vechi. Ziare de la raft. Reviste. Dări de seamă. Proiecte urbane. Propuneri înaintate legislaturii districtuale."

Laura se rezemă de braţul canapelei. "Glumeşti?"

"Nu."

"Şi cam de când să-ncep?"

"De-acum zece ani - dacă e nevoie."

"Doamne Dumnezeule! S-ar putea să am..."

"Stai acolo până găseşti ceva." Paine se ridică brusc. "Ne vedem mai târziu."

"Pleci? Nu mă inviţi la cină?"

"Îmi pare rău." Paine porni spre uşă. "O să fiu ocupat. Foarte ocupat."

"Cu ce?"

"Cu vizita la Macon Heights."

Pe lângă tren se desfăşurau câmpii nesfârşite, întrerupte ocazional de ferme singuratice. Stâlpi de telefon mohorâţi se înălţau spre cerul înserat. Paine îşi privi ceasul. Nu mai avea mult. Un orăşel micuţ se contura în faţă. Câteva staţii de benzină, tejghele la marginea drumului, magazine cu vitrinele luminate. Trenul se opri în gară, scrâşnind din frâne. Lewisburg. Câţiva navetişti coborîră, îmbrăcaţi cu trenciuri, ducând ziare de seară. Uşile se închiseră şi trenul porni.

Paine se lăsă înapoi pe banchetă, îngândurat. Critchet dispăruse în timp ce privea harta. Dispăruse prima oară când Jacobson îi arătase tabelul staţiilor... Când i se demonstrase că Macon Heights nu există. Era ăsta oare un indiciu? Întreaga poveste părea ireală, ca un vis.

Paine privi afară. Aproape ajunsese – dacă ar fi existat un asemenea loc. Dincolo de fereastră, câmpia brună se întindea până la orizont. Coline şi ogoare nivelate. Stâlpi de telefon. Maşini gonind pe autostrada districtuală, mici pete negre grăbindu-se prin apus.

Dar nici urmă de Macon Heights.

Trenul îşi continuă drumul. Paine privi la ceas. Trecuseră cincizeci şi unu de minute. Şi nu observase nimic. Doar ogoare.

Parcurse vagonul şi se aşeză alături de conductor, un om în vârstă, cu părul alb. "Ai auzit vreodată de staţia Macon Heights?" se interesă Paine.

"Nu, domnule."

Paine se legitimă. "Eşti sigur că nu cunoşti pe-aici, prin împrejurimi, o localitate cu numele ăsta?"

"Absolut sigur, domnule."

"De cât timp eşti pe linia asta?"

"Păi, să tot fie unsprezece ani."

Paine merse până la prima staţie, Jacksonville. Coborî şi urcă în trenul B ce mergea în sens invers. Soarele apusese. Cerul era aproape negru. Putea întrezări, vag, imaginile de dincolo de fereastră.

Se încordă, ţinându-şi respiraţia. Încă un minut. Patruzeci de secunde. Era ceva acolo? Ogoare nivelate. Stâlpi de telefon mohorâţi. Un peisaj pustiu, gol, între oraşe.

Între? Trenul gonea în continuare prin beznă. Paine privea fix, afară. Era oare ceva acolo în întuneric? Altceva în afara câmpiei?

Deasupra şesurilor se lăţea o aglomerare prelungă de fum translucid. O aglomerare omogenă, acoperind aproape o milă. Ce era? Fum de la locomotivă? Dar locomotiva era diesel. De la un camion de pe autostradă? Tufişuri incendiate? Nicăieri nu se zăreau flăcări.

Deodată trenul începu să încetinească. Paine se încordă. Trenul oprea, intrând într-o gară. Frânele ţipară, vagoanele se smuciră. Pe urmă linişte.

La celălalt capăt al vagonului, un bărbat înalt, cu haina deschisă, se ridică, îşi puse pălăria şi porni repede spre uşă. Sări jos din tren, pe terasament. Paine îl privi, fascinat. Bărbatul se îndepărta rapid, mergând peste

câmpul întunecat. Mergea cu un scop precis, îndreptându-se către bancul de negură cețoasă.

Bărbatul se înălță. Pășea la vreo treizeci de centimetri deasupra solului. Coti spre dreapta. Se înălță din nou, acum aproape un metru. Câteva secunde continuă să meargă paralel cu solul, îndepărtându-se mereu de tren. Apoi dispăru în bancul cețos. Ca și cum n-ar fi fost.

Paine se grăbi spre interval. Dar deja trenul începuse să accelereze. Afară, solul se mișca în sens invers. Paine îl văzu pe conductor, un tânăr cu față rotundă, sprijinit de peretele vagonului.

"Ascultă", scrâșni Paine. "Ce-a fost oprirea asta!"

"Mă scuzați, domnule?"

"Oprirea asta! Unde dracu' am fost?"

"Întotdeauna oprim aici." Încet, conductorul băgă mâna în buzunar și scoase un teanc de orare. Le cercetă pe rând și îi dădu unul lui Paine. "B-ul întotdeauna oprește la Macon Heights. Nu știați asta?"

"Nu!"

"E trecut în orar." Tânărul ridică din nou revista ieftină pe care-o citea. "Întotdeauna oprește acolo. Întotdeauna a oprit. Întotdeauna va opri."

Paine răsfoi nervos orarul. Adevărat. Macon Heights era trecut între Jacksonville și Lewisburg. Exact la treizeci de mile de oraș.

Norul de ceață gri. Norul acela masiv, căpătând rapid concretețe. Ca și cum ceva ar fi luat ființă. De fapt, ceva chiar *lua* ființă.

Macon Heights!

A doua zi, dimineață, o găsi pe Laura acasă. Era la bucătărie, îmbrăcată cu un pulover roz-pal și pantaloni închiși la culoare. Pe masă, în fața ei, se afla un teanc de notițe, un creion, o gumă și o cană cu lapte.

"Cum te-ai descurcat?" întrebă Paine.

"Bine. Am găsit ce te interesa."

"E lungă povestea?"

"Oarecum." Laura răsfiră teancul de hârtii. "Ți-am făcut un rezumat."

"S-auzim."

"Acum șapte ani, în august, consiliul districtual a votat construirea a trei noi așezăminte suburbane. Macon Heights era unul dintre ele. A avut loc o dezbatere lungă. Majoritatea antrepenorilor s-au opus acestor proiecte. Spuneau că prea multă mână de lucru va fi atrasă în afara orașului."

"Continuă."

"S-au purtat discuții pro și contra. În cele din urmă, două proiecte au fost aprobate. Waterville și Cedar Groves. Nu și Macon Heights."

"Înțeleg", murmură gânditor Paine.

"Macon Heights a fost respins. Un compromis: două aprobări în loc de trei. Celelalte două orășele au fost finalizate într-un timp record. Le și cunoști. Am trecut prin Waterville într-o după-amiază. Un loc mic și drăguț."

"Dar Macon Heights nu."

"Nu. Macon Heights a fost lăsat deoparte."

Paine își frecă bărbia. "Deci asta-i treaba."

"Da. Îți dai seama pentru ce-am pierdut eu jumătate de zi? *Trebuie* să ieși cu mine astăseară. Poate ar fi cazul să-mi caut alt prieten. Încep să cred că nu ești o partidă chiar atât de reușită."

Paine încuviință absent. "Acum șapte ani." Deodată îi veni o idee. "Votul! Cât de strâns a fost votul pentru Macon Heights?"

Laura căută în notițe. "Proiectul a fost respins cu un singur vot împotrivă."

"Unul singur. Acum șapte ani." Paine porni spre hol. "Mulțumesc, scumpo. Lucrurile încep să se lege. Chiar foarte bine!"

Opri un taxi în fața blocului. Mașina îl duse spre gară, prin centru. Afară, firme și străzi treceau fulgerător. Oameni, magazine și automobile.

Intuise corect. Mai *auzise* acea denumire. Acum șapte ani. O înveninată dezbatere districtuală asupra unui proiect suburban. Două orașe aprobate: unul respins și uitat.

Acum, însă, orașul uitat începea să existe – șapte ani mai târziu. Orașul și laolaltă cu el o felie nedeterminată de realitate. *De ce*? Se schimbase ceva în trecut? Survenise o alterare într-un continuum depășit?

Ar putea fi o explicație. Votul foarte strâns. Macon Heights *aproape* aprobat. Poate unele părți ale trecutului sunt instabile. Poate acea perioadă specifică, de acum șapte ani, era critică. Poate niciodată nu "înghețase" definitiv. Un gând straniu: trecutul schimbându-se, după ce a avut deja loc.

Ceva îi fulgeră prin fața ochilor, reținându-i privirea. Se ridică repede. Pe partea cealaltă a străzii, la jumătatea unei clădiri, era o firmă. Deasupra unui stabiliment mic și șters. Când taxiul trecu prin dreptul blocului, Paine se aplecă s-o citească.

BRADSHAW INSURANCE
(SAU)
NOTARIAT PUBLIC

Îşi aminti imediat. Locul de muncă al lui Critchet. Apărea şi dispărea la rândul lui? Fusese întotdeauna acolo? Simţi o vagă neplăcere la acest gând.

"Dă-i bătaie", îi spuse Paine şoferului. "Mai repede."

Când trenul încetini la Macon Heights, Paine se grăbi să-şi facă loc pe interval până la uşă. Roţile se opriră cu un zvâcnet, scrâşnind, şi Paine sări jos, pe terasamentul fierbinte.

În soarele de după-amiază, Macon Heights strălucea şi scânteia, cu şiruri uniforme de case răspândite pretutindeni. În centrul oraşului se înălţa un cinematograf.

Chiar şi cinematograf. Paine traversă liniile spre ocean. Dincolo de gară se afla o parcare. Păşi pe porţiunea rezervată şi trecu pe lângă benzinăria de la colţul trotuarului.

Ieşi chiar în strada principală. Un dublu rând de magazine se întindea înaintea lui. Articole de menaj. Două patiseriii. O casă de schimb. Un supermarket.

Paine continuă să meargă, cu mâinile în buzunare, privind în jur la Macon Heights. Un bloc cu mai multe etaje se înălţa în apropiere, larg şi masiv. Un portar spăla treptele la intrare. Totul părea nou şi modern. Casele, magazinele, pavajul şi trotuarele. Parcmetrele. Un poliţist fixa o amendă pe parbrizul unei maşini. Copaci, succedându-se la intervale regulate. Tunşi cu grijă şi scurtaţi.

Trecu pe lângă supermarket. Lângă intrare se afla o ladă cu fructe – portocale şi struguri. Luă un ciorchine şi muşcă din el.

Strugurele era real, în mod cert. Un Hamburg, mare şi negru, dulce şi zemos. Şi totuşi, acum douăzeci şi patru de ore, aici nu fusese decât un câmp pustiu.

Paine intră într-una din patiserii. Răsfoi câteva reviste, apoi se aşeză la tejghea. Ceru o cafea unei chelneriţe micuţe, cu obrajii îmbujoraţi.

"E un oraş frumos", spuse el, când fu servit.

"Da, nu-i aşa?"

Paine ezită. "De cât – de cât timp lucraţi aici?"

"Trei luni."

"Trei luni?" Paine o studie pe blonda mărunţică şi durdulie. "Locuiţi în Macon Heights?"

"A, da."

"De mult?"

"Cam doi ani." Blonda plecă să ia comanda unui soldat, care tocmai se aşezase la tejghea.

Paine sorbi cafeaua şi fumă, observând alene trecătorii. Oameni obişnuiţi. Bărbaţi şi femei, multe femei. Aveau sacoşe cu alimente sau cărucioare mici din sârmă. Maşini treceau şi veneau încet. Un orăşel provincial oarecare, somnolent. Modern şi înstărit. O localitate spilcuită. Fără cartiere mărginaşe. Case mici, atrăgătoare. Magazine cu vitrine incasabile şi firme de neon.

Câţiva puştani năvăliră în patiserie, râzând şi îmbrâncindu-se. Două fete cu pulovere de culoare deschisă se aşezară lângă Paine şi cerură limonadă. Vorbeau vesele, frânturi din conversaţia lor ajungându-i la urechi.

Le privi, agasat. Erau reale, cât se poate de reale. Ruj de buze şi unghii roşii. Pulovere şi braţele încărcate cu manuale şcolare. Elevi mulţi, înghesuindu-se nerăbdători în patiserie.

Paine îşi masă fruntea, obosit. Părea imposibil. Poate-şi pierduse minţile. Orăşelul era *real*. Absolut real. Trebuia să fi existat dintotdeauna. O întreagă localitate nu se putea înălţa din nimic; dintr-un nor de ceaţă cenuşie. Cinci mii de oameni, case şi străzi şi magazine.

Magazine. Bradshaw Insurance.

Descoperirea fulgerătoare îl îngheţă. Dintr-o dată înţelese. Se răspândea. Dincolo de Macon Heights. În oraş. Oraşul, la rândul lui, se schimba. Bradshaw Insurance. Locul de muncă al lui Critchet.

Macon Heights nu putea exista fără a deforma oraşul. Erau strâns legate. Cei cinci mii de oameni veneau din oraş. Slujbele lor. Vieţile lor. Oraşul era implicat.

Dar cât de mult? Cât de mult se schimba oraşul?

Paine zvârli o monedă de un sfert pe tejghea şi se grăbi afară din patiserie, spre gară. Trebuia să se întoarcă. Laura, schimbarea. Va mai fi ea oare acolo? Şi chiar viaţa lui, ce bază mai avea?

Spaima îl cuprinsese subit. Laura, toate bunurile sale, planurile, speranţele şi visele. Macon Heights devenise deodată neimportant. Propria-i lume se afla la ananghie. Un singur

lucru mai conta acum. Trebuia să se convingă că viața îi rămăsese nealterată. Neatinsă de cercul de schimbare crescând ce înconjura Macon Heights.

"Încotro, amice?" întrebă șoferul de taxi, când Paine ieși în fugă din gară.

Paine îi dădu adresa locuinței. Taxiul demară, intrând în trafic. Paine se lăsă pe spate, nervos. Afară, străzile și clădirile birourilor fulgerau în sens opus pe lângă fereastră. Deja funcționarii ieșiți de la lucru se răspândeau pe trotuare, adunându-se la fiecare colț.

Cât de importante erau schimbările? Se concentră asupra unui șir de clădiri. Magazinul universal. Se aflase dintotdeauna acolo? Prăvălia aceea de pantofi, mică și neagră, de alături. N-o remarcase niciodată.

NORRIS – FURNIZORI DE MOBILĂ

Și nici de *asta* nu-și amintea. Dar cum putea fi sigur? Totul era confuz. Cum putea recunoaște deosebirile?

Taxiul îl lăsă în fața casei. Paine așteptă o clipă, privind în jur. La celălalt capăt al blocului, proprietarul delicatesurilor italiene ieșise afară să strângă tenda. Existase vreodată un asemenea magazin de delicatesuri?

Nu-și putea aminti.

Dar cu alimentara de peste drum ce se întâmplase? În locul acela erau acum niște vile mici și îngrijite; păreau a fi de mult timp acolo. Fusese vreodată peste drum o alimentară? Vilele *păreau* trainice.

În dreptul blocului următor sclipea reclama luminoasă a unei frizerii. De câte ori o mai văzuse, oare?

Poate de fiecare dată când venea aici. Sau poate niciodată. Totul se disloca. Lucruri noi se materializau, altele dispăreau. Trecutul se modifica și memoria era legată de trecut. Cum mai putea conta pe ea? Cum mai putea fi sigur?

Îl cuprinse groaza. Laura. Lumea lui...

Paine alergă pe scara de la intrare și pătrunse în bloc. Se grăbi pe treptele capitonate, spre etajul doi. Apartamentul nu era încuiat. Împinse ușa, rugându-se în tăcere. Sângele îi zvâcnea în tâmple.

Sufrageria era tăcută și întunecată. Perdelele erau pe jumătate trase. Privi disperat în jur. Canapeaua albastru-deschis pe care erau răspândite reviste. Masa joasă din lemn de stejar. Televizorul. Însă camera era goală.

"Laura!" exclamă.

Laura apăru grăbită din bucătărie, evident surprinsă. "Bob! Ce faci acasă? S-a întâmplat ceva?"

Paine se liniști, răsuflând ușurat. "Bună, iubito." O sărută, strângând-o la piept. Era caldă și consistentă: absolut reală. "Nu, nu mi s-a întâmplat nimic. Totul e-n regulă."

"Ești sigur?"

"Sunt sigur." Paine își scoase tremurând pardesiul și-l lăsă să cadă pe speteaza canapelei. Se plimbă prin cameră, studiind obiecte, lăsând încrederea să-i revină. Canapeaua albastră, familiară, cu urme de țigară pe brațe. Vechiul său suport pentru picioare, jerpelit. Biroul unde lucra până noaptea târziu. Undițele sprijinite de perete în spatele bibliotecii.

Televizorul pe care-l cumpărase abia luna trecută; încă un lucru sigur.

Totul, tot ceea ce poseda, era neatins. Neschimbat. Intact.

"Masa e gata peste o jumătate de oră", murmură Laura, încă neliniștită, desfăcându-și șorțul. "Nu te așteptam atât de devreme. Toată ziua am avut de lucru. Am făcut lună cuptorul. Un comis-voiajor a adus o mostră dintr-un nou praf de curățat."

"Da." Își privi copia favorită după Renoir, atârnată pe perete. "Nu te grăbi. Uitasem ce bine e acasă. Eu..."

Din dormitor se auzi un plânset. Laura se întoarse repede. "Cred că l-am trezit pe Jimmy."

"Jimmy?"

Laura râse. "Dragă, nu-ți mai amintești de propriul tău copil?"

"Bineînțeles", murmură nesigur Paine. O urmă încet pe Laura în camera de alături. "Pentru o clipă doar, mi s-a părut totul... ciudat." Își frecă fruntea, încruntându-se. "Ciudat și străin. De parcă n-ar fi fost precis."

Erau lângă leagăn, privind la copil. Jimmy se uita în sus, la mama și la tata.

"Probabil a fost de vină soarele", spuse Laura. "E îngrozitor de cald."

"Da, cred că asta s-a întâmplat. Acum însă e-n regulă." Paine se aplecă și atinse precaut copilul. Își îmbrățișă apoi soția. "Probabil a fost de vină soarele", repetă el. Își coborî privirea spre ochii ei și zâmbi.

Traducere de
Cristian Lăzărescu

Perenitatea gândurilor

de Liviu Radu

„Împreună“ ieşi brusc din somnul în care fusese cufundat până atunci. Se simţea sleit de puteri. Letargia în care zăcuse reuşise doar să-i economisească bruma de energie care-i mai rămăsese. Însă starea de istovire era aceeaşi ca la refugierea în somn. Nu avusese cum să-şi refacă puterile, iar izbucnirea furtunii fusese cât pe-aci să-i sfârşească existenţa. Trebuia neapărat să găsească un nor de hrană, cât mai avea putere să-l caute...

Senzaţia dureroasă, de dezamăgire şi ratare, devenise atât de puternică, încât îi venea să renunţe la tot şi să-şi aştepte sfârşitul cu resemnare. De fapt, se refugiase în somn să uite, să nu mai gândească, să nu mai simtă regretul acela puternic ce-i întuneca raţiunea. În alte împrejurări, aşteptase sfârşitul furtunii gândind sau, în funcţie de energia pe care o avea, conversând cu fiinţele mai apropiate.

Acum avea nevoie de energie, simţea o foame atât de cumplită, încât nu mai putea aştepta.

Oare se terminase furtuna? În halul de slăbiciune în care se găsea, ar fi fost un act de sinucidere să iasă din adăpost. Dar dacă rămânea pe loc, puterile i s-ar fi scurs, încetul cu încetul, şi ar fi pierit...

Îşi proiectă gândurile în afara adăpostului, pentru a afla ce se întâmplă. Oceanul se liniştise. Pe distanţa redusă pe care reuşea s-o examineze, lichidul întunecat se potolise. Simţi chiar, într-o parte, o aromă slabă de nor de hrană... Oricât de puţină ar fi fost hrana l-ar fi refăcut un pic...

Se decise şi renunţă la adăpost.

Cochilia dură, din metale, se sfărâmă brusc, iar sub presiunea imensă a oceanului se împrăştie în bucăţi mărunte, turtite ce se făcură una cu solul neted al fundului de ocean.

„Împreună“ rămase dezvelit în lichidul întunecat, format din gaze lichefiate de presiunea uriaşă. Ca toate făpturile, avea un aspect de sferă puţin turtită sau de elipsoid, cu carcasă rezistentă, din metale grele şi silicaţi, capabilă să îndure apăsarea formidabilă şi muşcăturile acizilor din ocean.

Îşi adună ultimile puteri şi reuşi cu greu să pună în funcţiune glandele de emitere a antigravitonilor. Se ridică puţin deasupra solului şi porni în direcţia din care venise aroma norului de hrană.

Încerca să facă un efort cât mai redus, să gândească puţin, pentru a-şi economisi puterile. Nici nu încerca să-şi dea seama ce-i în jur. Nu mai era capabil să-şi zvârle gândurile în afară, pentru a obţine în minte imaginea spaţiului ce-l înconjura. Înainta încet, sperând să ajungă până la hrană.

Apoi îşi dădu seama că pătrunsese în nor, un nor dens, pentru că simţea cum moleculele sărurilor şi acizilor se strecurau printre moleculele învelişului şi pătrundeau în el, provocând reacţii chimice generatoare de energie, încărcându-i glandele acumulatoare... Afluxul de hrană era atât de puternic încât, prin contrast cu senzaţia cumplită de foame şi istovire, trăia un fel de bucurie, de fericire elementară, care-l făcea să se ruşineze. Aproape instinctiv, pentru că puterile îi reveneau iute, se înălţa tot mai sus, spre inima norului, căutând să asimileze cât mai mult...

Acum, când spaima morţii dispăruse, iar mintea îi redevenise limpede, îl cuprinse din nou disperarea şi tristeţea.

Fusese conştient că naşterea reprezenta un fenomen emoţional chiar dacă luase hotărîrea cu toată luciditatea. Ştiuse de la bun început că lucrurile se puteau termina aşa, ştiuse ce risc îşi asumă. Însă faptul că-şi pierduse puiul, că nu reuşise să-l creeze până la capăt, până când ar fi fost în stare să se descurce singur, îl durea nespus. Sigur, era la mijloc şi regretul speranţelor neîndeplinite după eforturi îndelungate dar zadarnice, ruşinea că nu fusese în stare să ducă până la capăt un lucru început, dar şi durerea că pierise un semen întru raţiune... Care ar fi putut fi un continuator al lui, al ideilor lui... Un alt eu... Care acum nu mai exista... Fusese o parte din el, care murise...

Abia acum înţelegea de ce atât de puţine fiinţe îndrăzneau să aibă copii. Era atât de greu, atât de obositor şi atât de riscant...

La urma urmei, chiar dacă puiul ar fi trăit, ce garanţie avea că ar fi ieşit aşa cum trebuia? Oare regretul ar fi fost mai mic dacă ar fi adus pe lume o fiinţă incompletă, incapabilă să se descurce singură?

Şi cât se chinuise!

Consumase o mulţime de timp şi energie să se cunoască în cele mai mici amănunte, să afle alcătuirea şi funcţionarea fiecărui organ, pentru a fi în stare să creeze o fiinţă capabilă să trăiască şi care să aibă măcar calităţile sale. Încercase să descopere ce putea fi îmbunătăţit, pentru că nu există părinte care să nu vrea un urmaş măcar un pic mai reuşit decât el... Se chinuise încercând să afle efectele oricărei modificări, oricât de mici, faţă de structura sa proprie... După ce ajunsese la concluzia că lămurise toate detaliile, se odihnise bine, se hrănise pe săturate şi se apucase de muncă.

Îşi poiectase gândurile, realizând întâi exteriorul neted, rezistent la presiune. Apoi, încetul cu încetul, îi crease toate organele. Îl încercase, îl făcuse să se mişte, să facă tot felul de operaţiuni, verificând funcţionarea corectă a organismului, pe bucăţi şi ca un întreg. Totul era perfect. După aceea, începuse să-i încarce memoria cu tot ce ştia, cu tot ce învăţase de la cel ce-l crease şi cu ce aflase singur sau de la alţii, în existenţa lui...

Ajunsese la momentul cel mai dificil, acela în care trebuia să declanşeze mecanismul gândirii. Cel care transforma o proiecţie a minţii sale într-o fiinţă vie, capabilă să acţioneze şi, la rândul ei, să-şi proiecteze şi să-şi materializeze propriile-i gânduri.

Şi atunci, tocmai atunci, aproape de sfârşit, pentru ca totul să fie cât mai dureros, se abătuse asupra lui furtuna! Oceanul începuse să fiarbă, curenţi denşi de acizi şi vârtejuri de gaze îngheţate se năpustiseră asupra lui, sugându-i energia. Nu avea cum să se apere şi pe sine şi să-l salveze şi pe el, pe cel nevieţuind complet şi lipsit de o inteligenţă care să-l ajute. Avusese de ales? O clipă îi trecuse prin minte ideea nebunească de a nu se sinchisi de sine, de a-şi continua treaba cu orice risc... Însă logica învinsese: nu avea timp şi putere să-şi încheie opera. Ar fi pierit inutil.

Atunci, cu regret, simţind o durere surdă în suflet, a renunţat şi, părăsind imaginea fiului încă neadus la viaţă, s-a preocupat de propria-i salvare. Şi-a îndreptat gândurile spre construirea unei carcase care să-l protejeze de furtună. Coaja goală a celui ce ar fi putut să-i fie copil s-a sfărâmat sub presiunea oceanului în fierbere, ca şi cum n-ar fi fost. Nici nu fusese. Doar în gândurile şi dorinţele lui...

A apucat să-şi ridice un adăpost în jur, apoi s-a prăbuşit, epuizat, în braţele somnului şi uitării...

Ştiuse că materializarea gândurilor consuma multă energie, iar obiectul materializat nu dura decât cât timp era sprijinit de concentrarea celui ce-l concepuse. Până când copilul nu devenea conştient şi nu avea gânduri proprii, rămânea doar un vis, o proiecţie a imaginaţiei şi nu exista decât prin intermediul acestei imaginaţii. Efortul de a crea un copil, până la nivel de moleculă, era imens... „Împreună“ îşi aminti că, de obicei, cel ce dorea să aibă un urmaş se stabilea într-un nor de hrană, pentru a-şi împrospăta puterile de fiecare dată când avea nevoie... Din punctul ăsta de vedere, greşise, avusese prea multă încredere în el. Se bizuise pe faptul că se pregătise din timp şi că, ştiind ce avea de făcut până în cele mai mici amănunte, putea termina iute treaba, înainte de a fi epuizat...

Sigur, acum ştia mai multe, îşi dădea seama unde greşise, iar data viitoare... Va exista oare o dată viitoare? Durerea pe care o simţea şi acum cu aceeaşi intensitate, groaza că ar fi putut să-i dea viaţă înainte de a-l crea în totalitate şi ar fi adus pe lume un monstru, o făptură care să se chinuie şi să-şi blesteme părintele, îl îndreptăţeau să se îndoiască de faptul că va exista o altă încercare...

Acum trebuia să se linişească, să se refacă, să aibă grijă de el... Ce va fi, va vedea mai târziu...

Plutea în mijlocul norului de hrană, absorbind prin toată suprafaţa corpului particulele necesare reacţiilor chimice ce-i făceau posibilă funcţionarea organismului şi încerca să nu fie decât un instrument de asimilare a hranei...

Desen de Nicuşor Dumitru

Pe măsură ce organismul îşi recăpăta puterile, iar gândurile îi creşteau în intensitate, îşi dădea seama că ar fi fost bine să caute societatea altor fiinţe. O discuţie l-ar fi îndepărtat de durerea lui, l-ar fi făcut să suporte mai uşor povara regretelor...

Lansă o chemare circulară, proiectându-şi gândul în jur, la început pe o distanţă mică, apoi din ce în ce mai mare. Era imposibil să nu fie cineva în norul de hrană. Norii de hrană erau destul de rari, iar după furtuna teribilă care se abătuse asupra zonei, toate fiinţele trebuiau să-şi refacă puterile... Se putea ca unele să fi pierit, iar altele să fie prea epuizate ca să ajungă la hrană... Asta însemna că, exceptând cazul în care, din întâmplare, norul s-ar fi târît chiar la suprafaţa planetei, nefericiţii se vor stinge încetul cu încetul... Iar carcasa lor, goală de simţăminte şi gânduri, va fi zdrobită de presiunea enormă a oceanului...

Asemenea tragedii se întâmplau rar, dar se întâmplau... Se găsea întotdeauna cineva, aşa cum fusese el, care să fie surprins de furtună într-un moment de oboseală, de lipsă de energie. Nu mai apuca să fugă de vârtejuri sau să-şi construiască un adăpost în care să aştepte să treacă grozăvia...

Simţi un semnal slab... Spre uimirea lui, venea nu de jos, de la suprafaţa planetei, ci de sus, de la marginea superioară a norului. Iar semnalul era slab, de făptură aflată la capătul puterilor... Avea suficientă energie pentru a mări intensitatea semnalului, pentru a putea vorbi cu celălalt.

— Salut! Tu eşti, „Împreună"? auzi şoapta făpturii.

Recunoscu imaginea celui ce emitea. Era făptura numită „Cel ce priveşte în sus". Un personaj interesant. Studiase amănunţit planeta şi ajunsese la concluzia că avea o formă sferică. Un miez tare înconjurat de ocean. Şi, observând diferenţele de lumină, intensitatea acesteia şi modul periodic de variaţie, dedusese că undeva, în afara planetei, se găsea o sursă de energie ce transmitea, la intervale fixe, valuri de lumină ce ajungeau în străfundurile oceanului. După teoria lui, cu cât urcai spre suprafaţa oceanului, cu atât lumina era mai puternică.

— Ce mai faci, „Cel ce priveşte în sus"? Iar ai încercat să urci spre straturile superioare?

— Da. Am săvarşit o nebunie care era să mă coste viaţa.

— Stai un pic, nu începe să povesteşti până nu ajung mai aproape! se auzi o altă voce.

Glasul „Analizorului". Alt ţicnit. Credea că toate cele de pe planetă erau alcătuite dintr-un număr redus de componente, combinate în diferite proporţii, ceea ce dădea o imagine falsă de multitudine şi varietate.

Când percepu prezenţa „Analizorului" în apropiere, „Cel ce priveşte în sus" îşi începu povestea, direcţionându-şi gândurile simultan spre cei doi.

— Voiam să verific dacă teoria mea privind o sursă de energie exterioară planetei e adevărată. După ce m-am hrănit bine, de-am simţit că-mi plesnesc acumulatoarele, am început să mă ridic spre suprafaţa oceanului. Cu cât urcam, lumina devenea mai puternică. Lucru pe care-l ştiam. Ceea ce n-am ştiut a fost faptul că straturile de deasupra ale oceanului nu erau alcătuite din lichid dens. Pe măsură ce mă îndepărtam de fundul oceanului, lichidul se transforma în vapori, cu o altă

componenţă chimică, cu altă densitate, mânaţi de vârtejuri puternice, care mă zvârleau de colo-colo. Simţeam că mă sufoc sub năvala moleculelor de tot soiul care mă năpădiseră şi pătrundeau în mine. Am încercat să-mi construiesc o pavăză, care să mă menţină într-un mediu suportabil. Însă efortul mi-a depăşit puterile. Nu puteam să urc continuu, forţând glandele de emitere de antigravitoni, să menţin în jur un strat protector şi, în acelaşi timp, să încerc să-mi zvârl gândurile cât mai departe, în căutarea sursei de energie a cărei existenţă o bănuiam. Curând, am obosit în aşa hal, încât a trebuit să abandonez. Mi-am dat drumul în jos, spre straturile de lichid liniştit, unde am putut să renunţ la pavăză. Însă efortul mă sleise complet. Cădeam ca un bolovan, incapabil să emit antigravitonii care să-mi frâneze coborârea. Norocul meu că am nimerit într-un nor de hrană. În timp ce trecem prin el, moleculele de hrană s-au strecurat în mine, iar puterile mi-au revenit cât de cât... Am reuşit să mă opresc şi să-i refac forţele. Nu pot să uit teama prin care am trecut... Puteam să pier, vă daţi seama? Zdrobit de fundul oceanului!

— Linişteşte-te! îl potoli „Analizorul". După cum arată „Împreună", se pare că a trecut şi el printr-o încercare asemănătoare. Se pare că în ultimul timp făpturile mai inteligente au idei nebuneşti, care le pun viaţa în pericol.

— Norocul tău că nu eşti prea inteligent! îl ironiză „Cel ce priveşte în sus".

— Asta crezi tu! Nu numai voi aţi riscat. Şi eu. Mi-a trecut prin minte să analizez compoziţia unui nor acid! M-am izbit de aceeaşi problemă. Nu puteam, simultan, să-mi menţin adăpostul de silicaţi, prin care nu trecea vârtejul de acid şi să disec materia norului în amănunt, să-i descopăr structura. Am simţit, la un moment dat, că mă lasă puterile, urmând să mă trezesc în miezul vâltorii arzânde, fără nici o protecţie. Mărturisesc că am accelerat emisia de antigravitoni cât am putut şi am ţâşnit din nor, fără să-mi pese unde o să nimeresc. Noroc că în vecinătate nu era alt nor de acid sau vreun vârtej îngheţat...

— Vedeţi, îşi aruncă sentenţios gândurile „Împreună", singuri nu puteţi face mare lucru. V-aţi bătut joc de mine când v-am spus că trebuie să învăţăm să cooperăm, să colaborăm, să ne ajutăm reciproc...

— Să cooperăm! îşi bombăni ideile „Analizorul". Uşor de spus, greu de făcut! Sigur, e plăcut să filozofezi în mijlocul unui nor de hrană, când glandele acumulatoare s-au încărcat bine şi nu mai ai ce face cu atâta energie!

— Da, îl aprobă „Cel ce priveşte în sus". Cu ce m-ai fi putut ajuta în tentativa mea de a descoperi dacă există o sursă de energie extraplanetară?

„Împreună" îşi blocă emisia de gânduri un timp. Aveau dreptate. Teoriile lui frumoase despre întrajutorare nu însemnau nimic până nu deveneau aplicabile în practică. Un exemplu cât de mic ar fi spulberat scepticismul celorlalţi. Iar dacă şi-ar fi găsit câţiva adepţi, ar fi reuşit să convingă şi restul făpturilor... Cum să găsească o soluţie? Încercă să-şi imagineze prin ce trecuse „Cel ce priveşte în sus", apoi să descopere căi de contracarare a tuturor pericolelor care-l ameninţaseră.

În cele din urmă îşi eliberă gândurile protector şi le comunică:

— Mi-a venit o idee. Numai că pentru realizarea ei e nevoie de trei făpturi.

— Şi nu suntem trei? ripostă „Analizorul".

— Doriţi să încercaţi?

— De ce nu?

Atunci, „Împreună" îşi concentră gândurile şi imagină un adăpost triplu. Trei cochilii dure, lipite una de cealaltă, în care erau prinşi el şi ceilalţi doi.

— Ce-i cu gluma asta idioată? se indignă „Cel ce priveşte în sus". Dă-mi drumul imediat!

— Ascultaţi-mă cu atenţie. Eu o să mă concentrez să menţin adăpostul. Tu, „Analizorule", îl vei împinge în sus, spre straturile superioare ale oceanului. Chiar deasupra lui, dacă te vor ţine puterile. Nu trebuie să te gândeşti la nimic. Doar să împingi cochilia. Nu trebuie să-ţi pese de ce-i în jur. Tu, „Cel ce priveşte în sus", vei rămâne imobil, fără să-ţi pui în funcţiune glandele de emisie a antigravitonilor. Te laşi purtat de construcţia mea. Abia când vom ajunge deasupra oceanului îţi vei lansa gândurile mai departe, spre sursa aia

de energie cu care ne-ai înebunit. În felul ăsta, fiecare nu are de făcut decât o parte a muncii. Ce părere aveţi?

— Interesant! mârâiră gândurile „Analizorului". Merită să încercăm... Dar mai întâi să ne odihnim şi să ne hrănim bine.

Rămaseră tăcuţi un timp, lăsându-şi organismele să acumuleze cât mai multă hrană, cât mai multă energie. Apoi, când au considerat că-s gata de marea încercare, porniră.

„Împreună" refăcu tripla cochilie, „Analizorul" începu s-o împingă în sus, proptindu-se cu carapacea tare în coaja rezistentă a adăpostului şi emiţând antigravitoni. „Cel ce priveşte în sus" rămăsese aşezat pe podeaua adăpostului, având senzaţia stranie de a fi purtat împotriva simţurilor şi părerilor lui. Mai avusese un asemenea simţământ, ciudat şi plăcut totodată, când nimerise într-un curent cald, nepericulos, care-l cărase vreme îndelungată fără ca el să facă vreun efort...

Din când în când îşi azvârlea gândurile afară, să-şi dea seama cât de sus ajunseseră, să ştie când trebuia să intre în acţiune.

Stratul lichid din jur dispăruse. Valuri de aburi, mânate de curenţi, se învolburau în jurul lor. Cam până aici ajunsese şi singur...

Reveni în sine şi aşteptă.

După un timp, plin de nerăbdare, cercetă iar exteriorul.

O clipă gândurile îi îngheţară. Ceea ce percepea în jur era atât de straniu, atât de diferit de orice cunoscuse până atunci, încât uimirea îl împiedică să acţioneze: un spaţiu gol, lipsit de lichid, aburi sau orice fel de elemente! Un vid! Nimic nu stătea în calea gândurilor sale, care se împrăştiau în depărtări cu cea mai mare viteză!

Apoi îşi reveni. Nu trebuia să-şi irosească energia! Îşi îndreptă gândurile în sus, în direcţie contrară celei din care veneau. Imaginea percepută depăşea orice închipuire: undeva, departe, un glob de foc din care ţâşneau valuri de lumină risipindu-se în vidul imens, incomensurabil... La distanţe incredibile, simţi licărirea altor surse de energie. Prea îndepărtate ca să le simtă altfel decât ca nişte sclipiri slabe. Bănuia că, în realitate, erau la fel de puternice ca aceea din apropiere, dar spaţiul uriaş le absorbea şuvoiul de particule energetice...

Se concentră asupra vidului, lăsând de-o parte sursele de energie. În spaţiu pluteau sfere imense, dense... De alte dimensiuni decât planeta lor...

Revelaţia sosi atât de brusc, încât nu se controlă şi-şi transmise gândurile, cu putere, către ceilalţi:

— Nu suntem singuri în univers! Există şi alte planete! Poate locuite!

Intenţiona să le cerceteze pe îndelete, să-şi dea seama ce fel de condiţii existau pe lumile acelea, să deducă structura posibilă a vieţii de pe ele...

Însă impulsul lui îi disturbase pe ceilalţi. Concentrarea intensă care-i ajutase să menţină şi să ridice cochilia triplă se sfărâmă pentru o clipă...

Învelişul protector dispăru, iar trupurile lor grele, dense, primiră din plin biciuirea frigului cosmic. Structura compactă îi apără de vidul ce încerca să le sugă moleculele, dar starea de şoc puternică îi făcu, pentru un moment, lipsiţi de orice iniţiativă.

„Împreună" se prăbuşi cu o viteză uluitoare spre planeta de sub ei. „Analizorul", care continuase să emită antigravitoni, ţâşnise în sus, spre prăpastia nemărginită a vidului. „Cel ce priveşte în sus" cădea şi el, dar apucase să-şi activeze glandele şi să frâneze căderea.

După o clipă de ezitare, cuprins de panică, „Analizorul" schimbase direcţia şi plonjase către oceanul aflat undeva, dedesubt... „Cel ce priveşte în sus" îi urmă. Viteza cu care pătrunseră în norii clocotind era atât de mare, încât provoca vârtejuri, iar frecarea cu moleculele gazului, oricât de rare ar fi fost, producea dureri insuportabile...

„Cel ce priveşte în sus" îşi frână iar căderea. Ceilalţi doi continuau să se prăbuşească, fără nici un control. Probabil că datorită epuizării şi şocului nu erau în stare să reacţioneze, să se protejeze... În curând urmau să atingă straturile dense, iar frecarea ar fi devenit atât de puternică încât, moleculă cu moleculă, stratul protector urma să dispară...

Într-o încercare disperată, „Cel ce priveşte în sus“ îşi imagină cu repeziciune două laţuri puternice. Le azvârli în urma celor doi. Laţurile îi ajunseră, se încolăciră în jurul lor, se întinseră sub impact, dar rezistară...

Rămaseră o clipă suspendaţi toţi trei în masa noroasă. „Cel ce priveşte în sus“ simţea moleculele pătrunzând în straturile superficiale ale învelişului, provocându-i dureri îngrozitoare. Se întreba în ce stare se aflau ceilalţi. Trase de laţuri şi-i aduse lângă el.

Cu un ultim efort reuşi să imagineze o sferă dură în jurul lor. Apoi, pentru ca să se poată concentra asupra păstrării învelişului protector, întrerupse emisia de antigravitoni.

Atrasă de planetă, sfera cădea, accelerând viteza... Simţea presiunea din jur şi reuşea cu greu să menţină stratul ce se încinsese.

Apoi, când pierduse orice speranţă şi aştepta cu groază momentul impactului cu fundul dur al oceanului, simţi cum căderea se încetineşte, se opreşte... „Împreună“ îşi revenise şi-şi activase glandele...

Coborau încet...

Deodată, în minte le pătrunse gândul slab, abia simţit, al „Analizorului“:

— Am ajuns de unde am plecat... În mijlocul norului de hrană... Puteţi îndepărta cochilia...

Peste o clipă, moleculele ce dădeau energie pătrundeau prin învelişul trupurilor... Pluteau în masa hrănitoare, absorbind din ea cât mai mult, lansând, din când în când, câţiva antigravitoni, ca să rămână în inima norului...

După un timp, când îşi refăcuseră forţele, „Cel ce priveşte în sus“ izbucni, lansându-şi gândurile:

— Dacă aţi şti ce-am văzut! Să vă povestesc!

— Las-o pe altă dată, gemu slab „Analizorul“. Nu-mi doresc decât să dorm şi să uit de spaima prin care am trecut. Nu credeam că scăpăm...

— Şi eu la fel, recunoscu „Împreună“. Mor de curiozitate să aflu ce-ai descoperit, dar nu mă simt în stare să te urmăresc...

Cei doi plecară, iar „Împreună“ rămase singur, cu gândurile lui. Îşi făcu cochilie solidă şi se pregăti să doarmă îndelung, pe săturate...

Şi, în timp ce stătea în adăpost, îl cuprinse, pe îndelete, o stare de mulţumire. Îşi amintea întâmplările prin care trecuse şi se gândea că nu pierduse timpul... Reuşise să convingă alte făpturi că nu poţi face mare lucru de unul singur, că-i nevoie de colaborare, de eforturi unite.

Poate că făpturile vor renunţa, încetul cu încetul, la starea aceea de individualism care le caracteriza. Poate că se vor obişnui să caute sprijin la cei din rasa lor... Iar în timp va răsări o rasă nouă, mai cooperantă, în care specializarea fiecăruia să se îmbine într-un tot, spre folosul tuturor...

Însă pentru asta, făpturile trebuiau înzestrate şi cu alte calităţi. Se împiedicau de faptul că materializarea gândurilor era individuală, că nu dura decât atâta timp cât cel care emisese gândul avea forţa necesară menţinerii materializării...

Dacă făpturile ar reuşi să colaboreze la materializarea unui gând... Să fie capabile să-l menţină cu rândul... Sau chiar să-l facă să devină permanent...

Era o utopie, dar dacă s-ar acţiona, pas cu pas, în timp, poate ar deveni o realitate...

Mai întâi, făpturile ar trebui să fie în stare să-şi împletească gândurile, să aibă gânduri comune, pe care să le susţină împreună...

Ar trebui să studieze atent mecanismul ce făcea posibilă materializarea gândurilor... Să vadă cum ar putea participa mai multe fiinţe la întruchiparea unui gând comun, sau la gândul uneia cu care celelalte ar fi de acord...

Iar după ce va afla ce modificări trebuie aduse organelor, să încerce iar să aibă un urmaş... Un urmaş care să fie capabil să-l ajute să-şi transforme visele în realitate... Cu ajutorul lui va fi în stare să creeze şi alte făpturi de acest soi nou... Iar gândurile lor se vor împleti şi vor deveni stabile, rezistente, capabile să rămână reale, chiar dacă autorul lor ar muri...

Şi „Împreună“ adormi, visând la o lume în care făpturile vor avea vise perene... În care visele se vor transforma în realităţi...

«Să facem prezentările: eu mă numesc Anyi Tuniy...», gândi omul care venea din viitor.

«Mie mi se spune Skalhee», adăugă al doilea gând, după toate aparenţele de sex feminin, care-i venea tocmai din partea opusă.

Eduard Veliar ştia, desigur, că n-avea decât două emisfere cerebrale şi niciodată până atunci nu i se întâmplase să audă măcar cu una dintre ele! Îşi amintea vag ceva despre un anume ochi pineal, dar de... urechi pineale în creier, încă nu auzise.

Abia mijise ochii, iar în locul peisajelor aride ale deşertului Ghaná-Ghanú, ce-i coloraseră visele după oboseala unei expediţii de patru zile, văzu cum prind contur în ceaţa dintre pleoape două creaturi filiforme, ceea ce-l linişti chiar dacă erau înalte cât gutuii ornamentali din parcul Pavilionului 13 şi kakii din cap până-n picioare. Ieşeau şi intrau ritmic prin pereţii de Ca-Ni-Ti ai camerei, de un violet temperat, ca şi când s-ar fi jucat de-a «uite-i - nu-s» şi asta într-o linişte absolută, fără sâsâit de flăcări de acetilenă, fără bubuituri de dinamită, fără dărâmături asurzitoare de ziduri...

Dacă ar fi fost băut, ca mai tot timpul, nici nu i-ar fi păsat: asta ar fi fost floare la ureche faţă de ce «viziona» de obicei.

Numai că acum era treaz ca lumânarea şi mut de consternare.

— Deci sunteţi botezaţi amândoi, ia te uită...! Încântat de cunoştinţă: eu sunt Eddy, Eduard Veliar de la Complexul de Artă Abstractă. Bănuiesc că l-aţi vizitat deja...

Făptura ce se prezentase Skalhee îşi aprinse blând şi insinuant ochii:

— Noi suntem la curent. Ştim cui ne-am adresat... *Maestrului*!

Cuvântul îi atinsese timpanele, dar atenţia îi mişcă ochii mai întâi.

Într-adevăr, chiar şi la o privire fugară nu puteai nega că aparţine sexului feminin, era chiar drăguţă, cu condiţia să-ţi placă femeile înalte: ea trebuie să fi măsurat vreo doi metri optzeci. Pielea ei, în contact cu aerul des condiţionat din Pavilion, devenise verde-lucioasă ca frunza lămâilor de cultură intensivă. Doar că purta veşminte: o bandă metalică transparentă îi acoperea sânii, producând prin reflexele luminii contururile lor imposibil de intuit altfel, şi un triunghi de lână de aur care făcea legătura dintre picioare şi şolduri. Ceea ce ieşea în evidenţă erau, însă, ochii! Mari, portocalii, de formă alungită, conturaţi (cu un produs cosmetic, desigur) în relief, în aşa fel încât dacă făceai imprudenţa să-ţi întârzii privirile asupra lor riscai să nu le mai poţi desprinde. Erau ca lipiciul cu uscare rapidă produs de uzinele COL™.

Eduard îşi întoarse repede capul într-o oarecare parte a încăperii regăsindu-şi acolo mobilitatea. Cu ocazia asta văzu şi cealaltă perină, cu care-şi acoperea cea de-a doua jumătate a feţei ca să aibă un somn echilibrat.

— Poate c-am dat-o-n bară introducându-ne în atmosfera dumneavoastră creatoare tocmai în momentul când, poate... trilui Frunza-de-Lămâi fixându-l cu o expresie cleioasă.

— Da! o aprobă Eddy Veliar, convingându-se, după expresiile ce le folosise, că – cel puţin ea – nu era de prin partea locului. Dormeam buştean. Rupt. La capătul puterilor...

O femto-secundă, Skalhee şi Anyi Tuniy avură un schimb de priviri luminoase, un fel de raze laser gri-deschis, ca ceaţa de toamnă timpurie.

«Da, desigur, el **dormea**...», gândi Skalhee *«...pot să mă aşez?»*

Anyi Tunyi o şi făcea deja: picioarele lui filiforme de aproximativ doi metri se pliară ca burduful unei harmonici – în curbe sinusoidale armonioase, nimic de zis.

Eduard Veliar, într-un acces de politeţe, făcu din cap că da.

Abia atunci, Skalhee, cu intuiţie tipic feminină, se prelinse pe biroul de eternit. Înălţimea

lui îi oferea ocazia să-şi pună în evidenţă linia pulpelor în forma lor naturală, iar lărgimea considerabilă a tăbliei de masă, arcuirea braţelor până la bordura barocă unde unghiile ei se încadrau perfect.

«Frumos tablou», gândi Maestrul şi spuse:

— Am priceput că veniţi din viitor... Sunt şi câţiva de-ai noştri care-şi petrec vacanţele tot aşa, adică invers, se duc ei în vizită... Dar, dacă stau bine cu memoria, Pavilioanele din acest Centru de Artă Abstractă n-au fost concepute nici măcar în faza de proiect ca staţiuni de agrement. Darămite temporal! Sau, temporar, cum vreţi s-o luaţi... Eu aş prefera ultima variantă...

— Ohooo-ho! exclamă Skalhee. Primele simptome de frustrare!

Apoi, în tăcere:

«Tu, Anyi Tuniy, poţi să-mi explici de ce la subiecţii umanoizi din epoci anterioare găsim invariabil aceleaşi reacţii?»

Făcu o pauză scurtă, pe semne pentru a-i reveni vocea:

— Eu am trăit şi o excepţie. În Pleistocenul marţian am întâlnit nişte antropo-marte-fagi care au vrut să mă păstreze chiar în Marea Seră din canalul Carpenter Canyon. Simţul lor estetic m-a şocat profund, mai ales atunci când mi-au oferit fără rezerve tronul El Kahir din piramida Sfinxului. Apoi am aflat că regnul lor era unul vegetal, şi-am simţit cum încep să mă ofilesc...

În timp ce vorbea – amintindu-şi – epiderma ei verzuie se nuanţa către un bleu-ciel marcat de mici pete mai închise la culoare, mai cu seamă pe pomeţii obrajilor. Făcu un gest elegenat cu mâna, în urma dezamăgirii din ultima frază.

Veliar observă dintr-o ocheadă degetele ei magnifice, lungi de treizeci şi unu de centimetri. Ochiul lui de artist sesiză frumuseţea lor suprarealistă, proporţionarea lor, la coeficientul de aur de 9,0322, cu silueta ei feminină. Observă şi seducţia gesturilor, dar îi evită privirile.

Se întoarse către Anyi Tuniy:

— Am priceput, deci, că veniţi din viitor. Vă asigur că vă şi cred pe deasupra pentru că nu semănaţi cu nimic din ce mi-a fost dat să văd până acum, sau să închipui în momentele mele de delir post-suprarealist. Dar de ce tocmai în camera mea? Aş vrea şi eu să mă scol, să mă spăl – ca tot omul – să mă apuc de treabă... Înţelegeţi?

Aruncă dintr-o mişcare pătura de pe el şi începu să-şi caute papucii de casă, tatonând cu vârful picioarelor.

La faza aceasta, cei doi îşi mutară discret privirile înspre tavanul opac, gri-argintiu. Anyi Tuniy i se adresă în acelaşi timp cu blândeţe:

— Dragă Maestre, fiecare timp îşi are manierele lui, dar pentru că noi vă suntem oaspeţi, ar fi mai amabil din partea dumneavoastră să vă prezentaţi într-o ţinută mai decentă, adecvată timpului nostru. Nepoata mea iese pentru prima dată într-o altă lume. În plus, e tânără, naivă, iar pijamaua...

Eduard Veliar înghiţi în sec, dându-şi seama şi el că ţinuta lui nu era deloc protocolară. Se grăbi, deci, să-şi ia halatul cadrilat de pe spătarul singurului scaun din încăpere.

— NU!

Ţipătul şuierat al Skalheei îl făcu să rămână cu mâna suspendată.

Vocea lui Anyi Tuniy sună sever de data aceasta:

— Chiar şi ciudăţeniile unui geniu barbar nu pot scuza o asemenea indecenţă faţă de oaspeţi şi de faţă cu o domnişoară... Vă cer să vă eliberaţi de pijamaua aceasta stânjenitoare!

— Cu alte cuvinte, să mă *dezbrac*?!

— În parte, cel puţin. Atât cât să arătaţi decent, ca noi...

În vis n-ar fi fost nici o problemă, acolo orice este permis. În realitate, însă, nu avea nimic pe dedesubt...

Se conformă după ce se codi în sinea lui, dar luă poziţia aceea, cu mâinile încrucişate în faţă, fiind convins că e singura care nu se schimbă în timp, o dată cu manierele.

— Iată o ţinută civilizată! observă unchiul din viitor. Nu mai daţi impresia unui animal acoperit de...

Nu spuse de ce, dar amuţi. Eddy înţelese continuare cu emisfera stângă: *«Materia organică, sublima materie... Nici o ocazie nu trebuie pierdută pentru a o dezvălui ochiului cunoscător!»* Cea dreaptă trase concluzia: *«Trebuie ţinut minte»*, care, se pare fusese gândită răspicat pentru că Skalhee îşi reluă instantaneu poziţia iniţială pe masa de eternit şi îşi recăpătă verdele de frunză de lămâi. Iar ochii ei portocalii..., Dumnezeule, iradiau acum!

— Iată ambianţa adecvată ca să vă pot explica nestânjenit şi clar scopul călătoriei noastre. Este vorba despre apropiata aniversare a nepoatei mele. Împlineşte treisprezece..., vreau să spun că e în floarea adolescenţei.

Skalhee jubila:

— A fost ideea mea. Singurul cadou pe care mi-l doresc este un tablou făcut de un adevărat maestru, cel mai renumit Maestru din Trecut!

Eduard Veliar clipi de tot atâtea ori de câte ea îl aproba mişcându-şi capul în sensul pleoapelor lui.

— Îţi voi plăti dublul preţului pe care te gândeşti să mi-l ceri, spuse clar Anyi Tuniy. **...Batem palma?!**

Eddy se eschivă cu un surâs amabil, rămânând în poziţia protocolară, manierată, cu mâinile încrucişate.

Ca şi cum ar fi înţeles, unchiul semnă contractul cu un surâs identic, apoi le întoarse spatele. Străbătu, fără alte vorbe şi pe neauzite, peretele din Ca-Ni-Ti, lăsând în locul lui liniştea obişnuită a Pavilionului 13, atât de necesară creaţiei.

Imediat Skahlee deveni mai degajată, părăsi biroul de eternit şi adoptă o atitudine deschisă, potrivită cu floarea adolescenţei ei. Trecură dincolo, în atelier, prin cadrul uşii cu senzori, folosind amprenta inelarului mâinii stângi a lui Veliar.

Imaginea virtuală pentru fundal o aleseră într-o clipă, dar lui îi trebuiră patru zile ca să creioneze compoziţia în mai multe variante şi încă două care să le arunce la gunoi. Era o adevărată ruşine pentru un maestru şi nu se putea să rămână cu ea! Căută atunci în toate cotloanele minţii cauza neputinţei lui şi abia ajuns la capătul răbdării găsi acea ambianţă care să pună în evidenţă şi personalitatea filiformă a Skalheei, nu numai privirea cleioasă a ochilor ei.

Începuseră şedinţele la începutul săptămânii, dar explozia momentului de iluminare surveni abia într-un început de vineri, la patru ore după miezul nopţii: norul de fum pe care-l degajară circuitele lui încălzite până la fuziune nu depăşi doi metri cubi şi se deplasă constant pe aceeaşi traiectorie prin care el încerca să evadeze din atelier pentru a lua o gură de aer ne-des-condiţionat înainte de-a se apuca de treabă.

Skalhee, felină şi insinuantă, apăru ca o barieră în faţa lui:

— Pot să-ţi spun Edo? în întrebă senin.

Cu degetele ei lungi îi atinse fruntea şi o masă uşor.

«De câtă vreme n-ai mai făcut dragoste?» sună empatia în toate celulele lui, în timp ce ea continua mângâierile. Naturală şi senină îl privea în ochi la modul în care el nu-şi mai putea desprinde privirile, altfel ar fi văzut răsăritul neaşteptat de devreme, reflectat pe toţi cei patru pereţi exteriori.

Gândurile i se estompau şi ele, doar unul singur i se agăţă de mine: sulul de pânză pregătit pentru Portretul Viitorului.

Se desprinse de priviri şi-i revăzu chipul: verdele lucios de frunză de lămâi devenise măsliniu, nuanţa fructului de la începutul coacerii, când păsările încep să-l ciugulească.

Pânza... Gândul nu-i dădea pace, era singurul aşternut ce l-ar fi putut pune pe dalele metalice ale pardoselii în loc de cearşeaf.

«E bine aşa», îl aprobă Skalhee, *«va fi o pictură unică»*.

Apoi îi explică:

— Eu sunt **fecioară**! ...Cel puţin în viitorul de unde vin. Într-o zi îţi voi descrie exact cum stau lucrurile în lumea pe care tu nu o cunoşti şi din care am plecat pentru a nu rămâne aşa cum sunt.

În a treia zi, luni la prânz, Eduard Veliar redeveni el însuşi. Era sfârşit, însă plăcerea şi descătuşarea îl făcură să-şi redobândească forţele cu o singură ceaşcă de ceai.

— Când e aniversarea ta? o întrebă.

— A fost acum trei zile. În timpul tău. În era mea, a Capricornului, va fi peste vreo nouă luni.

Eduard Veliar alese tăcerea, dar orgoliul Maestrului dezamăgit bâigui:

— Am ratat contractul...

— Voi, **atemporanii**, le-nţelegeţi pe toate de-andoaselea. Suntem în timpul *tău*, nu al meu! Nouă luni, deci, pentru creaţia ta, sperând că am reuşit concepţia, Edo! Va fi prima concepţie de clonaj temporal, tu-ţi dai seama? Dacă vrei..., aştept cele nouă luni cu tine. Ar fi normal să-ţi vezi opera!

— Şi tabloul?

Maestrul îşi aplecă privirile înspre pânza mototolită. Avea o pată mare, verde, închisă la culoare, de sevă închegată... Ochiul lui de artist analiza contururile armonioase, bine proporţionate, cu degradeuri şi filigrane ce cu siguranţă nu le-ar fi putut obţine prin tehnicile obişnuite în care lucra...

— Tabloul? întrebă mirată Skalhee, privind pierdută aceeaşi pânză ce le servise de cearşeaf. Dar e super-superb, priveşte-l: o excelentă realizare post-supra-realistă! Iar stilul e diferit de tot ceea ce ai pictat până acum. Exact ceea ce-mi doream, ceva UNIC!

Tăcu de emoţie.

«Nu ne rămâne decât să-l înrămăm, dragul meu... Te voi ajuta, îţi promit!»

CONTINUUMUL GERNSBACK

de William Gibson

Din fericire, toată treaba începe să se estompeze, să devină un episod. Când încă mai surprind o imagine ciudată, o văd numai cu coada ochiului; simple fragmente de crom din arsenalul doctorului nebun, menţinându-se la periferia câmpului vizual. Aeronava aceea tip aripă zburătoare a survolat San Francisco săptămâna trecută, dar era aproape translucidă. Şi automobilele cu aripioare de rechin s-au rărit, iar autostrăzile evită cu discreţie să se desfacă în monştrii lucioşi cu optzeci de benzi pe care am fost silit să circul luna trecută în Toyota mea închiriată. Şi ştiu că nimic din toate astea nu mă va urmări la New York; viziunea mea se îngustează la o singură lungime de undă a probabilităţii. M-am străduit din greu pentru asta. Televiziunea m-a ajutat mult.

Presupun că a început la Londra, în acea falsă tavernă grecească de pe Battersea Park Road, când am servit prânzul, în contul asigurat lui Cohen de corporaţie. Hrană preparată pe plită cu aburi, deja rece, şi le-au trebuit treizeci de minute să găsească o găleată cu gheaţă pentru vinul cu aromă răşinoasă. Cohen lucrează pentru Barris-Watford, care publică volume mari, cu coperţi de hârtie, despre subiecte la modă: istorii ilustrate ale firmei de neon, ale jocului mecanic „Flipper", ale jucăriilor cu cheiţă din Japonia ocupată. Mă dusesem acolo să fotografiez o serie de reclame pentru pantofi; fete din California cu picioare bronzate şi pantofi de sport Day Glo neastâmpăraţi zburdaseră pentru mine, coborînd scările rulante de la St. John's Wood şi traversând peroanele de le Tooting Bec. O agenţie tânără, suplă şi vorace hotărîse că misterul mijloacelor de transport din Londra avea să ajute la vânzarea adidaşilor din nylon cu talpă-sandviş. Ei hotărăsc; eu fotografiez. Iar Cohen, pe care-l cunoşteam vag din vremurile vechi, de la New York, mă invitase la prânz în ziua dinaintea celei când eram programat să pleç cu avionul de la Heathoow. A venit împreună cu o tânără îmbrăcată foarte la modă, pe nume Dialta Downes, care, practic, nu avea bărbie şi era o istorică renumită a artei pop, evident. Retrospectiv, o văd intrând alături de Cohen sub o firmă de neon suspendată care clipeşte ACESTA-I DRUMUL CĂTRE NEBUNIE în majuscule uriaşe *sans serif*.

Cohen ne-a prezentat şi a explicat că Dialta era principala iniţiatoare a celui mai recent proiect Barris-Watford o istorie ilustrată a ceea ce ea numea „Modernismul Aerodinamic American". Titlul provizoriu al lucrării era *Futuropolisul aerodinamic: viitorul care n-a existat niciodată.*

Există o obsesie britanică în privinţa elementelor mai baroce ale culturii pop americane, ceva asemănător cu straniul fetiş legat de cowboys-şi-indieni al vest-germanilor sau cu aberanta poftă franţuzească pentru filmele vechi cu Jerry Lewis. La Dialta Downes aceasta se manifesta printr-o manie pentru o formă de arhitectură apărută numai în America, de a cărei existenţă majoritatea americanilor nu au habar. La început n-am fost sigur despre ce anume vorbea, însă treptat am început să înţeleg. M-am pomenit amintindu-mi emisiuni de televiziune difuzate duminica dimineaţa în anii cincizeci.

Uneori se dădeau jurnale vechi de actualităţi ca umplutură pe postul local. Stăteai acolo cu un sandviş cu unt de arahide şi un

pahar cu lapte, şi un bariton de Hollywood, bruiat de zgomot de fond, îţi spunea că se afla O Maşină Zburătoare în Viitorul Tău. Şi trei ingineri din Detroit îşi făceau de lucru cu un Nash de-ăla mare vechi, cu aripi, şi-l vedeai uruind furios de-a lungul unei piste pustii din Michigan. Niciodată nu l-ai văzut decolând cu adevărat, dar şi-a luat zborul către Ţara-de-nicăieri-şi-niciodată a Dialtei Downes, adevăratul cămin al unei generaţii de tehnofili complet lipsiţi de inhibiţii. Ea vorbea despre acele rămăşiţe ale arhitecturii „futuristice" din anii treizeci şi patruzeci pe lângă care treci zilnic în oraşele americane fără să le observi: cinematografele cu nervuri menite să iradieze o energie misterioasă, magazinele pentru săraci, cu faţade din aluminiu canelat, scaunele din ţevi cromate pe care se aşternea praful în foaierele hotelurilor de tranzit. Ea vedea aceste lucruri drept fragmente ale unei lumi de vis, abandonate în prezentul nepăsător; vroia să le fotografiez pentru ea.

Anii treizeci văzuseră prima generaţie de designeri industriali americani; până în anii treizeci, toate ascuţitorile de creioane arătaseră ca nişte ascuţitori - obişnuitul mecanism victorian, poate cu o căptuşeală decorativă tipică. După ivirea designerilor, unele ascuţitori arătau de parcă ar fi fost montate în tunele aerodinamice. Pentru cele mai multe, schimbarea era numai de suprafaţă; sub carcasa cromată, aerodinamică, găseai acelaşi mecanism victorian. Ceea ce avea un anume fel de logică, fiindcă designerii americani cu cel mai mare succes fuseseră recrutaţi din rândurile designerilor de teatru de pe Broadway. Totul era un decor de scenă, o serie de elemente complicate de recuzită pentru joaca de-a traiul în viitor.

Când am ajuns la cafea, Cohen a scos o mapă groasă plină cu poze lucioase. Am văzut statuile înaripate care păzesc barajul Hoover, ornamente din beton, înalte de paisprezece metri, aplecate cu fermitate împotriva unui uragan imaginar. Am văzut o duzină de fotografii cu Johnson's Wax Building, proiectată de Frank Lloyd Wright, juxtapusă cu coperţile unor numere vechi din Amazing Stories, realizate de un artist numit Frank R. Paul; probabil că angajaţii de la Johnson's Wax se simţiseră de parcă intrau într-una din utopiile de revistă, pictate cu aerograful de Paul. Clădirea lui Wright arăta ca şi când fusese proiectată pentru oameni ce purtau togi albe şi sandale Lucite. Am ezitat asupra unei schiţe a unei aeronave deosebit de grandioase, propulsată de elice, numai aripă, ca un bumerang gros, simetric, cu ferestre în locuri neobişnuite. Săgeţi cu etichete indicau poziţia marii săli de bal şi a celor două terenuri de squash. Era datată 1936.

— Chestia asta n-ar fi putut zbura...? M-am uitat la Dialta Downes.

— O, nu, imposibil, chiar cu cele douăsprezece elice uriaşe; dar oamenilor le plăcea înfăţişarea ei, nu înţelegi? De la New York la Londra în mai puţin de două zile, sufragerii clasa-ntâi, cabine particulare, punţi pentru plajă, dans pe muzică jazz seara... Designerii erau populişti, înţelegi; încercau să dea publicului ceea ce vroia. Iar publicul vroia viitorul.

✦ ✦ ◇ ✦ ✦

Eram în Burbank de trei zile, încercând să-i insuflu atractivitate unui roker cu înfăţişare foarte insipidă, când am primit pachetul de la Cohen. E posibil să fotografiezi cea ce nu este; e-al naibii de greu s-o faci, şi în consecinţă un talent foarte căutat. Deşi nu mă descurc rău cu chestia asta, nu sunt nici chiar cel mai bun, iar amărîtul ăla punea la încercare credibilitatea Nikkon-ului meu. Am ieşit - deprimat, fiindcă-mi place să fac o treabă bună, dar nu total deprimat, pentru că m-am asigurat că primisem cecul pentru treaba făcută, şi-am hotărît să mă refac cu sublima măiestrie artistică a serviciului pentru Barris-Watford. Cohen îmi trimisese nişte cărţi despre designul din anii treizeci, mai multe fotografii ale unor clădiri aerodinamice şi o listă cu cele cincizeci de exemple ale stilului din California preferate de Dialta Downes.

Fotografia arhitecturală poate implica multă aşteptare; clădirea devine un fel de cadran solar, în timp ce aştepţi ca o umbră să se

Desen de Gabriel Ungureanu

îndepărteze târîş de un detaliu pe care-l vrei, sau ca masa şi echilibrul structurii să se dezvăluie într-un anume fel. În timp ce aşteptam, m-am crezut în America Dialtei Downes. Când am izolat câteva dintre clădirile de fabrică pe sticla pisată din Hasselblad, acestea au căpătat un fel de demnitate totalitară sinistră, ca stadioanele pe care Albert Speer le-a construit pentru Hitler. Dar restul era totdeauna de prost gust: lucruri efemere scoase la iveală de inconştientul colectiv american al anilor treizeci, tinzând, în cea mai mare parte, să supravieţuiască de-a lungul unor fâşii deprimante, mărginite de moteluri prăfuite, angrosişti de saltele şi mici parcuri cu maşini uzate. Am vânat benzinăriile într-un stil mare.

În timpul perioadei culminante a Epocii Downes, Ming cel Nemilos a fost însărcinat cu proiectarea benzinăriilor din California. Dat fiind că prefera arhitectura din Mongo-ul său natal, a călătorit în susul şi-n josul coastei, înălţând cuiburi de arme-laser din stuc alb. Multe ditre ele aveau turnuri centrale, complet inutile, înconjurate cu acei elemenţi stranii de radiator care erau un motiv specific al stilului, şi le făcea să arate ca şi când ar fi putut genera puternice izbucniri de entuziasm tehnologic pur, însă numai dacă puteai găsi butonul care le punea în funcţiune. Am fotografiat una în San Jose cu o oră înainte să sosească buldozerele şi să treacă drept prin adevărul structural de gips şi scânduri şi beton ieftin.

— Gândeşte-te la asta, spusese Dialta Downes, ca la un fel de Americă alternativă: nişte ani optzeci care n-au venit niciodată. O arhitectură de visuri sfărâmate.

Şi acesta mi-a fost cadrul mintal de referinţă în timp ce parcurgeam etapele complicatei sale secţiuni socioarhitecturale în Toyota mea cea roşie - în timp ce mă adaptam treptat la imaginea ei, a unei Americi-de-umbră-care-nu-era, a unor fabrici Coca-Cola ca nişte submarine eşuate şi cinematografe de mâna a cincea, ca templele unei secte pierdute care adorase oglinzile albastre şi geometria. Şi în timp ce mă deplasam printre aceste ruine secrete, m-am trezit întrebându-mă ce ar fi gândit locuitorii acelui viitor pierdut despre lumea în care trăiesc. Oamenii din anii treizeci au visat marmură albă şi crom aerodinamic, cristal nemuritor şi bronz şlefuit, însă rachetele de pe copertele revistelor lui Gernsback au căzut asupra Londrei în inima nopţii, urlând. După război, fiecare a avut o maşină - fără aripi - şi superautostrada promisă de-a lungul căreia s-o conducă, aşa încât cerul însuşi s-a întunecat, iar gazele au ros marmura şi-au ciuruit cristalul miraculos...

Şi, într-o zi, la periferia oraşului Bolinas, când mă pregăteam să fotografiez un exemplu deosebit de exagerat al arhitecturii marţiale a lui Ming, am pătruns printr-o membrană fină, o membrană a probabilităţii...

Cât se poate de încetişor, am trecut de Limită...

Şi-am ridicat privirea pentru a vedea un obiect cu douăsprezece motoare, ca un bumerang umflat, numai aripă, croindu-şi drum către est cu o graţie elefantină, la o altitudine atât de joasă, încât am putut să-i număr niturile de pe carcasa argintie, mată, şi să aud - poate - ecoul jazzului.

✦ ✦ ◇ ✦ ✦

I-am relatat incidentul lui Kihn.

Merv Kihn, ziarist independent cu un domeniu extensiv cuprinzând pterodactili din Texas, mitocani contactaţi de OZN-uri, monştri Loch Ness boschetari şi topul primelor zece teorii ale conspiraţiei din cotloanele mai ţicnite ale minţii colective americane.

— E bună, zise Kihn, lustruindu-şi ochelarii galbeni Polaroid cu tivul cămăşii hawaiiene, dar nu-i *mentală*; îi lipseşte adevăratul clenci.

— Dar l-am văzut, Mervyn.

Eram aşezaţi lângă o piscină în lumina strălucitoare a soarelui de Arizona. El venise în Tucson să aştepte un grup de cadre civile pensionate din Las Vegas a căror conducătoare recepţiona mesaje de la Ei, prin cuptorul cu microunde. Şofasem toată noaptea şi simţeam asta.

— Bineînţeles. Bineînţeles că l-ai văzut. Mi-ai citit articolele; nu mi-ai sesizat soluţia generală pentru problema OZN? E simplu, simplu ca bună ziua: oamenii - îşi aşeză grijuliu ochelarii pe nasul lung, de şoim şi mă fixă cu cea mai bună privire de vasilisc - *văd*... lucruri. Oamenii văd chestiile astea. Acolo nu e nimic, însă oamenii oricum le *văd*. Probabil pentru că au nevoie să le vadă. L-ai citit pe Jung, ar trebui să ştii care-i treaba... În cazul tău, e atât de evident: Recunoşti că te-ai gândit la arhitectura asta trăznită, că ai visat cu ochii deschişi... Uite, sunt sigur că ţi-ai luat partea de droguri, este? Câţi oameni au supravieţuit anilor şaizeci, în California, fără să fi avut o halucinaţie ciudată? Toate nopţile acelea când descopereai că armate întregi de tehnicieni Disney fuseseră angajaţi să ţeasă holograme animate ale unor hieroglife egiptene în materialul blugilor tăi, să zicem, sau vremurile când...

— Dar n-a fost aşa.

— Bineînţeles că nu. N-a fost deloc aşa; a fost „într-un decor de realitate clară", este? Totul e normal, şi pe urmă apare monstrul, mandala, trabucul de neon. În cazul tău, un aeroplan Tom Swift gigantic. Se întâmplă *tot timpul*. Nici măcar nu eşti nebun. Ştii asta, nu-i aşa?

Pescui o bere din răcitorul de polistiren boţit de lângă şezlongul său.

— Săptămâna trecută am fost în Virginia. Districtul Grayson. I-am luat un interviu unei fete de şaisprezece ani care fusese atacată de un *cap diurs*.

— Un ce?

— Un cap de urs. Capul retezat al unui urs. Vezi tu, acest *cap diurs* plutea pe propria sa farfurie zburătoare în miniatură, care arăta precum capacele de roţi de la Cadillacul de epocă al vărului Wayne. Avea ochi roşii, strălucitori, ca două mucuri de trabuc, şi din dosul urechilor îi ieşeau antene telescopice cromate.

Râgâi.

— A atacat-o? Cum?

— Ar fi mai bine să nu ştii; e evident că eşti impresionabil. „Ierea reci" - reveni la accentul său sudic, defectuos - „şi mietalic". Făcea zgomote electronice. Asta e chestia veritabilă, marfa adevărată venită din inconştientul colectiv, prietene; fetiţa aia e o vrăjitoare. Numai că în societatea asta nu are loc să se manifeste. L-ar fi văzut pe diavol dacă n-ar fi fost crescută cu *Omul bionic* şi toate reluările alea *Star Trek*. E conectată la filonul principal. Şi ştie că i s-a întâmplat. Am plecat cu zece minute înainte să apară ozeniştii grei cu poligraful.

Probabil arătam mâhnit, pentru că şi-a aşezat berea jos, cu grijă, lângă răcitor, şi s-a ridicat.

— Dacă vrei o explicaţie mai elevată, aş zice că ai văzut o fantomă semiotică. Toate poveştile astea ale contactaţilor, spre exemplu, se încadrează, într-o imagistică SF care pune stăpânire pe cultura noastră. Aş putea accepta extratereştri, dar nu extratereştri care arată ca în benzile desenate din anii cincizeci. Aceştia sunt fantome semiotice, fragmente de imagistică culturală profundă care s-au desprins şi au căpătat o viaţă proprie, ca aeronavele gen Jules Verne, pe care fermierii ăia bătrâni din Kansas le vedeau mereu. Dar tu ai văzut un alt fel de fantomă, asta-i tot. Avionul acela a făcut parte din inconştientul colectiv odinioară. Cumva, tu ai recepţionat asta. Important este să nu-ţi faci griji în această privinţă.

Totuşi, îmi făceam griji în acea privinţă.

Kihn îşi pieptănă părul blond, care se rărea, şi plecă să vadă ce aveau Ei de spus în ultima vreme prin instalaţia radar, iar eu am tras draperiile în camera mea şi m-am întins în bezna cu aer condiţionat, ca să-mi fac griji în acea privinţă. Încă îmi mai făceam griji în acea privinţă când m-am trezit. Kihn lăsase un bilet pe uşa mea; se ducea în nord, cu un avion închiriat, să verifice un zvon despre mutilarea vitelor („muti“, le zicea el; încă una dintre specialităţile sale jurnalistice).

Am servit masa, am făcut un duş, am luat o pilulă de regim pe cale să se sfărâme, care se agitase timp de trei ani pe fundul trusei mele de bărbierit, şi m-am îndreptat înapoi spre Los Angeles.

Viteza îmi limita viziunea la tunelul farurilor Toyotei. Mi-am spus că trupul putea conduce, în timp ce mintea menţinea ordinea. Menţinea ordinea şi stătea la distanţă de straniul decor periferic alcătuit de amfetamină şi epuizare, vegetaţia spectrală, luminoasă, care creşte la coada ochiului minţii, de-a lungul autostrăzilor, noaptea târziu. Însă mintea are propriile sale idei, iar părerea lui Kihn despre ceea ce deja numeam în sinea mea „vedenie“ îmi zornăia la nesfârşit prin cap pe o orbită strânsă, înclinată. Fantome semiotice. Fragmente ale Visului Colectiv, gonind pe lângă mine în curentul pe care-l iscam trecând cu maşina. Cumva, această buclă de Feedback agravă efectul pastilei de regim, iar marginea deformată de viteză a vegetaţiei de pe marginea şoselei începu să capete culorile unor fotografii în infraroşu făcute din satelit, zdrenţe sfâşiate de goana Toyotei.

Atunci am tras pe dreapta, şi o jumătate de duzină de cutii de bere din aluminiu au clipit urându-mi noapte bună când am stins farurile. M-am întrebat ce oră era la Londra şi-am încercat să mi-o imaginez pe Dialta Downes servind micul dejun în apartamentul ei din Hampstead, înconjurată de figurine aerodinamice din crom şi cărţi despre cultura americană.

Nopţile în deşertul din regiunea aceea sunt enorme; luna este mai aproape. Am privit luna multă vreme şi am decis că Kihn avea dreptate. Principalul era să nu-mi fac griji. Pe tot continentul, zilnic, oameni care erau mai normali decât aspirasem eu vreodată să fiu, vedeau păsări uriaşe, oameni ai zăpezilor, rafinării de petrol zburătoare; îi dădeau lui Kihn o ocupaţie şi-l menţineau solvabil. De ce m-ar deranja o frântură din imaginaţia populară a anilor treizeci care survola Bolinas? M-am hotărît să dorm, neavând nimic despre care să-mi fac griji, cu excepţia şerpilor cu clopoţei şi a hipioţilor canibali, aflându-mă în siguranţă în mijlocul gunoiului prietenos de pe marginea autostrăzii din propriul meu continuum familiar. Dimineaţa aveam să şofez până la Nogales şi să fotografiez vechile bordeluri, ceva ce intenţionasem să fac de ani întregi. Pastila de regim se dăduse bătută.

Desen de Gabriel Ungureanu

✦ ✦ ✧ ✦ ✦

M-a trezit lumina, iar apoi vocile.

Lumina venea de undeva din spatele meu şi proiecta umbre schimbătoare în maşină. Vocile erau calme, nedesluşite, masculină şi feminină, angajate într-o conversaţie.

Gâtul mi-era ţeapăn, iar ochii îmi păreau

căptuşiţi cu nisip în orbite. Piciorul îmi amorţise, apăsat pe volan. Am bâjbâit după ochelari în buzunarul cămăşii de lucru şi, în cele din urmă, i-am pus pe nas.

Apoi am privit în spate şi am văzut oraşul.

Cărţile despre designul din anii treizeci erau în portbagaj; una dintre ele conţinea schiţe ale unui oraş idealizat care se inspira din *Metropolis* şi *Lucruri care vor veni*, dar amplifica totul, înălţându-se prin norii perfecţi ai unui arhitect către docuri de zeppelin şi turle nebuneşti din neon. Oraşul schiţat era un model la scară redusă al aceluia care se înălţa în spatele meu. Turle se ridicau deasupra altor turle în trepte strălucitoare de ziggurat care urcau către un turn-templu central, aurit, înconjurat cu elemenţii de radiator trăzniţi ai benzinăriilor Mongo. Puteai ascunde Empire State Building în cel mai mic dintre turnurile acelea. Şosele de cristal se înălţau printre turle, traversate iar şi iar de forme netede, argintii, ca nişte picături de mercur. Aerul era plin de nave: avioane - aripă gigantică, mici obiecte argintii, gonind (uneori una dintre formele de argint viu de pe podurile aeriene se ridica cu graţie în aer şi-şi lua zborul pentru a se alătura acelui dans), fregate lungi de o milă, obiecte plutitoare, ca nişte libelule, care erau girocoptere...

Am închis ochii strâns şi m-am răsucit pe banchetă. Când i-am deschis, mi-am impus să văd contorul kilometrajului, praful palid de pe drum, adunat pe bordul din plastic negru, scrumiera plină-ochi. I-am închis.

— Psihoză provocată de amfetamină, am zis.

Am deschis ochii. Bordul era încă acolo, praful, mucurile turtite. Cu foarte multă grijă, fără să mişc capul, am aprins farurile.

Şi i-am văzut.

Erau blonzi. Stăteau în picioare lângă maşina lor, un avocado din aluminiu cu un derivor central, ca o înotătoare de rechin ivindu-se din coloana sa vertebrală, şi cauciucuri negre, netede ca o jucărie de copil. El îşi petrecuse braţul pe după talia ei şi gesticula către oraş. Amândoi erau îmbrăcaţi în alb: haine largi, gambe goale, espadrile albe, imaculate. Niciunul dintre ei nu părea conştient de fasciculele farurilor mele. El spunea ceva, înţelept şi ferm, iar ea încuviinţa, şi deodată m-am speriat, speriat într-un fel cu totul diferit. Sănătatea mintală încetase să mai fie un subiect central; am ştiut, cumva, că oraşul din spatele meu era Tucson - un Tucson de vis, ivit din aspiraţia colectivă a unei epoci. Că era real, pe de-a-ntregul real. Dar cuplul din faţa mea trăia în el, şi ei mă înspăimântau.

Erau copiii anilor-optzeci-care-nu-veniseră, ai Dialtei Downes; erau Moştenitorii Visului. Erau albi, şi probabil aveau ochi albaştri. Erau americani, Dialta spusese că Viitorul venise mai întâi în America, însă în cele din urmă trecuse pe lângă ea. Dar nu aici, în inima Visului. Aici mersesem tot înainte, urmând o logică de vis care nu ştia nimic despre poluare, despre cantităţile finite de combustibil fosil, despre războaiele din străinătate pe care era posibil să le pierdem. Ei erau eleganţi, fericiţi şi pe deplin mulţumiţi de ei înşişi şi de lumea lor. Şi, în Vis, era lumea *lor*.

În spatele meu, oraşul luminat. Proiectoare măturau cerul numai de plăcere. Mi i-am imaginat îmbulzindu-se în pieţele din marmură albă, ordonaţi şi vioi, cu ochii sclipind de entuziasm pentru bulevardele lor luminate de reflectoare şi pentru maşinile argintii.

Toate astea aveau suculenţa sinistră a propagandei tineretului hitlerist.

Am băgat maşina în viteză şi-am rulat încet înainte, până când bara de protecţie a ajuns la un metru de ei. Tot nu mă văzuseră. Am coborît geamul şi-am ascultat ceea ce spunea bărbatul. Cuvintele lui erau strălucitoare şi găunoase, precum tonul dintr-o broşură a Camerei de Comerţ, şi am ştiut că credea în ele pe deplin.

— John, am auzit-o spunând pe femeie, am uitat să ne luăm pastilele de hrană.

Scoase două capsule strălucitoare dintr-un recipient ataşat la centură şi-i înmână lui una dintre ele. M-am întors pe autostradă şi m-am îndreptat spre Los Angeles, încruntându-mă şi clătinând din cap.

✦ ✦ ◇ ✦ ✦

I-am telefonat lui Kihn de la o benzinărie. Una nouă, în stil modernist spaniol prost realizat. Kihn se întorsese din expediţie şi nu părea să fie supărat că-i telefonasem.

— Mda, asta-i stranie. Ai încercat să faci fotografii? Nu că ar ieşi vreodată la developare, însă faptul că fotografiile n-au ieşit la developare adaugă un *frisson* interesant poveştii tale...

Dar ce ar trebui să fac?

— Uită-te mult la televizor, în special la emisiuni cu jocuri şi la peltele. Du-te la filme porno. Ai văzut vreodată *Motel de dragoste nazist*? Aici îl dau prin cablu. E cu adevărat oribil. Exact ceea ce-ţi trebuie.

Despre ce vorbea.

— Nu mai ţipa şi ascultă-mă. Îţi împărtăşesc un secret al breslei: Mass-media execrabile îţi pot exorciza fantomele semiotice. Dacă îi ţin pe ozenişti departe de gândurile mele, îi pot ţine şi pe futuroizii ăia Art Deco departe de ale tale. Încearcă. Ce ai de pierdut?

Apoi se scuză, pretextând că avea o întâlnire dimineaţa, devreme, cu Alesele.

— Cu cine?

— Cu bătrânicile alea din Vegas, cele cu microundele.

M-am gândit să comand o convorbire cu taxă inversă la Londra, să-l cer pe Cohen de la Barris-Watford şi să-i spun că fotograful lui pleca, pentru o perioadă prelungită, în Zona Crepusculară. În cele din urmă am pus o maşină să-mi prepare o ceaşcă de cafea neagră, într-adevăr imposibilă şi m-am urcat înapoi în Toyota, ca să mă duc la Los Angeles.

Oprirea la Los Angeles a fost o idee neinspirată, şi am petrecut acolo două săptămâni. Era un ţinut Downes de prima calitate; în acel oraş se afla o cantitate prea mare de Vis, şi prea multe fragmente ale Visului aşteptau să mă prindă în capcană. Aproape că am tamponat maşina pe un pasaj aerian de lângă Disneyland, când şoseaua s-a desfăşurat ca o jucărie origami şi m-a lăsat să fac slalom pe o duzină de benzi pline de vehicule aerodinamice cromate, cu aripioare de rechin, care goneau. Mai rău de-atât, Hollywood-ul era plin de oameni care semănau prea mult cu cuplul pe care-l văzusem în Arizona. Am angajat un regizor italian care-şi câştiga traiul lucrând în camera obscură şi instalând şezlonguri în curţi interioare, împrejurul piscinelor, până când avea să devină celebru; a scos poze după toate negativele pe care le adunasem pentru Downes. Eu unul n-am vrut să mă uit la ele. Totuşi, pe Leonardo n-a părut să-l deranjeze, iar când a terminat, am verificat fotografiile, răsfoindu-le ca pe un pachet de cărţi de joc, şi le-am trimis prin poşta aeriană la Londra. Apoi am luat un taxi până la un cinematograf unde rula *Motel de dragoste nazist* şi am ţinut ochii închişi tot timpul filmului.

Telegrama de felicitare de la Cohen mi-a fost transmisă în San Francisco după o săptămână. Dialtei îi plăcuseră la nebunie fotografiile. Cohen admira modul în care "ajunsesem cu adevărat la esenţa fenomenului" şi era dornic să lucreze din nou cu mine. În după-amiaza aceea am remarcat o aripă zburătoare deasupra străzii Castro, însă era cam străvezie, ca şi când s-ar fi aflat acolo numai pe jumătate. M-am repezit în cel mai apropiat chioşc de ziare şi-am adunat cât de mult material am putut găsi despre criza de petrol şi riscurile energiei nucleare. Tocmai mă hotărîsem să cumpăr un bilet de avion pentru New York.

— Nenorocită lumea asta-n care trăim, este?

Patronul chioşcului era un negru slab cu, dinţi stricaţi şi o perucă evidentă. Am încuviinţat, scotocind prin blugi după mărunţiş, nerăbdător să găsesc o bancă în parc, unde să mă pot cufunda în dovezile de netăgăduit ale cvasidistopiei în care trăim.

— Dar ar putea fi mai rea, este?

— Ai dreptate, am spus, sau încă şi mai rău, ar putea fi perfectă.

M-a urmărit cu privirea în timp ce mă îndepărtam pe stradă cu micul meu teanc de catastrofă condensată.

Traducere de
Florin Pîtea

Scrisoarea lui Zwiat

de Ana-Veronica Mircea

Cyntya, te implor, nu citi asta acum şi aici. De dragul meu, fă-o în munţi, în mirifica şi tăinuita poiană în care ne-am simţit, cândva, atât de bine...

Mai întâi, Cyntya, iartă-mă că nu te-am aşteptat, că nu mi-am mai acordat răgazul unei zile... Dar nu vreau să mă cunoşti astfel transformat, nu pot să te privesc în ochi simţindu-mă nedemn de tine. Şi îţi scriu, iubita mea, pentru că nu pot nici să mă pierd în tăcere...

Totul a început la o săptămână după detaşarea ta la sanatoriul din Spoleto, când Hanaga, ştii, Şeful, ne-a anunţat că trebuie să ne aflăm, cu toţii, la ora 12 a.m., adică la mijlocul programului, la cel mult distanţa maximă de emisie-recepţie clară faţă de biroul lui, ceea ce nu ne mai ceruse de ani. Aşa că, am dedus că era vorba de o comunicare extrem de importantă, şi fiecare dintre noi i-am simţit pe ceilalţi la fel de dezamăgiţi când Hanaga a început cu o întrebare:

"Voi aţi auzit Tăcerile?"

(Nu te mira că am scris ultimul cuvânt cu majusculă. Atunci, tot personalul Agenţiei de Investigaţii a sesizat că, pentru el, ceea ce numea "tăcere" era un fenomen cu totul aparte.)

"V-aţi cam pleoştit şi aveţi impresia că îmi arde de glume", a constatat el, surprins. "Cum, oameni buni, nici unuia dintre voi nu i s-a întâmplat încă?!"

"Ce?", am gândit noi, aproape simultan.

"Să treacă pe lângă un om, pe lângă un semen de-al său înzestrat cu raţiune şi, nu poate exista îndoială, vaccinat, ca noi toţi, cu Protelepatie încă din prima lună de viaţă extrauterină, şi să nu audă nimic, ca şi cum respectivul n-ar gândi, n-ar recita nici o litanie, nici un slogan derutant, ba chiar ca şi când n-ar fi, ca un biet animal, înfometat, înfrigurat, îngrozit, furios, plictisit, bucuros, în călduri, sau Dumnezeu mai ştie cum dracu'!"

"Cred că mie mi s-a întâmplat", a replicat Shylm, şovăitor şi, mai ales, şocat de formula din finalul izbucnirii Şefului, adică cea care-i trăda exasperarea. "Dar n-am dat importanţă, adică mi-am închipuit că e, în fine, un soi de efect secundar al... extazului, pentru că, ei bine, de câteva săptămâni, nevastă-mea, de câte ori facem dragoste, pare la fel de lipsită de gânduri şi senzaţii ca un... hoit, deşi mă asurzeşte cu suspine de plăcere..."

Toată lumea a râs, şi multora li s-au derulat în minte, fulgerător, istorii sau imagini deşucheate.

"Dacă e aşa", a intervenit Karina, ştii, grăsana aia simpatică, "şi pe mine mă îngrijorează Gerdi, băiatul cel mare. De când s-a angajat la 'Kazahom & Fiii' a învăţat sloganuri derutante. Pe ăla cu DACĂ GÂNDUL LIBER NU-I / PUI DEMOCRAŢIA-N CUI, îl repeta cel puţin o oră în fiecare seară. Şi acum pare că le-a uitat pe toate. În schimb, minute în şir e ca şi cum n-ar fi, ca şi cum s-ar afla nu în mijlocul nostru, ci la cel puţin trei sute zece metri depărtare. Toată familia e speriată şi, deşi niciunul dintre noi n-a auzit de boli care să te facă să-ţi pierzi capacitatea de emisie telepatică – fiindcă de recepţionat recepţionează, l-am testat, atunci îşi revine, ne şi răspunde – ne-am hotărît să luăm legătura cu un medic..."

"Nu vă osteniţi", a întrerupt-o Sorge. "Eu am doi vecini... tăcuţi, dar medicul căruia i-am cerut părerea a spus că singura explicaţie ar fi să am *eu* probleme cu recepţia şi mi-a sugerat să fac vreo şapte seturi de teste. Chiar azi sunt programat la laborator pentru al patrulea..."

"Dar rezultatele primelor trei?" s-a interesat Hanaga.

"Încadrare în limite absolut normale. A, şi să vedeţi ciudăţenie, vecinii mei tot pentru 'Kazahom' lucrează, şi într-o vreme le plăcea şi lor sloganul cu democraţia..."

"Ciudăţenia, frumuşeilor", s-a supărat Şeful, "e că, Dumnezeu ştie de ce dracu', la început păreaţi să nu pricepeţi unde bat, şi acu', care mai de care..."

"Care mai de care", a îndrăznit Karl, portarul, "credeam că am avut de-a face cu cazuri

izolate, nu ne-am prins despre ce e vorba... Că şi eu, ieri, cum eram cam obosit, am crezut că mi se pare când au intrat doi domni care nu emiteau nimic."

"Cei doi de la Departamentul Presei Gândite?" a tresărit Konia, secretara. "Şi mie mi s-a părut că înainte de a mă saluta erau muţi, dar am crezut că, fiind preocupată, nu-i selectasem din emisia de fond."

Hanaga a oftat.

"Gata, e limpede... Acum potoliţi-vă şi încercaţi să mă ascultaţi! Deşi nimeni nu a cerut să investigăm Tăcerile, deşi nimeni nu mi le-a pomenit, nici oficial, nici altcumva, eu consider util să cercetăm fenomenul din proprie iniţiativă. Căci, amintiţi-vă..."

Şi, aşa cum ne-a dat el tonul, ne-am scormonit memoriile, amintindu-ne tot ceea ce învăţasem, citisem, auzisem vreodată despre îndelungata Eră a Singurătăţii, când fiecare trăia şi murea singur, cu bucuria, durerea şi zbuciumul lui, când nu ştiai adevărata părere a celorlalţi despre tine, când aşa-zişii prieteni îşi mascau sub vorbe bune intenţiile rele, când hoţul sau ucigaşul te putea urmări sau pândi de la doi paşi, ţinându-şi numai pentru el gândurile criminale, când soţul sau soţia îţi făcea jurăminte mincinoase, râzând în sine şi visând nurii amantei sau potenţa amantului, când copiii erau dificil de educat, fiind impenetrabili, când politicienii ascundeau corupţia sub fraze sforăitoare, când guvernanţii camuflau dorinţa de expansiune sub tratate făcute anume spre a fi încălcate, când extrem de rar se năştea un fericit care putea emite şi recepţiona gânduri, sentimente şi senzaţii.

Ne-am amintit apoi deruta şi frustrarea adulţilor de la începutul secolului trecut, când vaccinul Protelepatia a devenit obligatoriu şi ei s-au pomenit, peste noapte, părinţii unor puşti cărora nimic nu li se putea ascunde. De fapt, Karina chiar a citit undeva că ei au fost cei care au inventat, ca unic mijloc de autoizolare, sloganurile şi litaniile derutante. Tot ei au cârtit, la bătrâneţe, agitând spiritele, când toate ţările s-au unit, formând Republica Terra. Şi de la ei au moştenit nababii obiceiul de a-şi construi vile în centrul unor parcuri cu rază mai mare de 308,7 m, căci aceasta a fost, de la bun început, distanţa maximă de emisie-recepţie clară.

Pe urmă am mai aflat, de la Shylm, care a avut o dată acces la nişte arhive secrete, că tot ultima generaţie netelepată a înfiinţat "Oastea Intimităţii" – ştii, bezmeticii ăia care emit permanent sloganul idiot: GÂNDURILE TALE SUNT ŞI ALE MELE/ OARE CHIAR ÎŢI PLACE CÂND BAG NASU-N ELE?

Ei, dar nu te mai plictisesc şi cu alte istorii pe care le ştii, trec direct la concluzia noastră comună, şi anume că, deşi societatea telepaţilor se dovedeşte net superioară celei a izolaţilor, există încă destui indivizi care au nostalgia intimităţii pe care nici măcar n-au cunoscut-o, nişte neadaptaţi care s-au dovedit nepericuloşi, pentru că se mulţumesc să pună între ei şi ceilalţi bariera distanţei, să repete sloganuri şi litanii derutante când n-au chef să-şi împartă gândurile cu cei din jur şi să tot încerce să construiască circuite de bruiaj, fără a reuşi vreodată să le facă operaţionale.

"Dar eu sunt sigur", a spus Hanaga, "că Tăcerile reprezintă primul lor succes – şi o voi dovedi, cu ajutorul vostru."

"Mda", a meditat Sorge. "S-ar putea ca vecinii mei să fie nişte neadaptaţi. Întotdeauna au avut gânduri bizare."

"Dar eu nu pot crede asta despre Gerdi", a suspinat Karina.

"Nici eu despre nevastă-mea!" a erupt Shylm, şi toţi am desluşit cum îl sfâşiau bănuieli din ce în ce mai urâte.

"Neadaptaţi la Departamentul Presei Gândite?!" a turnat Konia gaz pe foc şi, pentru o clipă, gândurile tuturor au amuţit.

"Dezlegarea misterelor e specialitatea noastră", a subliniat Hanaga. "Deci lăsaţi supoziţiile şi treceţi la munca organizată! Pentru început, împrăştiaţi-vă, ascultaţi – şi străduiţi-vă să adunaţi date cât mai complete despre toţi Tăcuţii întâlniţi. Întocmiţi liste! Mâine, la aceeaşi oră, ne întrunim pentru centralizare!"

Docili, ne-am împrăştiat imediat, târându-ne după noi gândurile confuze.

"Ce faceţi, frumuşeilor?" a emis Hanaga în urma noastră. "Au aţi uitat că-n timpul investigaţiilor aveţi datoria să fiţi derutanţi? Spuneţi cele litanii, ori cele sloganuri!"

Avea dreptate, dar ştii că mie, de obicei, îmi repugnă să recurg la subterfugiile astea puerile şi penibile. Totuşi, am apelat la unica litanie pe care o reţin, cea învăţată în zilele noastre de început, când, pur şi simplu, mă

temeam să nu te sperii cu intesitatea sentimentelor mele, pe lângă care această cântare a cântărilor îmi părea un foc de paie.

"VINO DIN LIBAN, MIREASA MEA, VINO DIN LIBAN CU MINE! DEGRAB' POGOARĂ DIN AMANA, DIN SENIR ŞI DIN LIBAN, DIN A LEILOR CULCUŞURI ŞI DIN MUNŢII CU LEOPARZI!"

Am repetat asta de sute de ori, cu mintea golită de tot ce nu era dorinţă de a surprinde curgerea gândurilor mulţimii ce mă înconjura, gânduri pe care le percepeam doar ca pe un vacarm lipsit de sens, căci nu conţinutul lor mă interesa, ci posibilitatea ca măcar unul din emitenţi să se cufunde în tăcere.

Şi, în ciuda convingerii că nu voi găsi nimic, că toată istoria era o fantasmagorie, în Parcul Rombic am avut parte să văd cu ochii mei imposibilul: un bărbat de vreo patruzeci de ani, distins şi elegant, la fel de mut ca banca pe care stătea, de altfel, într-o atitudine visătoare.

"Vă simţiţi bine, domnule?", am emis, dornic să-i verific capacitatea de recepţie.

El a tresărit şi mi-a azvârlit o privire ostilă, dar a rămas tăcut în continuare.

"Sunt sigur că unul dintre noi are o problemă", am insistat. "N-aţi vrea să lămurim..."

Tipul s-a strâmbat şi mi s-a adresat folosindu-şi vocea:

— Omule, dacă ai pauze în recepţie, e problema ta. Caută un medic, eu sunt un profan care n-a mai auzit de boala asta!

"VINO DIN LIBAN, MIREASA MEA...", am reînceput, gonind pofta de a-mi autoreproşa modul idiot în care îl abordasem.

Şi, deodată, i-am recepţionat gândul:

"Zurliu!"

Părea o concluzie logică, dar m-a intrigat faptul că era amalgamată cu o vagă senzaţie de uşurare. "Dumnezeu ştie de ce dracu'...", mi-am spus, împrumutând expresia Şefului şi – macabră coincidenţă! – imediat mi-a captat atenţia unul din mesajele care sar peste distanţe, folosind aşa numita punte a bunăvoinţei gândurilor purtătoare:

"Hanaga mort. Investigatorii aşteptaţi la Agenţie."

Mi-am făcut datoria, preluând ştirea şi relansând-o în cercul de rază 308,7 m căruia îi eram centru. Apoi, tremurând şi repetând numai "MUNŢII CU LEOPARZI", m-am aşezat pe una din strapontinele benzii care rula spre Agenţie.

Pe măsură ce mă apropiam, mulţimea se îndesea şi se înmulţeau cei care, în stare de şoc, păreau obsedaţi de ceea ce numeau "măcelărirea unui investigator", şi emiteau o imagine destul de distorsionată de preluarea din om în om, dar în care l-am putut recunoaşte, în mijlocul unei pete sângerii care creştea încet, pe Hanaga, prăvălit într-o rână şi cu un cuţit rudimentar înfipt în spate. Şi mi-am dat seama că se afla în bibliotecă, aşa că am dedus că rămăsese peste program ca să caute referiri la ceva care-l preocupa, probabil la pauzele în emisia telepatică, pauze pe care, am presupus, ucigaşul le cunoştea şi le folosea fără scrupule.

Bineînţeles că toţi colegii mei au făcut aceleaşi deducţii şi presupuneri. Ba chiar, după ce ne-am strâns laolaltă, Karina s-a hazardat să afirme că neobişnuita idee de a face investigaţii din proprie iniţiativă îi adusese lui Hanaga ghinion, lăsându-l la bunul plac al unor energii oculte, pe care ea le-a botezat "energii malefice imperceptibile".

"Dacă te-ar mai putea auzi", am replicat, încruntându-mă, "Şeful ar spune: 'Femeie, Dumnezeu ştie ce dracu' e în capu' tău când emiţi bazaconiile astea!'. Iar eu, adjunctul lui, susţin că e datoria noastră morală să începem imediat cercetările pentru a spulbera misterul care acoperă moartea lui neobişnuită!"

"Dragă Zwiat", a intervenit Niske, maimuţoiul ăla, eu, în calitate de Consilier Principal, nu neg că suntem singura instituţie autorizată să clarifice circumstanţele în care fostul nostru şef a trecut în nefiinţă, dar, fără a fi de acord cu speculaţiile fantasmagorice ale Karinei, mă opun categoric împământenirii obiceiului de a ne lansa în investigaţii care nu au fost solicitate de forurile superioare. Şi sper că nu conteşti dreptul meu de veto!"

M-am înroşit (pe toţi i-a distrat asta) şi mi-am pierdut controlul:

"Ştii că nu-l pot contesta, luate-ar naiba de legist căcăcios!"

Afurisitul a încremenit, nemairadiind decât furie incoerentă, iar ceilalţi şi-au ascuns stânjeneala debitând sloganuri şi litanii, care de care mai stupide.

Situaţia a fost salvată de faptul că tocmai se făcuse 9 p.m., şi Presa Gândită şi-a pus în

funcţiune amplificatoarele, îngrămădind în minţile noastre Info-gândurile Serii. Şi, bineînţeles că a început cu evenimentul evenimentelor, adică "omuciderea din biblioteca Agenţiei de Investigaţii".

"Cercetarea nu va fi încredinţată bravilor investigatori, subalternii generalului post-mortem Hanaga, nu din cauză că înaltele Foruri s-ar îndoi de competenţa acestora, ci pentru că, fiind vorba de un caz care îngrijorează în mod deosebit Conducerea Republicii, Parlamentul, întrunit urgent în şedinţă extraordinară, a hotărît înfiinţarea unei Comisii Speciale însărcinate cu elucidarea acestei crime fără precedent în istoria societăţii noastre telepate."

"Ei?", a întrebat Niske, satisfăcut – şi eu nu m-am simţit în stare decât să fac stânga-împrejur, cu coada între picioare şi cu litania după-amiezii revenită în minte:

"...DIN A LEILOR CULCUŞURI..."

A doua zi am primit numirea în postul de Investigator Şef, dar asta nu înseamnă şi că autorităţile au catadicsit să mă coopteze în Comisia Specială, sau măcar să îmi aducă la cunoştinţă componenţa acesteia – pe care nu am reuşit nici să o descopăr circulând prin gândurile cunoştinţelor mele din înalta societate.

Şi au urmat zile lungi, care au devenit săptămâni pe nesimţite, răstimp în care, probabil, mai toată lumea m-a surprins cugetând că, acolo SUS, muşamalizaseră (am găsit cuvântul într-o carte de istorie şi am aflat din dicţionar că înseamnă a ascunde o acţiune urâtă, necinstită) cazul Hanaga, iar eu am surprins Tăceri din ce în ce mai multe.

Dar n-am mai făcut încercări de a intra în vorbă cu tăcuţii. M-am mulţumit să-i urmăresc şi, folosindu-mi noua funcţie, am realizat ceea ce dorise răposatul, adică am întocmit o bancă de date.

Acţiunea asta n-au mirosit-o decât câţiva dintre colegii mei (şi ei au socotit că e mai înţelept s-o facă pe niznaii), pentru că nu foloseam facilităţile de la sediul Agenţiei decât în afara programului şi cutreieram oraşul recitând litania mai tot timpul. Chiar eu – incredibil dar adevărat – la început m-am simţit atât de derutat încât nu am conştientizat că, de fapt, făceam pe cont propriu investigaţii neautorizate. Iar când m-am dezmeticit mi s-a părut prea târziu ca să mai dau înapoi, mai ales că obţinusem ceva rezultate.

Vreau să spun că vreo trei dintre Tăcuţii depistaţi de mine mă conduseseră tot la firma "Kazahom & Fiii", ai cărei angajaţi erau. Iar când i-am luat la bani mărunţi pe ceilalţi, am descoperit că nu era nici unul printre ale cărui tranzacţii financiare să nu se fi numărat şi un transfer de fonduri către aceeaşi firmă!

Deci mi-am focalizat atenţia asupra numiţilor Kazahom, şi am aflat că se reprofilaseră de curând, devenind în timp relativ scurt reputaţi specialişti în producerea de micro-aparatură biomedicală implantabilă.

Asta însemna ceva, ceva la care nu îndrăzneam să mă gândesc în sânul aglomeratei noastre metropole. Aveam nevoie de răgaz şi izolare şi le-am găsit pe amândouă petrecându-mi următoarea zi liberă chiar în poiana în care sper să te afli acum... Aici, după ce am fost sigur că nu percep nici umbră de gând prin preajmă, am îndrăznit să formulez, clar şi concis, concluzia care se impunea de la sine: neadaptaţii reuşiseră să realizeze nu un circuit de bruiaj, ci un implant anihilator-selectiv de emisie! Dar cum hotăra posesorul implantului ce gânduri să ascundă şi, mai ales, DE CE? Care putea fi scopul?

Ei, dar astea le puteam afla foarte simplu, câştigând încrederea unui tăcut care să-mi dezvăluie secretul!

Foarte simplu?

"Baliverne, Zwiat!", mi-am râs singur în nas. "Crezi tu că Hanaga nu s-a gândit la asta? Dar era mai deştept decât tine şi a înţeles că nu e nimic mai complicat decât să câştigi încrederea unui om care are acces la toate gândurile tale şi pe care, în realitate, tu vrei să-l bagi la apă! Numai un Tăcut ar fi în stare de performanţa asta!"

"Hopa!" am tresărit. "Zwiat, băiatule, tocmai ai descoperit singur unul din avantajele Tăcerii!"

— Avantaj! am chiuit, aproape sărind în sus de bucurie. Iată cuvântul cheie! Un investigator, mai ales un investigator Şef, şi-ar uşura enorm munca dacă ar putea jongla cu Tăcerea! Mda, dar e sau nu corect să aibă avantajul ăsta?"

Cred că nimeni nu poate nega că-mi pusesem o întrebare pe care un profesor de deontologie ar fi trecut-o fără şovăială, în rândul

celor de zece puncte. "Dar", mi-am spus atunci, "e cazul să dau pe apa sâmbetei deontologia şi să mă gândesc numai la avantaj – AVANTAJ, adică!"

Da, da, soluţia era să-mi aplic terapia intensivă de zugrăvire în culori extrem de vii a portretului "investigatorului ideal", cel care putea emite selectiv, în timp ce, de recepţionat, recepţiona totul, transformându-şi astfel munca într-o adevărată bagatelă!

Zis şi făcut! În săptămâna următoare, în locul litaniei cu care toată lumea se obişnuise, m-am apucat să tot pritocesc în minte reveria roz al cărei erou principal eram eu, investigatorul tăcut - faptă care a atras oprobiul colegilor, care, chiar şi atunci când mă priveau în ochi, se gândeau, ostentativ, la modul în care decăzusem. Iar papagalul de Neike a mers până la a emite, adresându-mi-se direct:

"Zwiat, am luat notă de ideile tale antisociale! Voi raporta forurilor superioare şi voi cere să ţi se retragă conducerea Agenţiei, şi chiar să fii concediat dacă prima sancţiune nu te va readuce la gânduri mai bune!"

I-am întors spatele şi l-am tratat cu indiferenţă, adică i-am servit un "VINO DIN LIBAN, MIREASA MEA...".

Şi am râs sincer când a plecat, întreţesând crâmpeie de înjurături şi gânduri mânioase, la fel de sincer cum m-am bucurat a doua zi, când m-am pomenit acasă cu Gerdi, fiul tăcut al Karinei.

— Domnule Zwiat, a rostit el (mărturisesc, Cyntya, că auzind iarăşi vorbe în spatele cărora păreau că nu există gânduri m-am înfiorat ceva mai abitir decât în Parcul Rombic, atunci când asta mi se întâmplase pentru prima oară), în primul rând vă rog ca, în timp ce mă ascultaţi, să vă recitaţi litania preferată, şi să încercaţi să n-o întrerupeţi nici când îmi veţi răspunde, cu glas, prin câte un simplu "da" sau "nu". Se poate?

"VINO DIN..."

— Da!

"...LIBAN, MIREASA MEA..."

— Aşadar, domnule Zwiat, a continuat, zâmbind cu toată faţa, am în fiecare zi acces la gândurile mamei mele, care, tot în fiecare zi, are acces la gândurile dumneavoastră. Deci cunosc ceea ce, în visele care vă bântuie în stare de veghe, numiţi "prototipul investigatorului ideal", şi vă pot ajuta să deveniţi, aşa cum jinduiţi, contra unei sume modice vărsate în contul meu, ca intermediar, şi a alteia ceva mai mari, destinată trustului "Kazahom & Fiii", cel care deţine pâinea şi cuţitul. Ce ziceţi, vă interesează?"

"...POGOARĂ DIN..."

— Ba bine că nu!

" ...AMANA, DIN SENIN..."

— Excelent! Atunci, ca garanţie, operaţi transferul în contul meu şi însoţiţi-mă la sediul filialei Kazahom din metropola noastră!

"Drace, chiar mă vâr în asta? Chiar acum?", am scăpat cu îngrijorare tot atât de sinceră pe cât îmi fusese bucuria.

— Nici o grijă, a râs el, şi de data asta i-am recepţionat şi gândul şi veselia. Nu riscaţi nimic, avem şi noi un cod al onoarei, răsplătim întotdeauna încrederea cu onestitate! Vă rog doar să nu renunţaţi la litanie înainte de a ajunge în Adăpostul nostru. Ei, batem palma?

"... A LEILOR CULCUŞURI..."

— Chiar acum!

"... DIN MUNŢII CU LEOPARZI..."

Şi i-am întins mâna, gest pe care l-am repetat şi când l-am cunoscut pe "pregătitorul" lor, în aşa-numitul adăpoat, un soi de buncăr subteran aflat la circa 400 m sub clădirea sediului, adică îţi dai seama!, la o adâncime ce depăşea, cu marjă de siguranţă, distanţa maximă de emisie-recepţie clară.

— E datoria mea, a început pregătitorul, după ce Gerdi s-a retras făcându-mi încurajator cu ochiul, să vă explic care sunt multiplele avantaje şi singurul dezavantaj a ceea ce vă putem oferi. Pe scurt şi în termeni accesibili oricui, este vorba de un absorbitor selectiv de unde psi care vă va fi implantat sub tâmpla stângă printr-o operaţie rapidă şi nedureroasă şi pe care organismul dumneavoastră îl va tolera de la bun început. De asemenea, vă garantăm că implantul nu poate fi detectat cu nici unul din mijloacele pe care tehnica actuală le pune la dispoziţie.

Cât despre rolul lui, ei bine, absorbitorul detectează două lungimi de unde psi relativ apropiate, şi anume cea a vinovăţiei şi cea a dorinţei de a ascunde. Prin urmare, orice gând care vă face, conştient sau inconştient, să vă simţiţi vinovat de, sau faţă de ceva (cum ar fi încălcarea unui principiu), sau faţă de cineva,

(fie că acesta se află sau nu în intervalul spaţial de emisie-recepţie clară), ca şi orice gând pe care, dintr-un motiv sau altul, doriţi să-l păstraţi numai pentru dumneavoastră, va fi absorbit de acest implant care este alimentat de o infimă fracţiune din propria dumneavoastră bioenergie, ceea ce nu are nici un fel de efecte secundare. Unicul său defect este că, odată declanşat de lungimile de undă respective, va absorbi tot ce emiteţi, pe alte lungimi, în acelaşi timp. (De exemplu, inofensivele senzaţii de fond, ca frigul, foamea...) De aici dezavantajul de a vă face să reprezentaţi, pentru cei din jur, o suspectă oază de tăcere.

"Dacă n-ar fi fost Tăcerile, nu aş fi ajuns aici", am emis iarăşi - aproape fără să vreau! - adevărul.

A râs.

— E şi ăsta un aspect al problemei. Dar noi antrenăm oricum o echipă de... racolare! Iar specialiştii noştri lucrează deja la absorbitoarele din generaţia a doua, dotate cu filtre speciale, care îi vor permite utilizatorului să emită partea inocentă a gândurilor şi a senzaţiilor sale. În plus, vor avea efect şi asupra aşa-numiţilor "excepţionali", ştiţi, cei cu capacitate înnăscută de emisie-recepţie pe distanţe nelimitate. Iar clienţii noştri mai vechi vor beneficia de înlocuirea implantului din prima generaţie cu cel nou, la un preţ derizoriu.

"Fascinant!", am comentat, cu inima galopând.

— Păreţi confuz şi îngrijorat. Să deduc că, totuşi, nu vă veţi supune operaţiei de implantare?

"Oh, ba da! Aţi avut încredere în mine şi consider că am datoria morală de a cumpăra implantul, devenind astfel aliatul dumneavoastră."

A râs din nou.

— Bunele dumneavoastră intenţii în ceea ce ne priveşte vor fi adeverite sau infirmate de faptele dumneavoastră ulterioare. Apropo, "cazul Hanaga" a convins, cred, pe toată lumea că moartea violentă a reintrat în cotidian... Iar dumneavoastră, care cunoaşteţi mai multe... amănunte, vă pot spune că răposatul nici măcar nu era unul din clienţii noştri infideli, ci doar un... curios care, după ce a auzit de două ori numele trustului nostru asociat cu problema care îl frământa, a intenţionat să scormonească biblioteca ca să afle totul despre ceea ce, în Era Singurătăţii, se numea percheziţie. Căci visa să capete aprobarea de a cerceta amănunţit sediile tuturor filialelor noastre şi de a ne interoga toţi angajaţii - în stare de hipnoză. Dar colega dumneavoastră Karina era pe-aproape când şi-a urzit planul, şi nu s-a putut împiedica să se gândească la asta acasă, în prezenţa lui Gerdi. A fost ghinionul lui Hanaga, a continuat, cu o grimasă ironică, şi norocul celor care, ca şi dumneavoastră, apreciază avantajele emisiei selective. Să nu cumva să vă închipuiţi că aceştia ar fi mai ales indivizi cu înclinaţii criminale! Dimpotrivă, majoritatea o deţin reprezentanţii înaltei societăţi, înţelegeţi, politicieni, oameni de afaceri...

"COBOARĂ DIN LIBAN, MIREASA MEA..."

— Aşa fac mulţi, a hohotit el, pentru a treia oară. Când cele aflate îi răscolesc, apelează la litanii ca să-şi oprească gândurile de tot felul. Vă daţi seama cât de bine vă veţi simţi când veţi putea renunţa la acest mijloc rudimentar de camuflare?

Într-adevăr, după două ore, când am părăsit buncărul cu contul simţitor subţiat, dar cu implantul în dotare, mi-a făcut plăcere să mă concentrez asupra planului acţiunilor mele viitoare ştiind că nu-l emiteam - pentru simplul fapt că aveam dorinţa de a-l ascunde.

"Fiecare pasăre pe limba ei piere", am cugetat amuzat de ironia soartei care îmi permitea să distrug "Kazahom & Fiii" cu propriile sale arme. Căci plănuisem ca a doua zi să cer o audienţă la însuşi Ministrul Securităţii Publice, cu scopul de a mă prezenta drept dovadă vie a abominalei maşinaţii care era pe cale să arunce societatea omenească înapoi în promiscuitatea şi corupţia Erei Singurătăţii, readucând printre noi Izolarea, adică ocrotitoarea ipocrizie, a minciunii, a jafului, a crimei, a lipsei de scrupule, a exploatării... Ce mai, aveam să dobor, fără doar şi poate, puternicul trust care redeschidea cutia Pandorei!

Cred că-ţi închipui, Cyntya, că a urmat o noapte în care am dormit cum nu mai dormisem dinaintea morţii lui Hanaga, adică buştean – şi fără să-mi amintesc la trezire nici visele mele, nici fragmente, fie ele terifiante sau paradisiace, din visele vecinilor de apartament.

Ceea ce nu cred că îţi imaginezi este că am obţinut nesperat de uşor audienţa plănuită. De fapt, am fost poftit în biroul ministrului imediat ce mi-am prezentat solicitarea, folosind legătura gând-gând a curierilor de serviciu.

Iar ceea ce nu-mi imaginasem eu a fost că, odată pătruns în spaţiul de izolare la care cabinetul ministrului are dreptul ca toate celelalte incinte destinate unor activităţi ce necesită maximum de concentrare, am constatat cu stupoare că locul celor omise de personalul din afară, care se estompau treptat, nu era ocupat de nimic altceva, ca şi cum m-aş fi îndreptat spre o încăpere pustie.

"Probabil că Excelenţa-sa lipseşte momentan, dar şi-a exprimat dorinţa de a mă găsi aşteptându-l", mi-am spus şi, pe deplin încrezător în această deducţie, nu am mai îndeplinit formalitatea ciocănitului în uşa de lemn sculptat. La ce bun, dacă tot n-avea cine să-mi răspundă?

Dar – ce oribilă surpriză! – în cabinet se aflau trei persoane: Ministrul Securităţii Publice, Ministrul Sănătăţii şi o secretară apetisantă.

— Nu te ştiam atât de neprotocolar, domnule Investigator Şef! a spus – vorbind – Ministrul Securităţii Publice.

Iar ceilalţi doi au izbucnit în râs şi, fiindcă nu-şi emiteau nici măcar veselia, am presupus că, în afundul forurilor lor interioare, se simţeau vinovaţi pentru că râdeau de mutra mea perplexă.

— Pesemne că erai din cale-afară de preocupat de cele pe care intenţionezi să ni le comunici, a continuat primul. "Dar înainte de a te asculta", a început să emită, "dă-mi voie să te felicit pentru că ai intrat în Tabăra Puterii!"

Câteva secunde l-am privit cu ochi rătăciţi. Pe urmă am priceput că nimerisem în bârlogul cui nu trebuia, bârlog din care am ieşit trântind uşa. Dar asta s-a întâmplat după ce m-am înclinat, în zeflemea, în faţa celui pe care îl crezusem superiorul meu integru şi am rostit, cu ceremonioasă şi amară ironie:

— Ave, Caesar, morituri te salutant!

Desigur, nu era vorba de mai multe persoane mergând la moarte (dar cine, în zilele noastre, mai ştie atâta latinească încât să folosească singularul?), ci doar de mine, idealistul, fraierul, cel care începea să aibă şansa de a crăpa întocmai ca Hanaga!

Dar nu asta mă îngrozea în clipa aceea şi nu asta mă îngrozeşte acum, ci faptul că am înţeles cât de departe s-a ajuns, faptul că am început să văd clar viitorul – fresca unei societăţi stratificate, având în vârf o şleahtă dotată cu absorbitoare selective din ce în ce mai performante, iar la bază mulţimea continuând să-şi emită, candidă, fiecare gând, fiecare temere, fiecare speranţă şi neavând habar că astfel se află, cu mâinile legate, la bunul plac, al unor şacali deghizaţi în oiţe!

O, nu, mulţumesc! Nu am de gând să trăiesc coşmarul ăsta, nici măcar făcând parte din... elită, monstruoasă elită ipocrită!

Şi nici n-am de gând să aştept cuţitul ucigaş. Voi face sacrilegiul de a profita de avantajul implantului cu care m-am pricopsit, implant care îmi va absorbi intenţiile sinucigaşe aşa cum a absorbit şi mesajul acestei scrisori, şi voi înghiţi destule somnifere pentru ca să nu mă mai trezesc niciodată.

Tu, Cyntya, iartă-mă! Şi, dacă ai convingerea că se mai poate face ceva, luptă cu RĂUL! Dar ţine minte că sinuciderea mea nu înseamnă laşitate, ci doar recunoaşterea neputinţei, căci sunt convins că zarurile au fost deja aruncate!

• • •

"De ce n-o fi vrut s-o citesc aici?", se întrebă Cyntya Zwiat, azvârlind scrisoarea pe pat, alături de cadavrul chircit al celui care-i fusese soţ. "Ar fi fost normal să dorească să afle vecinii, să se răspândească... adevărul! A, da, probabil s-a temut că-i voi atrage către mine pe ucigaşii cu implant... sfântă naivitate! Omul ăsta a trăit şi a murit copilăreşte!

Şi eu care voiam să-i povestesc cât de util îmi e absorbitorul în munca mea de psihiatru, cât de bine m-am descurcat în ultimele două săptămâni, când mi-am putut ascunde o parte din gânduri în timp ce îmi sondam pacienţii! Oh, când mă gândesc că plănuisem să-l conving să meargă chiar azi la "Kazahom & Fiii"! Dar oh, idiotul..."

Ultima armă secretă a celui de-al III-lea Reich

de Josef Nesvadba

"Nimeni nu a fost încă în stare să dovedească", am sfârşit eu printr-o înfloritură de limbaj, "că omul nu este sclavul eredităţii, că în tot ceea ce gândeşte nu depinde de strămoşii săi şi că există vreo altă speranţă de a-l transforma, în afara încrucişărilor de genul celor practicate la cai ori la iepuri. Nu e nevoie să zâmbiţi atât de dispreţuitor", m-am adresat eu doctorului ce şedea lângă mine. "Credeţi că mediul este cel mai puternic factor de influenţare a oamenilor, pentru că trăiţi într-o societate nouă. Dar nu puteţi dovedi aceasta pe cale experimentală, căci nu poţi să te joci cu nişte oameni aşa cum faceţi voi cu bieţii câini sau cobai".

Ne aflam în trenul de noapte; caloriferele nu funcţionau, aşa că încercam să ne încălzim lăsându-ne înflăcăraţi de propriile noastre teorii. În faţa mea stătea o fată blondă, de vreo şaptesprezece ani; nu-i zăream ochii, dar speram că ascultă tot ce spun. Pentru ea mă lansasem, de fapt, în discuţia asta plină de elocinţă; iar doctorul părea un rival deosebit de periculos.

"Zâmbesc pentru că tocmai mi-am amintit de o serie de experienţe pe oameni, ce ar putea fi aplicate aici", răspunse acesta liniştit. "Am auzit despre ele cam cu un an în urmă, de la farmacistul nostru, pe nume Hutzvalek, un ins care a trăit o aventură ciudată, spre sfârşitul ultimului război".

...Era cu puţin înainte de asediul Berlinului, pe vremea când Patton îşi desfăşura ofensiva dinspre vest şi când căile ferate germane pierdeau locomotivă după locomotivă, din pricina sabotajelor. Naziştii loiali mai aveau o singură speranţă – arma secretă pe care le-o promisese Goebbels. V1 şi V2 erau deja istorie petrecută la Londra, iar ofensiva aliaţilor îşi urma nestingherită cursul. Nici un om înzestrat cât de cât cu bun simţ nu mai credea că zvonul despre arme secrete ar fi altceva decât un bluff. Hutzvalek gândea şi el acelaşi lucru; muncea pe atunci la farmacia de lângă uzinele de gaz Michle şi se descurca de minune, câştigând o groază de bani pe cont propriu, din prepararea acasă a unor creme de faţă cu lanolină furată. Îşi adora nevasta; nu erau căsătoriţi de mult timp, pentru că părinţii ei nu fuseseră de acord, apoi renunţaseră doar fiindcă mariajul o salvase de la muncă în Germania. Nu aveau nici un motiv să-l placă pe Hutzvalek; se bucura de reputaţia unuia care iubeşte prea mult petrecerile, femeile şi vinul făcut în casă; în acea perioadă toţi beau vin făcut din resturi de pâine. După căsătorie, devenise totuşi un om aşezat, îi luase pe socri drept parteneri în afacerea cu cremă de faţă şi aştepta plin de mulţumire să se sfârşească războiul. Până într-o dimineaţă de februarie, când îl vizită Gestapo-ul.

Dublură în pofida voinţei sale

I-au pus cătuşele încă de la uşă. Pe socrusău l-au plesnit peste faţă, pe nevastă-sa, care-i ruga în genunchi să-l lase în pace, au lovit-o cu piciorul. Au trântit-o pe soacră la pământ, l-au aruncat din leagăn pe noul-născut şi au trezit băieţelul în vârstă de doi ani.

Din bibliotecă au luat cinci cărţi, iar salteaua au sfâşiat-o, împrăştiind puful. Cu toate acestea, în final s-a dovedit a nu fi vorba despre Gestapo.

Au coborît din Mercedes în afara oraşului şi şi-au scos hainele de piele. L-au condus pe Hutzvalek în adâncul pădurii, urmând nişte poteci numai de ei ştiute. Nimeni nu i-a spus un cuvânt şi el a crezut că urmează să fie lovit. A încercat să le explice cum făcuse rost de lanolină, să le înmoaie inimile, dar n-a primit nici un răspuns, deşi vorbea o germană destul de bună.

În mijlocul pădurii se afla o cabană de vânătoare, unde îi aştepta un străin îmbrăcat într-o jachetă de tweed, cum nu mai purta nimeni în Protectorat. Omul îi oferi lui Hutzvalek ţigări Chesterfield şi ciocolată Golden Milk.

"Nu sunteţi de la Gestapo?" întrebă Hutzvalek uluit, privind în jurul său. Rămăseseră singuri în încăpere.

"Nu, nu suntem de la Gestapo", vorbi străinul, într-o cehă fluentă. "Şi nici nu trebuie să te consideri sub arest. De-acum înainte eşti doar mobilizat".

"Cum aşa? Şi pentru ce? Într-o săptămână sau două, războiul o să se termine. Moscova anunţa în ştirile de azi-noapte..." Străinul se încruntă.

"Sunt colonelul Borovetz", zise, lăsând să se înţeleagă că este mai în măsură decât el să aprecieze situaţia frontului. "Războiul e *aproape* de sfârşit – cu condiţia ca germanii să nu folosească ultima lor armă secretă..." Se ridică de pe scaun şi începu să se plimbe încolo şi încoace. Cu mişcări lente desfăcu cătuşele pe care Hutzvalek le mai purta încă la încheieturi.

"Ce armă secretă?" întrebă farmacistul, mirându-se de ce-ar fi avut nevoie Borovetz să-l mobilizeze tocmai pe el. Să fi avut acea armă de-a face cu medicamentele?

"Este exact lucrul pe care trebuie să-l aflăm", zise colonelul. "Am fost informaţi că ultimele măsuri ce vor fi luate de comandamentul suprem al SS-ului poartă indicativul 'Heil herod', dar mai multe nu ştim. Nu ştim nici măcar la ce se referă acest indicativ. Singurul lucru cunoscut este acela că ucigaşii, cei mai renumiţi, de pe front şi din spatele acestuia, au fost chemaţi şi găzduiţi într-o fabrică părăsită de lângă Bohosudov. Zona e atât de bine păzită, încât până acum am dat greş în toate încercările de a afla chiar şi cel mai neînsemnat amănunt despre ea, deşi am pierdut un număr destul de mare de oameni. De aceea am decis să strecurăm la faţa locului pe cineva care să participe efectiv la întreaga acţiune..."

"Şi cine o să fie acela?" întrebă Hutzvalek, gândindu-se că toată ideea asta cu spionajul în ultimele zile de război era pur şi simplu ridicolă. "Cine va reuşi să pătrundă înăuntru?"

Borovetz îi aşeză în faţă o fotografie. "Unul dintre primii indivizi aduşi să ia parte la testele privind arma secretă va fi Sturmbannführer Yeschke..." Farmacistul îşi forţă memoria ca să-şi amintească unde-l mai văzuse pe insul în uniformă neagră. După care colonelul puse alături de fotografie o oglindă de buzunar şi Hutzvalek sări brusc în picioare. Din fotografie, ca şi din oglindă, îl privea propriul său chip.

"Nu e posibil", şopti.

"Semănaţi amândoi ca două picături de apă. Evident că va trebui să ne descotorosim de el şi să te strecurăm pe dumneata în laboratorul secret. După două săptămâni, te vor trimite înapoi. Ştim că toţi aceia care lucrează la proiect nu stau acolo mai mult de două săptămâni. Mă vei suna la acest număr; în caz că nu reuşeşti să dai de mine, poţi să laşi o descriere a armei în ascunzătoarea de sub mormântul lui Jan Hus..."

Hutzvalek protestă. "Sunt farmacist. N-am făcut decât două săptămâni de instrucţie militară şi asta înainte de München, în plus, nu ştiu nici cel mai mic lucru despre uniformele SS-ului. M-aş da de gol imediat".

"Eşti singurul care seamănă cu vreun măcelar dintr-ăştia şi pot să-ţi spun că am răscolit toate arhivele armatelor aliate. Viitorul umanităţii depinde acum de misiunea ta, în mâinile tale stă victoria noastră asupra lui Hitler, Frate", spuse colonelul, folosind apelativul unui legionar ceh şi privi cu tristeţe la urmele roşii lăsate de cătuşele de oţel pe încheieturile lui Hutzvalek. Până în clipa aceea farmacistul presupusese că-l vor învinge pe Hitler şi fără ajutorul lui. Scutură neîncrezător din cap. "Pentru raportul final vei

fi plătit cu o sută de mii de franci elveţieni", continuă colonelul. Hutzvalek făcu rapid câteva calcule mentale: suma era suficientă pentru a-şi cumpăra o mică farmacie în Elveţia. Dar merita oare să-şi rişte viaţa pentru aşa ceva? Borovetz se ridică nerăbdător în picioare. Deschise sertarul şi scoase de acolo o armă cu repetiţie, de provenienţă americană, dotată cu amortizor de zgomot. Era, aşadar, o problemă de alegere între viaţă şi moarte... Farmacistul încuviinţă grăbit din cap.

"Dacă mor, banii să fie daţi copiilor mei, Frate..." Nu-i era totuşi teamă. Se simţea ca atunci când închei o asigurare pe viaţă sau când îţi vinzi propriul chip.

Experienţa

Singurul lucru care le interesa pe santinelele de la intrare în fabrica Bohosudov era ca imaginea reală să corespundă cu fotografia. Şezând încruntat lângă şofer se afla replica exactă a Sturmbannfuhrer-ului Yeschke, nebărbierit şi prost dispus după o noapte în care nu dormise câtuşi de puţin, în urma călătoriei de pe front până în acel loc. L-au lăsat să treacă peste mai multe şiruri de sârmă ghimpată până în interiorul curţii, iar de acolo, printr-un atelier nefolosit, până la următorul post de pază. Li s-a cerut parola, dar memoria era punctul forte al lui Hutzvalek, aşa că l-au dus mai departe, la intrarea în subteran, unde a fost preluat de o gardiană blondă, înaltă şi nu chiar foarte tânără, al cărei nume se dovedi a fi Leni.

"Te simţi în stare să începi lucrul chiar acum?" îl întrebă ea. Hutzvalek-Yeschke încuviinţă din cap. Cu cât termina mai repede cu atât mai bine. Totul. Şi orice-ar însemna asta... Într-o celulă subterană, aducând mai mult a cameră de hotel, se prăbuşi pe patul moale, şetrgându-şi sudoarea de pe frunte. Îşi desfăcu de la gât Crucea de Fier care aproape că-l sufoca şi privi în jur, pe pereţi. Se aştepta să vadă acolo schiţe ale armei secrete, descoperi în schimb o mulţime de poze cu nemţoaice foarte frumoase, goale şi blonde, etalându-se privirilor lui în cele mai ademenitoare poziţii. Ce legătură aveau aceste nuduri cu ultima armă secretă a celui de-al treilea Reich? Nu reuşea să-şi dea seama în nici un fel. La scurt timp după aceea, uşa se deschise şi Leni pătrunse în încăpere purtând pe ea doar un simpli halat. Era, cu siguranţă, mult mai expertă decât Hutzvalek în a-şi scoate uniforma. Puse o sticlă de coniac pe masă, apoi se năpusti asupra lui. La început, Hutzvalek încercă să-i ţină piept, apoi îşi dădu seama că nu era vorba despre un meci de lupte.

"Avem voie să facem aşa ceva?" întrebă el, bănuitor, puţin mai târziu, în timp ce şedeau întinşi unul lângă altul pe salteaua din puf moale, aflată într-un colţ al camerei.

"Ce înseamnă 'avem voie'?" întrebă ea, fără să înţeleagă.

"Păi, vreau să spun, aici, unde construim arma secretă..." Femeia începu să râdă, însă nu pentru multă vreme. Se dădu jos din pat şi atunci el îşi dădu seama că nu era Leni, ci altcineva. Iar când ridică braţul, schiţând salutul arian, observă că părul de la subsuoara ei era brun-roşcat. O văzu apucând halatul şi sticla de coniac de pe masă şi ieşind cu un mers tot atât de ţeapăn ca defilarea unui soldat la paradă.

Asta era culmea! Timp de o săptămână îl fugăriseră în jurul terenului de antrenament, ori îi umpluseră mintea cu faptele de eriosm ale lui Yeschke şi cu mutrele a o groază dintre cunoscuţii lui; şapte zile întregi, de dimineaţă şi până seara, farmacistul trebuise să înveţe pe dinafară regulamentele SS - totul ca să afle nu o armă secretă, ci capacităţile sexuale ale unei târfe oarecare, îmbrăcate în gardiană?

În dimineaţa următoare fusese trezit de o altă femeie. Trebuise desigur, să-i povestească despre faptele sale de eroism de la Voronej. Iar când ea voise să-i vadă rănile, se speriase în aşa hal, încât se grăbise s-o sărute, numai ca să nu-i dea posibilitatea să-şi continue interogatoriul. De astă dată blonda avea părul încă mai deschis la culoare şi la trup era mai dolofană.

"Cu siguranţă că în clipa asta Fuhrer-ul se uită la noi... va fi copilul Fuhrer-ului. Siegfried Hitler...", zise ea, cu evlavie, împiedicându-se în timp ce mergea, ca şi cum

s-ar fi aflat în transă. Hutzvalek începu să se teamă că în ritmul acela nu va rezista timp de două săptămâni, aşa că în drumul ei spre uşă îi fură femeii coniacul. Bău de unul singur în celula lui, toată ziua, doar cu frumuseţile acelea goale pe pereţi, iar spre seară sparse sticla, zvârlind-o într-una dintre ele.

"Duci dorul grenadelor de mână?" întrebă a treia femeie, care nici măcar nu se mai obosi să vină la el îmbrăcată în halat. "Poţi să te antrenezi aici, în fabrică; deseori ne păstrăm în formă folosind grenade reale împotriva prizonierilor de război..." Şi se aşeză pe pat cu acel calm prozaic şi acea lipsă de atracţie proprii unei paciente pregătindu-se pentru un examen ginecologic. Hutzvalek începu s-o bată; femeia îi mulţumi plină de încântare.

Îl ţinură ocupat în felul acesta timp de o săptămână.

"Vreau să văd arma secretă", cerea el, în fiecare zi. "Am fost trimis aici ca să testez arma secretă. Camarazii mei îşi sacrifică vieţile pe front, iar eu îmi pierd clipele cu voi. La ce bun m-aţi mai adus aici?" Femeile îi râdeau în faţă, din cameră nu putea ieşi. Pe coridor se afla zi şi noapte o santinelă; în plus nu ştia nici unde duce coridorul. Vreme de şapte zile nu-l lăsară să ia măcar o gură de aer proaspăt.

În a opta seară apăru, pentru prima dată, un bărbat. Nici măcar nu venea cu o sticlă de cocniac! Se numea Dr. Muller, cel puţin aşa i se prezentase; ochii îi erau ascunşi în spatele unor ochelari întunecaţi, iar partea de jos a feţei îi era acoperită de o mască albă, ca şi cum tocmai atunci ar fi ieşit din operaţie.

"Îţi mulţumesc! Ai reuşit la examen cel mai bine dintre toţi. Îl voi informa personal pe Fuhrer..."

"Despre ce?" Hutzvalek nu reuşea deloc să dea de capătul întregii afaceri.

"Într-o săptămână vei avea un detaşament format din cei mai vajnici luptători, oameni pe care să te poţi bizui în orice privinţă. Vom face ca arma noastră secretă să intre în acţiune..." Muller râse cu asemenea intensitate, încât i se umflă masca. "Vei primi o înaltă distincţie militară."

"Şi totuşi, pentru ce? De ce? Care este ultima noastră armă secretă?" Farmacistul avu grijă să spună "a noastră". În câteva cuvinte, Muller îi explică totul. Cercetătorii descoperiseră o metodă de a grăbi maturizarea foetuşilor umani. Un adult putea fi produs la numai şapte zile de la procreare.

"Chiar nu întrezăreşti uriaşele posibilităţi ale acestui fapt? Cu un an în urmă, descoperirea ar fi întros cursul războiului; i-am fi putut sacrifica pe toţi cei vii, trimiţându-i pe front şi să-i aducem la maturitate pe aceia aflaţi încă în pântecul mamei. Acum, cel puţin, suntem siguri că vom câştiga pacea. Ne-a rămas prea puţin timp şi prea puţin material; prin intermediul noii descoperiri trebuie să le valorificăm cât mai bine. Am aranjat în aşa fel încât femeile cele mai de nădejde – vreau să spun cele mai loiale nemţoaice – să fie trimise aici de la divizia Lebensborn, care, aşa cum ştii, i-a furnizat Fuhrer-ului copii încă de la începutul războiului. Le împreunăm cu cei mai buni dintre luptătorii noştri, de pe front şi din teritoriile ocupate. Fiecare dintre voi veţi avea propriul vostru detaşament de soldaţi, după preferinţă; nu vor fi nişte mucoşi încrezuţi din Hitlerjugend, în stare să spele putina la prima împuşcătură sau să lase pe orice popă linguşitor să-i zăpăcească de cap. Vor fi întocmai ca tine, în toate privinţele, căci abia se vor fi născut pe lume. Aidoma ţie, vor fi capabili de orice. Operaţiunea 'Heil Herod' poate începe! Nimeni nu va încerca să o amâne acum. Ultima noastră armă secretă şi-a dovedit viabilitatea!"

Îl strânse pe Hutzvalek de mână, scoase un "Heil!" ca un lătrat, apoi dispăru.

Plecă împreună cu Leni, singura femeie cu care nu fusese obligat să se culce cât timp stătuse acolo. Merseră într-o maşină de culoare închisă, timp de vreo patru ore, şi în cele din urmă se opriră în faţa unei clădiri albe, de dimensiuni impunătoare. Leni îl conduse înăuntru.

"În acest loc este sala de aşteptare", îi arătă ea. "Mamele îşi vor pune copiii aici, li se va face o injecţie, apoi cadavrele vor fi arse dincolo. Va trebui să lichidăm imediat orice

încercare de împotrivire. În oraş va fi declanşată o epidemie; în felul acesta se va confirma presupunerea că vrem să inoculăm toţi copiii. O întreagă generaţie va fi pierdută pentru ei. Iar dacă vor apărea semnele unui noi conflict, timp de cincisprezece ani nu vor mai avea bărbaţi pe care să-i mobilizeze..." Zâmbi visătoare. "Când acţiunea va fi încheiată, o să aruncăm totul în aer." În timp ce vorbea, arăta cu degetul spre o manetă situată lângă uşă. Avea înfăţişarea întrerupătorului principal de la un fotometru electric...

"Vom distruge toţi copiii localnici", zise ea, în vreme ce porneau iarăşi la drum. Hutzvalek încă nu reuşea să-şi revină din uluială. Privind în jur, zări la orizont conturul castelului. Se aflau, aşadar, la Praga. Urma să-şi ucidă proprii-i copii...

Leni îl duse cu maşina la Holesovice. Pe când deschidea uşa şi îl ajuta să se dezbrace, fără nici cea mai mică urmă de ceremonie, el îşi aminti că pe soţia lui Yeschke o chema Leni. Care va să zică, în perioada cât stătuse în locurile de prăsilă naziste, fusese păzit de propria lui nevastă! Apartamentul în care intrară nu era deloc îmbietor, mai ales că în toate camerele se aflau grămezi întregi de arme, ca şi cum s-ar fi aşteptat la un asediu. "Va trebui să ne grăbim", spuse Leni, curăţind încărcătorul unui pistol-mitralieră cu aceeaşi dragoste cu care alte femei îşi îngrijesc argintăria. "Fuhrer-ul a căzut ieri..."

Hutzvalek fugi afară din casă, îmbrăcat aşa cum era, fără să-şi mai pună mantaua. Oamenii se fereau din calea lui, iar cei în uniformă luau poziţia de drepţi şi salutau. Disciplina, se pare, durase mai mult decât victoria! Încercase la trei cabine telefonice înainte de a găsi una cu aparat care să funcţioneze. Formă numărul lui Borovetz şi ascultă, cuprins de panică, apelul de la celălalt capăt al firului. Era ultima lui speranţă. Înţelegea acum de ce avuseseră nevoie de nişte ucigaşi. Înţelegea de ce chiar şi cei mai loiali băieţandri din Hitlerjugend refuzaseră să îndeplinească aceste ordine. Descoperise informaţii pe care nimeni nu le bănuia măcar. Telefonul suna însă în gol. Se urcă în maşină şi se îndreptă către pădurea în care îl duseseră în acea primă zi. Era o imagine ciudată – un înalt ofiţer SS croindu-şi drum prin hăţişuri. Bineînţeles, nu reuşi să descopere cabana de vânătoare. Frica îl cuprinse ca o boală. Se simţea acum îngrijorat pentru copiii săi, rămaşi la Praga. Îi era cu adevărat frică. Inima îi tresăltă în clipa când depuse raportul în ascunzătoarea cunoscută. Ştia că e deja prea târziu, totul era în zadar, tot ce făcea n-avea nici un rost, pentru că informaţiile sale nu mai puteau salva pe nimeni. Disperat, încercă să se gândească pe cine ar putea preveni, ce-ar trebui să facă, dar totul părea atât de fantastic... Era prizonierul propriei sale uniforme.

Nu-i mai rămăsese decât un lucru: să meargă la fosta locuinţă. Acolo descoperi trei familii venite din Prusia Orientală; caii lor păşteau liniştiţi în faţa casei. Nimeni nu avea idee încotro plecaseră cei cinci Hutzvalek; cel mai probabil spre vreo suburbie. Saluturile lor erau, totuşi, pline de entuziasm, căci îl recunoscuseră pe Yeschke, ucigaşul tuturor evreilor din Estonia. Yeschke, eroul estului arian. Le trântise uşa în faţă... Oare cum ar putea să-şi descopere familia? Ce trebuia să facă? Se întoarse la Holesovice devenit acum, aproape în întregime, un cartier german; cehii fuseseră mutaţi şi i se dăduse denumirea de "Micul Berlin". Nu era nici o surpriză deci să vadă staţionând în faţa uşii o limuzină mare, neagră, cu zvastica fluturând pe capotă. Îi deschise Leni, îmbrăcată cu o rochie tiroleză. Cu mişcări grăbite, îi îndreptă uniforma: generalul Kopfenpursch aştepta în sufragerie să-i dăruiască eroului-din-prima-linie – Yeschke – Crucea de Fier împodobită cu diamante.

"Dr. Muller a reuşit să-şi finalizeze experimentul în ultimul moment. Am adus cu mine tinerii ce ţi-au fost promişi. Acum poţi îndeplini ultimul ordin al Führer-ului..." spuse, în vreme ce-i prinse lui Hutzvalek în piept o cu totul altă decoraţie, şi ea cu bară de diamante. Completă cu glas abia auzit: "Frate!" Era Borovetz, nu Kopfenpursch. Aşadar, primise la timp informaţiile. Îi mulţumi lui Hutzvalek, în final, cu o privire caldă, iar de la "soţia" lui îşi luă un adio grăbit. De ce oare nu-l eliberase pe Hutzvalek de misiunea lui? Ce mai avea acesta de

îndeplinit? Şi ce credea Borovetz despre cele ce făcuse? Farmacistul fugi după el, în stradă, şi-i strigă întrebările prin geamul automobilului, vorbind în cehă. Maşina se puse în mişcare.

"Fugi la Berna. Asta-ţi doreai, nu? În interiorul Crucii de Fier este ascuns un cec..." Răspunsul era în germană, apoi limuzina dispăru. Hutzvalek rămase de unul singur în mijlocul străzii. Abia după aceea realiză că în faţa lui, pe trotuarul opus, se aflau patru proaspeţi recruţi SS, unul mai înalt şi mai bine clădit decât altul, toţi semănându-i leit. Zâmbeau spre el, politicoşi şi servili – zâmbetul cu care Hutzvalek îşi întâmpina clienţii. Îi găsi de-a dreptul oribili.

Mai târziu, când detaşamentul lui Hutzvalek alegea cu grijă eprubetele cu probe din laboratorul situat la marginea oraşului, controlându-şi armele şi verificând încărcătura de dinamită de sub clădire, strigă la ei, fără să se poată stăpâni:

"N-are nici un rost să vă prefaceţi faţă de mine. Ştiu că nu sunteţi detaşamentul lui Yeschke, ci propria mea trupă. Iar legătura asta ucigătoare mă dezgustă, căci urăsc nazismul şi lupt împotriva lui. Vom trece, deci, de partea celorlalţi!" Spunând aceasta, îşi descărcă pistolul în spatele Leni-ei Yeschke, împiedicând-o astfel să cheme ajutoare. Fiii lui, nehotărîţi şi înspăimântaţi, se priviră unul pe altul neputincioşi. După un timp, primul din şir veni către el şi-i spuse, cu arma în poziţie de tragere:

"Habar n-am despre ce vorbeşti; ca să spunem adevărul, nici noi nu ne simţim prea fericiţi în privinţa a ce urmează să facem. Să omori nişte puştani... Dar ne-au promis, ne-au spus că numai aşa putem ajunge în forţa specială de eroi, care urmează să acţioneze după război în Elveţia..."

"La naiba cu Elveţia! La naiba şi cu viaţa mea – nu-mi pasă decât de adevăraţii mei copii; ei nu vor fi doar caricaturi ale mele, vor avea posibilitatea să facă totul mai bine decât am făcut eu, vor fi capabili să înveţe din propriile-mi greşeli. Lucrul de care-mi pasă este existenţa celorlalţi..." Acela a fost, se pare, momentul în care şi-a dat seama că de când ştia ce înseamnă 'Heil Herod' se schimbase complet. Nu mai era vechiul farmacist – devenit apoi SS-ist – Hutzvalek, pe care-l putea zări în faţa lui, multiplicat în patru exemplare ce-l ameninţau cu automatele încărcate. Ultimul Hutzvalek, chiar cel de lângă fereastră, îndreptase către el ţeava unei puşti-mitralieră. Îşi dădu seama că va trebui să-şi distrugă imaginea, să-l ucidă pe acest scrupulos vânzător devenit o ameninţare pentru un întreg oraş şi o întreagă generaţie. Nu era în stare să se schimbe, aşa cum făceau unii oameni, după cine ştie ce experienţă sau emoţie profundă, după sfatul sau exemplul altora. Trebui să tragă asupra lui însuşi, să se protejeze pe el împotriva lui, să-şi zdrobească multele capete, ca şi cum ar fi fost dragonul din poveste, până când, în cele din urmă, rănit în mai multe locuri, ajunse la maneta ce semăna cu întrerupătorul principal al unui aparat de măsură electric. O singură rotire a acesteia şi afacerea "Heil Herod" fu îngropată pe vecie. Trei zile mai târziu, în Praga izbucni insurecţia...

Cine era Dr. Muller?

Doctorul rămase tăcut, privindu-ne un timp pe fiecare.

"Aproape incredibilă toată povestea", am zis eu, sceptic. "Aduce cu visul unui om nebun..."

"Chiar acolo l-am şi întâlnit pe Hutzvalek anul trecut, la casa de nebuni", zâmbi iarăşi povestitorul. "Sau, mai curând, într-un sanatoriu de boli nervoase, unde mai fusese de câteva ori. Când Praga ajunsese să fie eliberată, l-au găsit sub ruinele unei clădiri distruse, de la marginea oraşului. Era în stare de inconştienţă de câteva săptămâni. Purta, e-adevărat, resturile unei uniforme germane, dar toţi membrii Gărzii Revoluţionare făceau la fel. S-a presupus că evadase din închisoarea Gestapo-ului de la Pankrac în timpul luptelor din luna mai şi că fusese rănit. Nu prea vorbea despre întâmplările prin care trecuse, convins fiind că păreau de necrezut. Apoi, momentele

de inconştienţă au început să reapară; a fost operat de mai multe ori - operaţii pe creier -, după care l-au tratat pentru o infecţie specifică într-un sanatoriu din munţii Tatra. Abia la vreo cincisprezece ani după război a reuşit să revină la o viaţă normală. Dar tot atunci au început să i se manifeste cu adevărat şi tulburările nervoase. Tânărul Hutzvalek, fiul său, care lucra ca angajat într-o farmacie naţionalizată, fusese arestat sub învinuirea de furt din magazin; iar fiică-sa fugise de-acasă pe când avea şaisprezece ani, trecuse fraudulos frontiera şi de-atunci nu mai primiseră nici un fel de veste din partea ei. E-adevărat, nu se afla la Berna... În săptămânile ce urmară, farmacistul începu să atace trecătorii în momentul în care i se părea că poartă fularele ridicate în mod suspect peste faţă sau când lăsau impresia că-şi ascund ochii în spatele unor ochelari fumurii.

"Tu eşti Dr. Muller!" obişnuia el să strige, după care chema un miliţian. Iar miliţia, de obicei, îl aducea drept la noi, la spital. Atacă în felul acesta pe un fost proprietar de fabrică, un bărbat ce locuia în Hanspaulka şi pe care-l chema, într-adevăr, Muller; începu să-l bată pe directorul Casei Tineretului din Hodkovicky, al cărui nume era, din fericire, Vytiska; în fine, aproape că-l orbi pe un profesor de istorie, nevoit să-şi pună ochelari negri din pricină că suferea de conjunctivită – nu-mi pot aminti acum numele lui.

"De ce faci una ca asta?" l-am întrebat eu. "De ce crezi că acel Dr. Muller al tău se ascunde printre noi" Şi, mai ales, cum şi-ar putea continua experienţele?"

"Dar tu nu priveşti în jur?" îmi replicase el. "Uită-te la familia mea, pentru care m-am sacrificat cu bună ştiinţă. Sunt întocmai aşa cum speram eu, şi băiatul, şi fata, ca şi cum nimic deosebit nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum toate aceste milioane de morţi nu s-ar interpune între tinereţea lor şi a mea. Nu s-au schimbat, aşa cum mi-am dorit. Am luptat cu mine însumi în zadar. M-am sacrificat degeaba..." Continuă să vorbească o vreme, apoi izbucni într-un râs jenat. După câteva zile i-am dat drumul acasă şi aceea a fost ultima oară când am mai auzit de el.

Rezumat

"Din cele spuse reiese foarte clar", zise doctorul, "că o experienţă pe subiecţi umani a fost totuşi efectuată – una ce ar putea da o soluţie problemei dumitale. În cazul pe care l-am descris, farmacistul s-a schimbat cu adevărat, ca urmare a propriei sale experienţe; a devenit în prezent o altă persoană, deosebită, gata să tragă în cei ce seamănă cu el, cel din trecut. A vrut chiar să-i schimbe pe toţi cei din jurul său. Faptul ar putea fi luat drept o dovadă în sprijinul teoriei noastre".

"Dar dumneata ce părere ai?" nu m-am mai putut eu abţine şi am întrebat-o în mod direct pe blonda ce şedea în faţa mea. "Care e, de pildă, crezul dumitale?"

"Poftim?" încercă ea o jumătate de frază, după care căscă şi atunci mi-am dat seama că dormise buştean în tot acest răstimp. Scoase din poşetă un mic radio cu tranzistori, apoi îşi aprinse o ţigară. Era, cu adevărat, o mândreţe de fată! Răsunară şi primele acorduri muzicale. Jazz... Dar la întrebare nu mi-a răspuns.

Traducere de
Ştefan Ghidoveanu

Puştiul

de Mirel Floricică

Mă legănam. E minunat să te legeni. Stai cu poponeţu' pe scaun şi te bâţâi. O dată în dreapta, o dată în stânga, o dată în dreapta, o dată în stânga...

Îmi bălăngăneam picioarele, amândouă odată, în cercuri dese şi mici – asta pentru estetică. Mă mângâiam pe cap. Îmi place să mă mângâi pe cap. Mă mângâi cu amândouă mâinile pe cap. Mă legăn: o dată la dreapta, o dată la stânga, o dată la dreapta, o dată la stânga...

În faţa mea, pe masă, doi băieţi stau încolăciţi şi se tot sărută. Eu zic că le place mai mult decât cu doamna îngrijitoare.

Doamna îngrijitoare Elena aşa a spus că o cheamă le dă caramele şi după ce le dă caramele îi dezbracă pe cei mai mari şi îi ia cu dumneai dincolo cu dumneai cu doamna Elena şi le dă caramele dincolo în camera doamnei îngrijitoare Tanţa unde doamna Eelena şi cu doamna Tanţa veghează noaptea. Daniel mi-a spus odată... îl ştiţi pe Daniel?... O dată la dreapta, o dată la stânga, o dată la dreapta, o dată la stânga...

Mă mângâi pe cap şi mă întreb cum se poate să nu-l ştiţi pe Daniel? Păi, cine nu-l ştie pe Daniel? Mă mângâi pe cap. Daniel mi-a zis că doamna Eelena şi cu doamna Tanţa fac cum fac şi băieţii care stau acuma pe masă. Stau pe masă băieţii încolăciţi şi se sărută. Ei zic că e minunat. Da' eu nu-i cred. Mai minunat decât mângâiatul pe cap nu e decât legănatul. O dată la dreapta, o dată la stânga, o dată la dreapta, o dată la stânga...

Azi dimineaţă când făceam pipi în cana lu' Tică, Tică e pe masă cu Daniel acum, mi s-a arătat Dumnezeu. Da' eu nu l-am cunoscut de prima oară. Am crezut că e nenea Sandu portaru' pe care l-am văzut de vreo două ori astă vară când ieşeam la joacă prin parc. Aţi fost vreodată în parcu' nostru? Are două bănci, un leagăn şi-o groapă cu nisip. Aţi văzut vreodată un leagăn? Ce m-am mai legănat şi astă vară, văleleu! Şi cum vă spuneam tocmai făceam pipi când Dumnezeu a venit la mine, a râs şi m-a mângâiat pe cap. Cu amândouă mâinile. M-am simţit bine. Dumnezeu mi-a dat nişte bombonele cu coniac, cum ne-a dat mie şi lu' Tică, doamna Tanţa într-o noapte când era singură de serviciu. Tot atunci am mâncat singur vreo trei kile de gutui de mi-a fost rău de la ele o săptămână întreagă, da' Daniel care ştie să numere până la zece zice că şapte zile am zăcut nu o săptămână. Cine ştie poate are dreptate eu nu-l contrazic pe Daniel, el mereu îmi dă din porţia lui de fasole cu jumări. Fasolea cu jumări e al treilea lucru minunat din lume, după mângâiatul pe cap şi legănat.

...O dată la dreapta, o dată la stânga, o dată la dreapta, o dată la stânga... Dumnezeu mi-a spus că eu am fost ales

Desen de Marina Nicolaev

de el. Că eu sunt fiul lui iubit şi că în mine s-au pus toate speranţele, că eu sunt izbăvitorul... L-am întrebat dacă e handicapat că prea vorbea în dodii. M-a mai mângâiat o dată, mi-a mai dat o bomboană cu coniac după care a dispărut. Tocma' atunci a venit Daniel şi a băut cana lu' Tică. I-am dat lui bomboana. M-a scuipat pe faţă până n-a mai avut salivă. După care a băgat bomboana în gură şi a plecat cu degetu-n nas. Aşa face Daniel, când nu scuipă se scobeşte-n nas şi pe urmă îşi suge degetele.

La prânz am făcut o minune. Aşa cel puţin a zis doamna îngrijitoare Elena. Şi doamna Tanţa a confirmat dând din cap. Pentru prima oară am folosit o lingură aşa cum trebuie. După ce am terminat ciorba, am aruncat lingura în capu' lu' Tică. L-a trimis pe Daniel care a venit şi m-a scuipat. Tică s-a speriat aşa tare că vreo două oare n-a mai ştiut ce-i cu el, s-a urcat pe un dulap şi-a coborît de acolo atunci când şi-a revenit. După masă am mai făcut minuni. Mi-am dorit să zbor. Şi am zburat. M-am gândit la televizor. Nu era nimeni în camera televizorului. Nici în el. M-am întors în dormitorul nostru. Ceilalţi nu m-au văzut deoarece se îndeletniceau cu siesta. Îşi rodeau unghiile de la picioare, se trăgeau de buze, îşi smulgeau genele sau se izbeau de pereţi. Unii dormeau pe sub paturi iar Tică, care între timp coborîse de pe dulap, se bâţâia pe oliţă. După ce a terminat, a răsturnat-o şi s-a întins peste conţinut. Oliţa şi-a pus-o drept pernă şi-a început să sforăie. Aşa face el când doarme. Sforăie. Acum e pe masă cu Daniel. Se sărută.

Mă legan: o dată la dreapta, o dată la stânga, o dată la dreapta, o dată la stânga... Ceva mai devreme am jucat bile şi-am câştigat pentru prima oară. Ştiţi jocul cu bile? L-am bătut şi pe Daniel care e as. El zice că am trişat. L-am scuipat. Fiindcă n-am trişat la bile. Eu l-am păcălit altfel: Dumnezeu mi-a dat cinci bomboane cu coniac. Ei bine, patru le-am mâncat eu şi lui Daniel i-am dat numai una.

A şaptea faţă a tăcerii

de Cătălin Sandu

Nevasta te găseşte din nou în faţa maşinii de scris, încruntat, încercând să cauţi cu privirea cuvinte potrivite dincolo de suprafaţa albă a colii. Se apropie, te salută, îi răspunzi absent cu un zâmbet, o săruţi, dar gândurile îţi caută în continuare ideea pe care ai încercat s-o schiţezi până acum pe foile mototolite din jur. Mâine trebuie să le predai ceva, altfel şeful iar o să te privească distant, şi o să încerci o scuză, ceva, el o să se facă pentru o clipă interesat de motivele tale, dar cunoşti adevărul, ştii că o să te ghicească.

Te ridici preocupat, ocoleşti cărţile aruncate pe jos şi te opreşti la fereastră, acelaşi peisaj monoton, zgomotul străzii, estompat uşor de geam, te ţine cu încăpăţânare ancorat în realitate. Îţi trebuie ceva, ar trebui să te odihneşti, închizi ochii şi atunci îţi aduci aminte de mine, îţi aminteşti plimbarea de ieri prin oraş, căutând distrat cu privirea peste negustorii ambulanţi. Atunci m-ai văzut, retras într-o zonă mai izolată şi te-ai apropiat curios de mine, luând în mână obiectele expuse, nimicuri fără nume, chestii de amuzament. Te-am îndemnat cu un zâmbet să te joci cu ele, să le încerci, îţi explicam rolul fiecăruia, şi ai ales cubul Rubik, e normal, majoritatea se opresc la cubul Rubik, e un sâmbure de complexitate în simplitatea combinării celor şase culori, ceva care te atrage, un joc în aparenţă nevinovat. Ţi l-am dat mai ieftin, aşteptasem mult în ziua aceea şi de-abia reuşisem să vând două-trei jocuri. Ai plecat atunci cu el în mână, studiindu-l şi totuşi parcă te simţeai vinovat pentru achiziţia făcută

Te întorci, priveşti clapele maşinii de scris, cu literele abia vizibile de atâta folosire. În spatele ei e cubul, îl iei, te aşezi pe fotoliul mare, încerci să-l analizezi, îţi construieşti deja o strategie pentru refacerea curcubeului feţelor. Ai citit undeva că e de ajuns să refaci doar una, ca apoi totul să decurgă simplu, dacă urmezi un algoritm, uşor de învăţat de altfel. Răsuceşti o faţă, apoi alta, creezi combinaţii de mişcări abstracte, jocul te prinde repede, în minte se construiesc trasee imaginare într-un univers colorat şi, în sfârşit, după un timp ai reuşit să ordonezi o faţă. Te opreşti, îţi savurezi prima victorie în lupta cu pătratul magic.

Ai vrea să cauţi revista în care ai citit descrierea acelui procedeu de dezlegare a enigmei Rubik, dar eşti nerăbdător, e normal, toţi sunt entuziasmaţi la început, porneşti să cauţi în continuare, crezi că ai putea să afli singur soluţia. Peste un timp renunţi, dezamăgit, nu ai reuşit decât să încurci mai mult cameleonul cu şase culori. Îl pui deoparte, cu gândul nerostit să reiei mai târziu lupta aceasta recreativă şi constaţi surprins cât de repede s-a înserat, soţia a stat să vadă filmul, nu a vrut să te deranjeze.

Ai chef să faci dragoste, şi ea este nerăbdătoare, ai ascuns într-un colţ al minţii eşecul suferit în crearea articolului acela blestemat, se pare că Rubik şi-a făcut datoria şi a reuşit să-ţi şteargă gândurile negre. Te întinzi lângă ea în pat, lumina palidă a lunii căzând peste voi prin fereastra indiferentă, o săruţi, o simţi încălzindu-se de dorinţă, o auzi cum geme între mângâierile tale fierbinţi, te apleci, îi miroşi pielea. Se lasă pe spate, se întinde, iar tu te laşi în jos, îi săruţi mingile sânilor şi coapsele, îi atingi cu buzele părul pubian, te întorci, simţi că vrei să o ai, dar rămâi surprins, găseşti uimit aluniţa pe sânul drept şi te opreşti o clipă studiind-o. Te întrebi, cauţi, nu ştii, dar vag, parcă începi să găseşti, da, desigur, ce te-a apucat, aluniţa a fost mereu acolo, obişnuiai să o atingi şi să o săruţi de fiecare dată în momentele voastre intime. Ea te trage cu braţe tremurând de dorinţă, şi nu mai poţi să o laşi în aşteptare, te cufunzi în pletele negre şi în trupul ei.

Te scoli leneş, îi simţi trupul alături, zâmbeşti pentru o clipă, cobori şi te uiţi la ceas. La naiba, ai întârziat, gândul te trezeşte ca un duş rece, te îmbraci în grabă, înfuleci câteva felii de pâine, bei puţină cafea rămasă de aseară şi ieşi, nu înainte de a smulge coala albă din maşina de scris, cu cele câteva rânduri neterminate. Vei găsi tu timp să le analizezi la redacţie. Cu puţin timp înainte de a pleca eziţi, te întorci şi înfunzi cubul în servietă.

La ziar lipsa ta n-a fost observată şi răsufli uşurat, te strecori spre biroul tău, depui servieta lângă tine şi scoţi articolul. Chiar atunci îl vezi pe şeful tău căutându-te cu privirea, intrând pe uşa de sticlă şi complimentând tinerele aflate la claviatura calculatoarelor din jur. Îţi trânteşte un dosar în faţă şi-ţi cere manuscrisul, iar tu, timid, întinzi cele câteva foi aduse din maşina ta de acasă, încercând să-ţi ascunzi teama în spatele unui surâs. Când pleacă, oftezi uşor şi încerci să intri în atmosfera din jur. Te integrezi din ce în ce mai preocupat în munca de birou, selectezi câteva articole ale unor colaboratori pentru numărul de mâine, faci unele corecturi, adaugi câte ceva în altele, găseşti cu satisfacţie explicaţii cu tentă poetică pentru fotografiile din dosar.

Te apucă un acces de strănuturi şi te opreşti puţin din munca ta, îţi dai seama abia acum de durerea de cap datorată concentrării de până atunci. Găseşti cafeaua pe marginea biroului şi-i mulţumeşti în gând Deliei pentru gest. Atunci îţi aduci aminte, din nou, de cubul salvator uitat în servietă şi, atent să nu fii observat de ceilalţi, îl cauţi înăuntru, îl scoţi şi îl priveşti îndelung, îi înfrunţi culorile reci afişate pe feţele sale. Mai arunci o privire fugară spre cei din jur şi te avânţi într-o cascadă de mişcări ştiute numai de tine, te cufunzi din nou în labirintul combinaţiilor, cu speranţa că de data asta vei găsi cifrul. Acum ţi se pare mai greu, însă reuşeşti în cele din urmă să restaurezi faţa pe care ieri ai stricat-o.

Răsufli uşurat încă o dată şi îţi permiţi un moment de spionare a colegilor. Este prea cald şi ai vrea să deschizi un geam, te ridici nu înainte de a ascunde cubul într-un sertar şi te îndrepţi spre fereastră. Te opreşti la jumătate

nedumerit, ce dracu', îţi spui, parcă acolo... îţi revii rapid şi o iei pe drumul corect, deschizi larg ferestrele spre larma de afară. Remarci amuzat pe partea opusă pe bătrânul care de ani de zile vara îşi repară aceeaşi maşină, de parcă între ei s-ar fi stabilit o relaţie intimă, autovehiculul să-i ofere problemele, bătrânul să încerce într-una să repare aceleaşi piese. Ciudat, dar omul pare acum mai tânăr, însă nu stai prea mult pe gânduri, cubul te atrage, te întorci în viteza, dar te loveşti surprins de biroul lui Iulian, ce mama dracu' şi-a pus ăsta biroul aşa aproape de geam, îţi zici nervos, îngaimi o scuză spre faţa ascunsă după ochelarii imenşi ai lui Iulian şi revii pe scaunul tău.

Scoţi Rubik-ul din sertar şi începi încă o dată să-l mângâi cu răsuciri alambicate, zâmbeşti în sine la gândul finalizării unei posibile soluţii, uiţi complet de ceilalţi în încercările tale. Ceva începe să te frământe, să te irite, dar în sfârşit ai făcut-o, aproape că ţipi victorios, unii chiar s-au întors să te privească. Te faci că tuşeşti, le arăţi că eşti preocupat de foile din faţă şi, când colegii revin la manuscrisele lor, abia atunci îţi îndrepţi ochii asupra cubului.

Curcubeul îţi pare acum mai ordonat, cele două nivele reconstituite îţi accentuează bucuria, eşti mai aproape acum de sfârşit, răsuceşti cubul pe toate părţile şi zâmbeşti, arunci priviri sfidătoare ultimului rând de culori care nu par să mai constituie o ameninţare. Îţi aduci aminte de eşecul de ieri în încercarea de a termina jocul după completarea primei feţe, de graba de atunci şi, cu părere de rău, îţi amâni plăcerea pentru acasă.

Ceva mai relaxat, revii la structura de mâine a paginii tale de ziar şi ţi se pare că poţi aştepta seara.

Acasă totul este normal, ea te întâmpină fericită, o săruţi, iar copiii privesc desenele animate în care se amestecă animale caraghioase, stârnind râsetele băieţilor. Ea îţi promite o cină gustoasă, zâmbeşti, dar abia aştepţi să te încui în dormitor şi să reiei căutările pentru Rubik-ul provocator.

Te aşezi în fotoliu, respiri adânc, însă acum ştii că trebuie să procedezi cu grijă, nu te amăgeşti crezând că ai să-l dai gata aşa repede, totuşi clipeşti încurcat, realizezi brusc că nu ţi-ai format nici o stratagemă, până acum te-ai bazat doar pe intuiţie, nici nu ţia-i pus problema vreunei tehnici de lucru pentru căutările tale. La gândul acesta te simţi mândru, îţi spui că meritul tău e cu atât mai mare, iar bucuria îţi este mult mai deplină. Cu ideea aceasta în minte porneşti să afli soluţia finală, crezi că intuiţia de până acum te va ajuta în continuare, dar ceva te nelinişteşte, începe să te irite, nu ştii ce te deranjează şi totuşi parcă ai ghici pricina frământării tale.

Nu te laşi prins între aceste gânduri şi continui să răsuceşti cubul, să fragmentezi culorile abia realcătuite, dar mintea îţi este cucerită încetul cu încetul de o nervozitate fără nume. Te surprinzi la anumite intervale că privirile îţi sunt fixate pe fotografiile de pe perete, fără a le vedea însă, cu gândurile axate asupra unui lucru căruia nu-i poţi ataşa ceva concret.

Îţi sileşti atenţia să cadă asupra jocului, dar nu faci altceva decât să amesteci cameleonul din mâna ta, feţele abia întregite se disipă între celelalte, iar tu nu mai ai ce face altceva decât să iei totul de la capăt. Ea vine şi te invită la masă, împreună cu copiii, însă în tine creşte iritarea şi scoţi o înjurătură printre dinţi, ea se întoarce surprinsă făcând părul blond să sară pe spate, te priveşte uimită, iar tu te înroşeşti, îi zâmbeşti, o linişteşti prin cuvinte blânde. Laşi cubul pe masă, la fel cum l-ai cumpărat, cu feţele încurcate în universul multicolor şi o urmezi supus la bucătărie.

Şi atunci, în tine izbucneşte cauza nervozităţii tale, gândul apare de la sine.

De când dracu' purta Iulian ochelari?

Din curiozitate profesională pescuieşti ziarul proaspăt scos de sub tipar, te aşezi la birou şi începi să-l răsfoieşti. Citeşti, uite, îţi zici, băieţii iar au făcut treabă bună la politic, dai pagina, treci de partea sportivă şi clipeşti fără să înţelegi, îţi vezi semnătura lipită de articolul pe care ai fi vrut să-l scrii chiar în

felul acesta, cu titlul ăsta, citeşti, e chiar stilul tău, gura ţi se usucă, ai vrea să faci ceva, împătureşti ziarul şi-l depui la loc pe birou, închizi ochii, simţi că ceva e putred, nu merge.

Stai, te gândeşti, nu ştii de unde să începi. Şi atunci îţi aminteşti cât de mult te-ai chinuit să scrii articolul ăsta ieri, şeful, care de obicei e un tip rezervat, te-a învrednicit cu o privire mulţumită, iar tu te-ai uitat pe furiş la colegii tăi care însă nu remarcaseră gestul superiorului vostru. Şi totuşi, te încrunţi, ceva e putred, e... poate te-a apucat o amnezie, îţi spui, dar simţi că e mai mult decât atât. Încerci să-ţi aminteşti, dar ştii că toate au fost aşa dintotdeauna, nu poţi să te agăţi de ceva.

Blond, îţi trece atunci prin minte, da, e blond... blond? ce dracu' te-a apucat, te încrunţi tu, ce se întâmplă, am făcut o fixaţie? Ar trebui să faci ceva, să-ţi iei câteva zile libere, să scapi de stresul ăsta care uite, se pare că te cucereşte încet-încet, capul începe să te doară puţin.

Şi, firesc, îţi aminteşti de cub, de cubul Rubik care te-a mai relaxat în ultima vreme în situaţii asemănătoare, dar, te opreşti tu, începi să tremuri, brusc ai revelaţia, ştii că e absurd, însă ar putea să fie mai mult decât un gând nebun al tău. Cauţi înfrigurat jocul blestemat, îl ascunzi în palme, ieşi din birou cu un aer vinovat şi te ascunzi la toaletă, închizi uşa după tine şi, oarecum mai potolit, te aşezi uşurat pe scaunul veceului. Cauţi să-ţi ordonezi ideile, desfaci palmele şi priveşti cubul, încercând să-i smulgi enigma. Absurd, îţi zici, dar în tine bănuiala îţi ocupă deja tot orizontul.

Nu ştii cum să începi, dar legătura pare evidentă, lumea s-a schimbat de când ai cumpărat chestia asta, deşi nu poţi spune cum, nu îţi aduci aminte. E ceva legat de blond, de cuvântul blond, dar îţi scapă conexiunea şi... Articolul! Da, articolul. Ai fi putut jura că tu nu ai scris nimic, însă azi... Şi poate că mai erau şi altele, şi toate de când ai pus mâna pe enigma pe care o priveşti.

Tremuri, începi să transpiri, degetele parcă îţi sunt arse de atingerea aceasta, iar bătăile inimii ţi se accelerează. Tu n-ai nici un drept să schimbi lumea, ştii prea bine că firea ta aparţine unui om liniştit, fără aspiraţii absurde, ai vrea să fie totul ca la început, dar habar nu ai cum ai putea s-o faci, de altfel nici nu ţii minte cum a fost ieri, în ce măsură ai modificat istoria, cum naiba ai putea s-o restaurezi, cum... Poate doar cu cubul. Desigur, desigur, te agăţi tu de ideea aceeasta, cubul, dacă l-ai completa...

Dezamăgit, îl laşi pe podea. Realizezi abia acum că soluţia nu ţi-e la îndemână deloc, a fost un noroc ieri că ai putut să refaci două nivele, ştii că nu poţi pretinde să dezlegi misterul amestecului de culori atât de repede. Însă ai o datorie, chiar mai mult decât atât, îţi spui, ar trebui să încerci...

Brusc, prin faţa ochilor ţi se derulează o viaţă plină de căutări în necunoscut a unei combinaţii potrivite pentru cubul Rubik, dar ştergi rapid din memorie această prostie, nu ar avea sens, cel mult ai modifica, poate iremediabil, structura lumii tale.

Eşti dezamăgit, te simţi vinovat, dar chiar în această clipă găseşti soluţia, ea a fost mereu la îndemână, însă nu ştii de ce n-ai încercat-o mai de mult. Ei, cum să nu, zâmbeşti tu, cel mai simplu e să descompui blestemăţia asta în părţile componente, în cubuleţele ce-i compun corpul. Îl iei cu mâini tremurânde, începi să-l distrugi sistematic cu degete febrile, la început aluneci peste suprafaţa lucioasă, te ştergi de transpiraţie şi-ţi reiei mai atent munca de mărunţire, depui neglijent pe podea părţile mici, ca o destrămare a sufletului unui cameleon.

Atunci ies eu, fericită, tu scapi uimit scheletul cubului din mână, te sprijini de faianţa din spate, mă priveşti cu groază, însă surpriza îţi este mult mai mare. Am fost întotdeauna amuzată de situaţiile acestea, voi mă închipuiaţi îmbrăcată cu totul altfel. Îţi las câteva clipe în plus să mă admiri, să-mi priveşti trupul de fecioară, apoi mă aplec, te îmbrăţişez, iar tu primeşti sărutul cu buze reci, ştii că vom fi împreună de acum înainte.

Lăsăm în urmă petele colorate ale cubului, aruncate haotic, şi o privire rece într-un trup de gheaţă.

Am primit la redacţie

În virtutea dreptului la replică,
Editura Karmat Press, Ploieşti,
ne-a trimis următorul text, pe care-l publicăm ca atare:

Stimată redacţie, întrucât în articolul *Sefişti şi sefultură*, apărut în revista **Anticipaţia** nr. 526/septembrie/1995, în cadrul *Fragmentelor critice* semnate de domnul Voicu Bugariu, au apărut câteva informaţii care ne fac unele deservicii, am dori să aducem următoarele precizări:

1) În primul rând, referitor la statutul juridic sub care a apărut volumul, dorim a face cunoscut faptul că insinuările semnatarului articolului prin care se sugerează o posibilă neregulă juridică sunt nefondate, ele aducând unele prejudicii morale şi financiare **SC Karmat Press.** Dorim ca pe această cale, atât cititorii revistei, cât şi domnul Voicu Bugariu să afle că, prin contract, un autor poate vinde (oferi) editorului dreptul asupra uneia sau a mai multor lucrări, transferând acest drept numai în ceea ce priveşte prima publicare, şi poate folosi pentru aceasta un intermediar (în acest caz – **ACFSF Quo Vadis**) semnalez aceste chestiuni, deşi nu văd cu ce îl poate deranja pe domnia sa faptul că toate drepturile asupra acestui volum aparţin **ACFSF Quo Vadis**. Apoi, este problema autorilor dacă aceştia au hotărât de comun acord să transfere drepturile unei anumite asociaţii. Nu în ultimul rând, este bine de ştiut că această societate comercială nu este şi ne îndoim că va fi vreodată în posesia **ACFSF Quo Vadis**, după cum reiese din toate documentele şi înregistrările făcute la ORC sau la Tribunalul din Ploieşti. Mai mult, menţionez că nici un autor nu este asociat în această firmă.

2) În ceea ce priveşte însă volumul în sine, am fi acceptat denumirea de experiment, fie el şi ratat, după cum îl numeşte domnul Vlad Popescu în revista **Nautilus**, sau o critică obiectivă, venită din partea unui om care este la curent cu ceea ce se întâmplă de ceva vreme în fandomul românesc. Cunoaştem minusurile acestui volum, dar consider că el trebuia să apară. Nedorind însă să ocup un spaţiu prea mare în această revistă, al cărei scop este cu totul altul, voi ataca numai câteva din afirmaţiile domnului Voicu Bugariu, bineînţeles cele care personal mi se par mai penibile (ca să nu le numesc altfel). Domnia sa sugerează la un moment dat că autorii prezenţi în acest volum ar fi avut numai *unele succese cenacliere.* Aveţi dreptate domnule Bugariu, cu condiţia ca cele aproximativ 65% din premiile naţionale ale ultimilor ani, pe care aceştia le-au câştigat să nu însemne nimic. Este inutil cred să mai amintesc că în 99% din cazuri, în juriile care au acordat aceste premii, nu figurau fraţii Bănuţă (şi cu asta am mai bifat una dintre afirmaţiile dumneavoastră). Poate însă că Dănuţ Ivănescu sau Michael Hăulică au fost ajutaţi de **Jurnalul SF** să apară în antologiile bilingve editate de **Nemira**. Sau poate cele trei romane ale lui Sebastian A. Corn, dintre care două la **Nemira**, pentru care s-au semnat deja contracte ferme, dovedesc unora ca dumneavoastră nimic altceva decât nonvaloarea. Să fim serioşi, domnule Bugariu. Eu cred mai degrabă că vă încearcă o oarecare invidie, sau mai degrabă că nu aţi înţeles nimic, altfel nu-mi pot explica aceste câteva cuvinte: *Ostentativă este şi diversificarea scriiturilor.* Aţi fi vrut probabil ca aceşti tineri să scrie toţi după acelaşi tipar, dorit de unii dintre fanii din vechea gardă? Nu cred că ar ajuta pe cineva dacă s-ar scrie acum despre Făt Frumos care dă fuga cu racheta să o salveze pe Ileana Consânzeana cea oropsită de Zmeul cel burghez. Mă uimeşte că reproşaţi spiritul avangardist al prozei SF de acum, sau de exemplu, că reproşaţi unui autor ca Don Simon că se închină la zeul agresivităţii. Iar în ceea ce priveşte *mânjirea simbolurilor creştine*, mă încearcă un sentiment de tristeţe, căci constat că nu aţi înţeles nimic. Cu regret o spun, dar vă sfătuiesc să faceţi o cronică la *Versetele Satanice*. Şi mă opresc aici, căci nu vreau să abuzez de bunăvoinţa redacţiei.

Marian Irimia

Alexandru Cetățeanu

UN ROMÂN ÎN CANADA

Ce îl așteaptă pe un emigrant român în Canada?

Cum se va descurca într-o țară nouă, cum își va găsi un loc de muncă și o casă?
Aflați citind volumul UN ROMÂN ÎN CANADA, de Alexandru Cetățeanu.

Trimiteți comenzile dumneavoastră Editurii HELIOS, C.P. 10 - 136, București 72.204. Telefon/Fax: 211.98.43

Nicki Stanton

COMUNICAREA

Apărută la prestigioasa editură "Macmillan Publishing Limited" și publicată în limba română de către S.C. "Știință & Tehnică" S.A., această carte este un adevărat manual de instruire care tratează problemele legate de procesul complex al comunicării. Iată câteva din domeniile despre care cei mai interesați pot găsi în această lucrare informații deosebit de utile: comunicarea verbală sau nonverbală; comunicarea în grup sau vizuală; interviul pentru angajare; prezidarea ședințelor; redactarea unei scrisori de afaceri sau a unui raport. Există și câteva capitole dedicate special celor ce întrețin relații de afaceri cu firme străine, în limba engleză.
(318 pagini, 8900 lei)

POŞTA REDACŢIEI

REMUS TUNARU, str. Mircea cel Bătrân, nr.19, Giurgiu, cod 8375, doreşte să cumpere următoarele numere din CPSF Anticipaţia: 120, 122, 126, 127, 129, 130, 324, 393, 479.

ANGELA SPINEANU MARIA. Aştept şi celelalte episoade pentru o remarcă finală; totuşi, ca primă impresie, textul se situează la limita infantilului.

IOAN PĂTRAŞCU. Am reţinut "Debarasarea" pentru publicare. Aştept şi alte texte.

LUCIAN-DRAGOŞ BOGDAN. "Darul divin" este foarte elegantă (stilistic vorbind), dar nu pe specificul revistei. Am oprit "Drumul..."

BRATU VASILE, str.M.Bravu, bl.3, sc.2,apt.17, Oneşti, cod 5450, oferă numerele 60, 107, 112, 115, 116, 123, 149, 150, 165, 285, 396, 477, 478, 500 din CPSF Anticipaţia. Doreşte să achiziţioneze numerele: 432, 483, 508.

MAN ADRIAN. Textul nu este SF, fundalul de inspiraţie taoistă fiind insuficient pentru a-i conferi valoare. Poate altceva şi, în orice caz, mai scurt...

A. CIUBOTARU, Constanţa: Din lucrările trimise am reţinut numai două. Perseveraţi şi amplificaţi-vă desenul; treceţi şi la color (dar nu pe hârtie albastră...).

OPREA BOGDAN, comuna Telega Vale: Sunteţi prolific, dar nu publicabil; sunteţi influenţat de kitch-ul TV; luaţi-vă un profesor care să vă îndrume şi va merge.

MIHAI-DAN PAVELESCU
WALTER RIESS

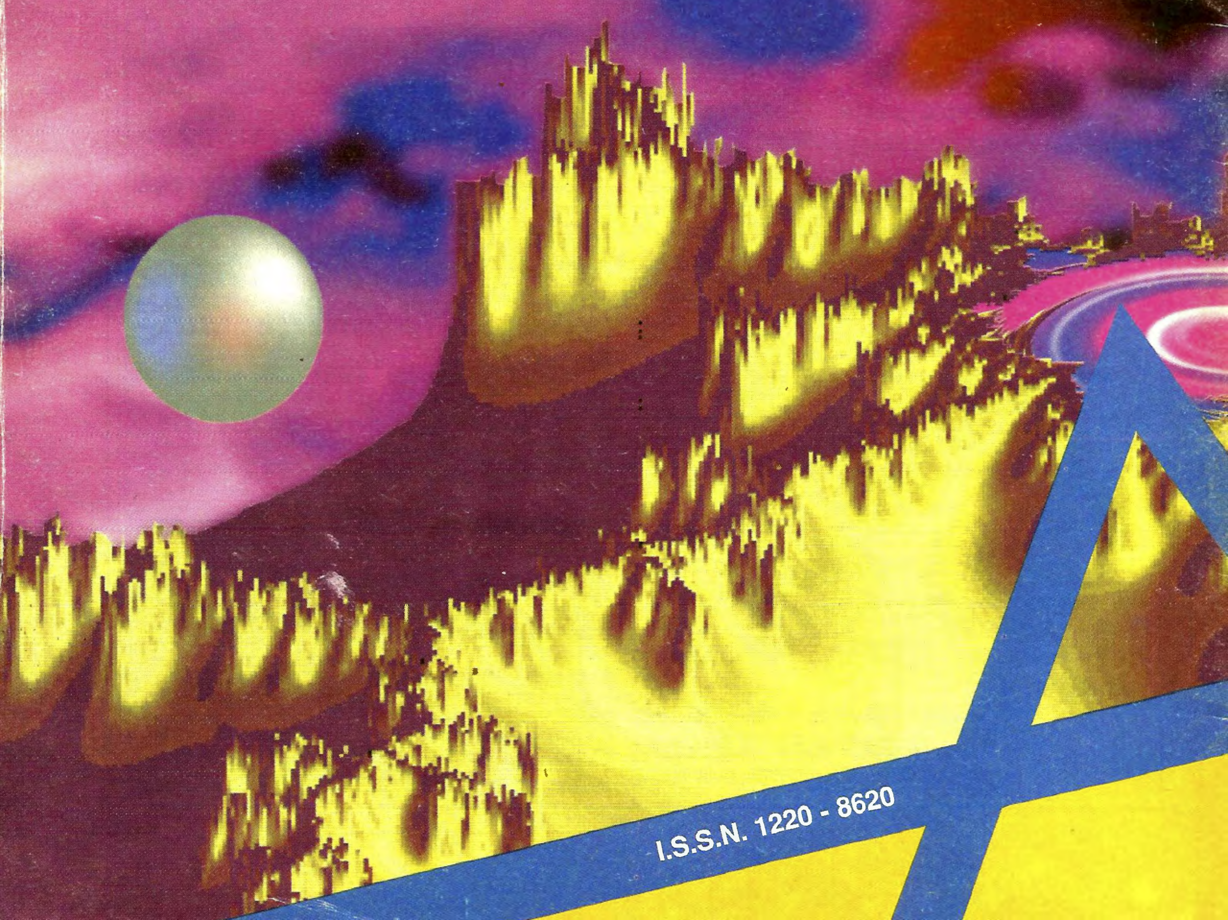
IMPORTANT !

În vederea alcătuirii unor sumare cât mai interesante şi mai variate ale publicaţiilor noastre – revista *Colecţia Povestiri Ştiinţifico-Fantastice Anticipaţia* şi *Almanahul Anticipaţia 1996* –, invităm pe toţi colaboratorii şi cititorii noştri să ne trimită lucrări literare (povestiri şi nuvele science-fiction, fiction sau heroic-fantasy) şi grafică (desene alb-negru şi coperte color, respectând dimensiunile şi redactarea artistică specifice publicaţiilor noastre).

Materialele vor fi trimise prin poştă, pe adresa redacţiei, (sau aduse personal la sediul nostru) până la data de 15 aprilie 1996!

REDACŢIA

- ALEXANDRU MIRONOV
- VOICU BUGARIU
- PHILIP K. DICK
- LIVIU RADU
- VAL ANTIM
- WILLIAM GIBSON
- ANA-VERONICA MIRCEA
- JOSEF NESVADBA
- MIREL FLORICICĂ
- CĂTĂLIN SANDU

I.S.S.N. 1220 - 8620